

การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุติผีกระเบียบวินัย
ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

สารนิพนธ์

ของ

นางสาววรรณพร ตูดยาพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378.1981

๐๒๕๖ ก

๗.๓

การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย
ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

บทคัดย่อ

ของ

นางสาววรรณพร ตูल्याพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2546

วรรณพร ตูลยาพร. (2546). การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพุดติ
ผิดระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพุดติผิดระเบียบวินัย
ตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการ
อาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง
ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพุดติผิดระเบียบวินัย
โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2 – 3)
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 รวม 546 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บ ข้อมูลมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพุดติผิด
ระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร 1 มีลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
ระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 อยู่ในระดับมากโดยภาพรวม และรายด้าน
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ
ประพุดติผิดระเบียบวินัย โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริม
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
3. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ
ประพุดติผิดระเบียบวินัย โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการดูแลนักเรียน และ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

**A STUDY OF IMPLEMENTATION FOR PREVENTION AND REMEDIAL
OF STUDENTS' DISCIPLINARY AND MISCONDUCT IN BANGKOK
COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION AND TOURISM
UNDER BANGKOK INSTITUTE VOCATIONAL EDUCATION 1**

AN ABSTRACT

BY

MISS WANNAPORN TULAYAPORN

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University**

October 2003

Wannaporn Tulayaporn. (2003). *A Study of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct in Bangkok College of Business Administration and Tourism under Bangkok Institute Vocational Education*¹. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor: Lect. Dr. Marasri Suthaniti.

The purposes of this study were to study students' opinions on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct in Bangkok College of Business Administration and Tourism under Bangkok Institute Vocational Education¹ in 4 aspects including: Supervising students; Self-discipline encouragement; Ethic development and encouragement; and In-college democratic support, and compare students' opinions on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Student's Disciplinary and Misconduct which were categorized by gender, educational level, and student achievement.

The samples consisted of 546 vocational students, including certificate and diploma¹, who enrolled at Bangkok College of Business Administration and Tourism in the first semester of 2546 academic year. The instrument for collecting data was two-part questionnaire including checklist and 5-rating scale questionnaire. The data were statistically analyzed by performing percentage, mean, standard deviation, and t-test (at 0.05 statistically significance level).

The results of the study were as follows:

1. The study students' opinions on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct in Bangkok College of Business Administration and Tourism under Bangkok Institute Vocational Education¹ in 4 aspects was high in its entirety and individual aspect.
2. In view of gender, there was a statistical significant different at the level of 0.05 in its entirety on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct . When taking each aspect into account individually, the result reveled that there were significant different on every aspect excluding Self-disciplinary encouragement.
3. In view of educational level, there was a statistical significant different at the level of 0.05 in its entirety on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct . When taking each aspect into account individually, the result reveled

that there were significant different on 2 aspects namely Supervising students, and In-college democratic support.

4. In view of student achievement, there was a statistical significant different at the level of 0.05 in its entirety on the procedures of Implementation for Prevention and Remedial of Students' Disciplinary and Misconduct . When taking each aspect into account individually, the result reveled that there were significant different on every aspect.

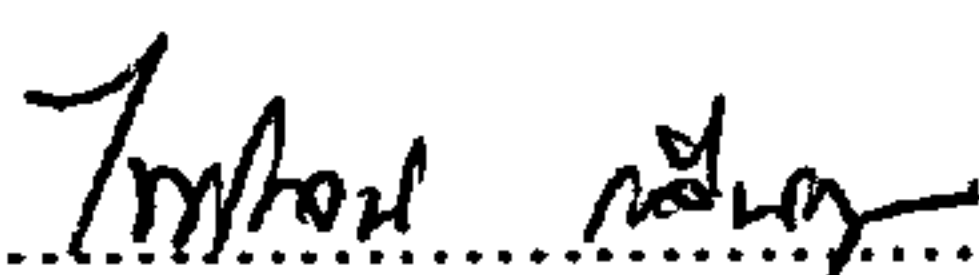
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

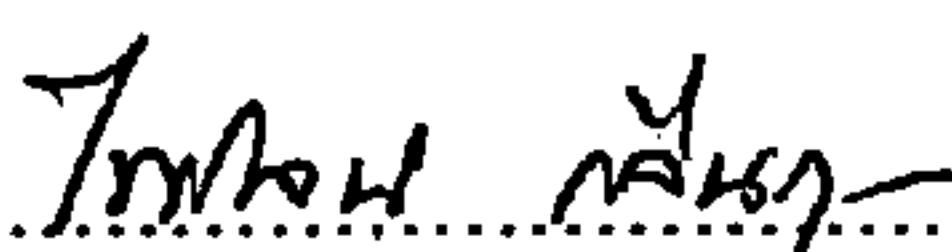
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

.....

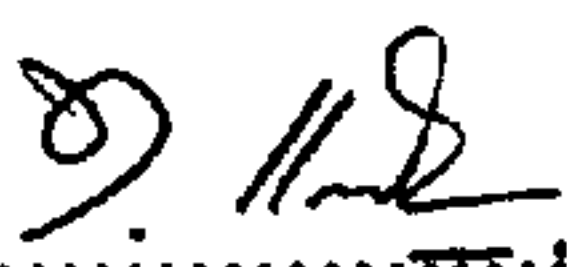
ประธาน

(อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คัมเพชร จิตรสุกุล)

วันที่...๗... เดือน...ธันวาคม... พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการให้คำปรึกษา คำแนะนำพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เกี่ยวกับงานวิจัยทั้งทางตรงและทางอ้อม จากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานีธิ ซึ่งท่านอาจารย์ได้กรุณาให้กำลังใจและเวลาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา อีกทั้งคณะกรรมการสอบ สารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์ และ คณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นำชัย เลวลย์ อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ท. ดร. ไพบูลย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดร. ปาน กิมปี ศิษยานิเทศก์ กรรมการศึกษานอกโรงเรียน ดร. นิรนาท แสนสา หัวหน้างานแนะแนว วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ สมบัติ ภู่อ้อย วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และอาจารย์ วรรณพรรณ ตูลยาพร อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้างานวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสตรีนันทบุรี ที่ได้เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพทุกคน ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์มาลี โชติมา ที่ได้ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำที่ดีตลอดมา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์วิบูลย์ศิริ คงพูล น้องสาว ที่ได้ช่วยเหลือประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม และนายวารินทร์ ตูลยาพร น้องชายพร้อมทั้งครอบครัว ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่ และอุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดทำสารนิพนธ์ รวมทั้งเพื่อนๆ ทุกคน ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด ซึ่งทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วรรณพร ตูลยาพร

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	8
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ	10
	ข้อมูลพื้นฐาน.....	10
	การบริหารงานในสถานศึกษา	14
	การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา	18
	ทฤษฎีและแนวคิดการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข	
	การประพาศิเคราะห์เบี่ยงวินัย	20
	ความหมายของระเบียบวินัย	20
	ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง	25
	แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกัน	
	และแก้ไขการประพาศิเคราะห์เบี่ยงวินัย.....	32
	การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพาศิเคราะห์เบี่ยงวินัย	35
	ด้านการดูแลนักเรียน	35
	ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	37
	ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	45
	ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน	48
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพนักเรียน.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
(2)ต่อ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
งานวิจัยในประเทศ	54
งานวิจัยต่างประเทศ	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	62
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	93
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	118
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	119
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	126

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	62
2	จำนวนและคำร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน	69
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	70
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	71
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน.....	72
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน...	73
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	74
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ	75
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามเพศ.....	76
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามเพศ.....	78
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	79
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับชั้น	81
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามระดับชั้น.....	82
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	83
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามระดับชั้น	84
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	85
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	86
20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	87
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	89
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	90

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา 2537	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปได้ดีนั้น สิ่งสำคัญที่สุดต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอันดับแรก และสถาบันที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ก็คือ สถาบันการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาจะเป็นหน่วยงานที่มีกลยุทธ์และกระบวนการต่างๆ หลากหลาย อันจะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มี คุณค่า มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นทรัพยากรที่สามารถนำพาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทันอารยประเทศ ต่างๆ ในโลก

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคน ด้านอาชีพ ฉะนั้นกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของการประพฤติ และระเบียบวินัย เพราะนั่นคือการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่ง บุญพา มลิณทสูตร (2532:2) กล่าวว่าสถาบันการศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษามีบทบาทในการเสริมสร้าง พฤติกรรมอันพึงประสงค์ของ สังคมให้แก่นักเรียนตรงตามจุดมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ซึ่งกล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพเป็นสถาบันการศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร1 ที่สำคัญสถาบันหนึ่ง ซึ่งไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะนักเรียนอาชีว ศึกษาส่วนใหญ่ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาแห่งนี้มีอายุอยู่ในระหว่าง 15 –20 ปี และเป็นวัยที่อยู่ในระยะ หัวเลี้ยว หัวต่อของชีวิต ซึ่งวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยเฉพาะเด็กใน วัยรุ่นจะมีอารมณ์ที่รุนแรง ใจร้อน ตัดสินใจเร็ว และฉับพลัน อีกทั้งมีความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และศักยภาพที่แตกต่างกันออกไป การดูแลนักเรียนในวัยนี้จึงต้องใช้เทคนิคและจิตวิทยา

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพนอกจากจะจัดการเรียนการสอนให้ความรู้แก่นักเรียนกลุ่มดังกล่าวแล้ว ยังมีหน้าที่และบทบาทสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การดูแลป้องกัน และควบคุม แก้ไขพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของ นักเรียน ซึ่งกรมอาชีวศึกษา (2534 : 7-20) ได้มอบความรับผิดชอบในการดูแลนักเรียน นักศึกษาให้ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษาไว้ว่า เป็นการช่วยให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจตนเองในด้านความสนใจ ความ ต้องการ และความถนัดในด้านอาชีพ ช่วยสร้างวินัยในการทำงานและสร้างบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ในการ ดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ช่วยให้เกิดความตระหนักในการมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบ วินัยและซื่อสัตย์สุจริต ช่วยพัฒนาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้าง สรรค์ ในการแก้ปัญหาและทำงานเป็นหมู่คณะ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมีหัวหน้างานปกครอง

ทำหน้าที่ในการปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษาและปรับพฤติกรรมของนักเรียน ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปัญหาการฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อการศึกษาเล่าเรียน นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน เช่น การหนีเรียน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังครูอาจารย์หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด หากนักเรียนที่กำลังเป็นวัยรุ่นมีวินัย มีคุณธรรมและมีจริยธรรมสูงก็จะสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ได้ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับต่ำ ก็จะไม่สามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ (ปรีชา วิหกโค. 2541 : 61)

เป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องระลึกรู้เสมอว่าการดำเนินงาน เพื่อป้องกัน ส่งเสริม และเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์อันจะนำไปสู่ การมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ตลอดจนการช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมที่ผิดระเบียบวินัยของนักเรียน เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างยิ่งย่อนไปกว่าเรื่องการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของอำพร ทองนุช (2541:3) ที่กล่าวไว้ว่า การที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม จะช่วยให้การเรียนการสอนของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่จะปลูกฝังคุณธรรมและระเบียบวินัย ก็คือ ช่วงเวลาที่นักเรียนกำลังเรียนหนังสืออยู่ในสถาบันการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาต่างเป็นตัวแทนของกระบวนการ อบรมขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ดังที่ สุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 99 - 101) ได้กล่าวไว้ว่า การดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นจะช่วยให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยการสร้างสรรค์ให้แก่ตนเองและสังคม นับเป็นการสร้างสรรค์บุคคลที่มีคุณค่ายิ่ง

ในฐานะที่วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ เป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่ทำหน้าที่ขัดเกลาและส่งเสริมบุคลิกภาพให้กับนักเรียน จึงต้องมีหน้าที่สั่งสอนอบรมและพัฒนาความมีวินัยให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน เพราะนักเรียนแต่ละคนมาจากครอบครัวที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นเกณฑ์ในการดูแลควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่ง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบวินัยว่าด้วยการแต่งกายและความประพฤติ นักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2534 อันเป็นระเบียบที่กำหนดให้สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ในขณะเดียวกันก็ได้ให้อำนาจแก่สถานศึกษา ได้กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

หากพิจารณาถึงสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า ยังมีปัญหาการกระทำผิดระเบียบวินัยอยู่ โดยเฉพาะการก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการพัฒนาทางด้านอารมณ์ของนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้เกิดการสูญเสียระเบียบต่อสังคมและส่วนรวม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติส่วนปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมอื่นไม่พึงประสงค์ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ จากผลการสรุป

การกระทำผิดระเบียบวินัยของฝ่ายปกครองวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ปี พ.ศ. 2544 - 2545 พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการทะเลาะวิวาทร้อยละ 15 ด้านการแต่งกายร้อยละ 30 ด้านการขาดวินัยในตนเอง เช่น มาสาย ไม่รับผิดชอบหน้าที่ ร้อยละ 20 วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ได้ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนมาโดยตลอด โดยจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนหลากหลาย เช่น กิจกรรมด้านการดูแลนักเรียน ซึ่งเป็นนโยบายหลักของกรมอาชีวศึกษาที่วิทยาลัยจำเป็นต้องดำเนินงานด้านนี้อย่างเข้มงวด โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมดูแลนักเรียน ตั้งแต่เริ่มเข้ามาเรียน ดูแลการเรียน ดูแลความประพฤตินักเรียน มีการจัด กิจกรรมโฮมรูมให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าพบนักเรียนก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาทีเป็นประจำทุกวัน การประสานงานของอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นการร่วมมือช่วยเหลือดูแลนักเรียนอีกทางหนึ่ง กิจกรรมส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยยกย่องชมเชยมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบนักเรียนที่ตรงต่อเวลา นักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ทุกภาคการศึกษา กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยให้นักเรียนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อทท.) ฝึกอบรมผู้นำนักเรียนและกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยทางวิทยาลัยฯ จัดให้มีปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ จัดเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม อบรมนักเรียนตอนเช้าหน้าเสาธง มอบเกียรติบัตรแก่นักเรียนที่ทำความดี จัดนิทรรศการรณรงค์เพื่อส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

จากสภาพการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย ของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ พบว่า โดยภาพรวมแล้วยังมีนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยถึงร้อยละ 15 ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากกฎระเบียบหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้นมาจากแนวความคิดของครู-อาจารย์ และนโยบายของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร หรือบางกิจกรรมนักเรียนก็ไม่ให้ความร่วมมือหรือให้ความร่วมมือน้อย

จากสภาพปัญหาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้างานปกครองของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ในกิจกรรมการ ดูแลนักเรียน กิจกรรมด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง กิจกรรมด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับใช้ในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครู อาจารย์และคณะกรรมการฝ่ายปกครอง ได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมและ โครงการต่างๆ ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย
2. ผู้บริหาร ครู อาจารย์และคณะกรรมการฝ่ายปกครองนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการวางข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของการปกครองนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาการมีวินัยในตนเองของนักเรียนไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2-3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. (ปีที่ 1-2) ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 1,098 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มจากนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ทั้งระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2 – 3) และ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นเกณฑ์และกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสิ้น 546 คน จากนั้นในแต่ละกลุ่มใช้การสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 จำแนกเป็น

1.1 เพศ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย คือ

- ชาย
- หญิง

1.2 ระดับชั้น ประกอบด้วยตัวแปรย่อย คือ

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2 - 3)
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. ปีที่ 1 - 2)

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยตัวแปรย่อย คือ

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการดูแลนักเรียน

2.2 ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

2.4 ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 หมายถึง วิทยาลัยในสังกัด 15 วิทยาลัย ดังนี้ คือ

- 1.1 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
- 1.2 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
- 1.3 วิทยาลัยพณิชยการบางนา

- 1.4 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
- 1.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
- 1.6 วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
- 1.7 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ
- 1.8 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- 1.9 วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
- 1.10 วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ
- 1.11 วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก
- 1.12 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
- 1.13 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ
- 1.14 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
- 1.15 วิทยาลัยการอาชีพพระสมุทรเจดีย์

2. สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ซึ่งเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

3. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกลึกซึ้งที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มีต่อการจัดกิจกรรมในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนที่วัด โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. การประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดไว้และปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน เช่นหนีเรียน ดื่มของมึนเมาในเครื่องแบบนักเรียน และก่อการทะเลาะวิวาท เป็นต้น

5. การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย หมายถึง การดำเนิน กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนี้

5.1 ด้านการดูแลนักเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ได้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยอาจารย์ที่ปรึกษาต้องทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ การจัดกิจกรรม โฮมรูม จัดทำประวัตินักเรียนของแต่ละคน ดูแลเรื่องการมาโรงเรียน การเข้าชั้นเรียน ดูแลความประพฤติและพฤติกรรมของนักเรียน จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน รายงานผลการเรียนและรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ

5.2 ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีอำนาจภายนอกมาควบคุม ได้แก่ การส่งเสริมวินัยด้านการแต่งกาย ส่งเสริมวินัยนักเรียนที่ตรงต่อเวลาและ ส่งเสริมวินัยนักเรียนที่มีความประพฤติดี โดยจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย มอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่ แต่งกายถูกระเบียบ ตรงต่อเวลาและมีความประพฤติดี กิจกรรมเพื่อนดูแลเพื่อน ให้นักเรียนได้ปกครองดูแล กันเอง ให้มีความเสียสละ รู้จักความรับผิดชอบ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดในห้องเรียน และบริเวณภายในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนรักสถานศึกษา อีกทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูอาจารย์ มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมวันสถาปนาวิทยาลัยฯ กิจกรรมกีฬา และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของสถานศึกษา

5.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อ ปลุกฝังให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้องและดีงามตามค่านิยมของสังคมไทย โดยการจัดกิจกรรม อบรม คุณธรรมจริยธรรม การดำเนินโครงการธนาคารความดี โครงการคนดีมีศีลธรรม กิจกรรมฝึกสมาธิ กิจกรรมโฮมรูม การอบรม หน้าเสาธง กิจกรรมมอบเกียรติบัตรและยกย่องชมเชยแก่นักเรียนที่ทำความดี กิจกรรมวันสำคัญทางประเพณีและวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา

5.4 ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่ ประกอบไปด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในการคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง เคารพสิทธิและรู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข ฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งส่งเสริมการปกครองนักเรียนแบบประชาธิปไตย ได้แก่ การฝึก พุดหน้าเสาธง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โครงการอบรมผู้นำนักเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการองค์การ วิชาชีพนักเรียนในอนาคคแห่งประเทศไทย (อชท.) การจัดกิจกรรมชมรมต่างๆ การจัดกิจกรรม ค่ายอาสา พัฒนา และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

6. อชท. หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา โดยการจัดตั้งองค์การต่างๆ ขึ้นใน สถานศึกษา เช่น องค์การเกษตรในอนาคคแห่งประเทศไทย (อกท.) องค์การช่างเทคนิคในอนาคคแห่งประเทศไทย (อชท.) องค์การนักกิจกรรมศาสตร์ในอนาคคแห่งประเทศไทย (อคท.) องค์การนักธุรกิจใ นอนาคคแห่งประเทศไทย (อธท.) องค์การช่างศิลปหัตถกรรมในอนาคคแห่งประเทศไทย (อศท.) เป็นต้น

7. เพศ หมายถึง การจำแนกนักเรียนออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง

8. ระดับชั้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ โดยจำแนกออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

8.1 ปวช. หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 1-3) ใน การศึกษาครั้งนี้หมายถึงนักเรียนปวช. ปีที่ 2 - 3

8.2 ปวส. หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. 1-2)

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนที่ได้จากการเรียนในระดับชั้น ปวช. ปีที่ 2 - 3 และปวส. ปีที่ 1-2 โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

9.1 ระดับสูง หมายถึง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

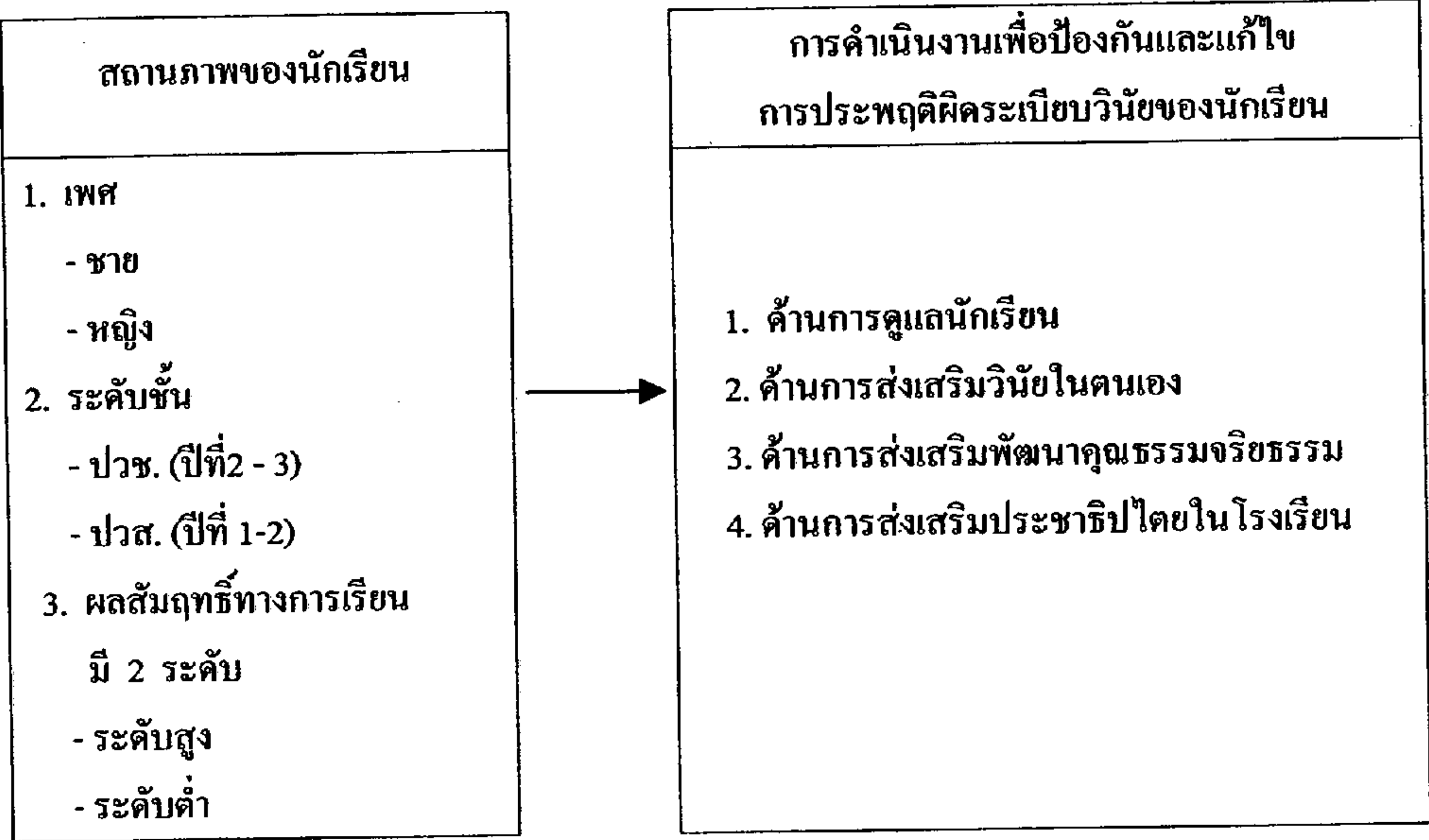
9.2 ระดับต่ำ หมายถึง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ลงมา

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาจากนโยบายของกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการปกครองนักเรียน นักศึกษา เพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กรมอาชีวศึกษา (2534 ก : 146-147) ได้กำหนดไว้ว่า การปกครองนักเรียน นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอบรมดูแลนักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยและข้อบังคับของสถานศึกษา แก้ไขปัญหาความประพฤตินักเรียน นักศึกษา ลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่กระทำผิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างระเบียบวินัยในตนเองแก่นักเรียน นักศึกษา อีกทั้งปรับปรุงส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานปกครองไว้ 4 ด้าน คือ การปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษา การประสานงานอาจารย์ที่ปรึกษา การประสานงานผู้ปกครอง สารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่บ้านเมือง และการลงโทษหรือเสนอการลงโทษนักเรียน หรือผู้กระทำผิด ประกอบกับ แนวคิดของ นิติยา วีระพันธ์ (2536 : 7) ที่กล่าวว่า การปกครองนักเรียน มี 4 ด้าน คือ การดูแลนักเรียน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมวินัยในตนเอง และการส่งเสริมประชาธิปไตย กรมสามัญศึกษา (2540 : 42-47) ได้กำหนดการบริหารงานปกครองไว้ 6 ด้าน คือ การวางแผนงานปกครองนักเรียน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการประเมินผลงานปกครองนักเรียน

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้หลอมรวมมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน โดยกำหนดเป็นตัวแปรตาม 4 ด้าน คือ 1) การดูแลนักเรียน 2) การส่งเสริมวินัยในตนเอง 3) การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ 4) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และกำหนดสถานภาพของนักเรียนในเรื่องเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรต้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษางานของพรสุดา คิชยะวรรณธนะ (2534 : 104-106) ที่ศึกษารูปแบบของพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางตรงมีแนวโน้มที่จะพัฒนาสูงขึ้นในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่พฤติกรรมก้าวร้าวทางตรงมีแนวโน้มที่จะพัฒนาต่ำลงในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางตรงน้อยกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของธัญญะบุปผเวส และคณะ (2538 : 50) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียน โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบ

การแต่งกายระเบียบความประพฤติแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีคะแนนสะสมเฉลี่ยสูง มีความคิดเห็นต่อระเบียบการแต่งกาย ระเบียบความประพฤติมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำ และปานกลาง ดังนั้นความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ซึ่งเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนตามเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงน่าจะแตกต่างกันด้วย จากที่กล่าวมา ประมวลเป็นกรอบความคิดในการวิจัยได้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1. แนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2. นักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน
- 3. นักเรียนที่มี ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน
- 4. นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

1. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
  - 1.1. ข้อมูลพื้นฐาน
  - 1.2. การบริหารงานในสถานศึกษา
  - 1.3. การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา
2. ทฤษฎี และ แนวคิดการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัย
  - 2.1. ความหมายของระเบียบวินัย
  - 2.2. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง
  - 2.3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัย
3. การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัย
  - 3.1. ด้านการดูแลนักเรียน
  - 3.2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง
  - 3.3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
  - 3.4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1. งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2. งานวิจัยต่างประเทศ

1. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

จากการสัมมนาระดับชาติของสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเอกชน เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2535 ได้ข้อสรุปว่า ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวนมากและเพื่อให้มีกำลังคนเพียงพอต่อการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาคมฯ จึงขอให้ภาครัฐผลิตแรงงานดังกล่าวป้อนธุรกิจท่องเที่ยว จึงได้ก่อตั้งวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพขึ้น

ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ (ธรรมนูญวิทยาลัย. 2543 : 1-6)

1.1.1 ประวัติความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดตั้งวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่เน้นเฉพาะการจัดการศึกษาด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับกลางเป็นแห่งแรก โดยประกาศจัดตั้งวิทยาลัยฯ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2536 บนที่ดิน เนื้อที่ 56 ไร่ 2 งาน 96 ตารางวา ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้รับบริจาคจากนางนกกกล้า รอดอนันต์ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2525 และกรมอาชีวศึกษาได้แต่งตั้ง นายสุทธิชัย ธารธร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ให้ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ แต่เนื่องจากที่ดินแปลงนี้ เป็นที่ปิด ไม่มีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะ ทำให้การวางผังอาคารมีข้อจำกัดมาก นายสุทธิชัย ธารธร จึงได้ประสานงานกับเจ้าของที่ดินแปลงติดกัน เพื่อแลกเปลี่ยนที่ดินกันบางส่วน ซึ่งการประสานงานประสบความสำเร็จด้วยดี การแลกเปลี่ยนดังกล่าวทำให้ที่ดินของวิทยาลัยฯ มีขนาดพื้นที่เหมาะสมมากขึ้นกว่าเดิมจากนั้นวิทยาลัยฯ ได้จัดให้มีพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2539 โดยท่านอธิบดี กรมอาชีวศึกษา (นายจรูญ ชูลาก) เป็นประธานและหลวงพ่อบุญ เจ้าอาวาสวัดบางพระ จังหวัดนครปฐม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์

อนึ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 กรมอาชีวศึกษา ได้รับงบประมาณให้ก่อสร้างวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง คือ ที่จังหวัดนครราชสีมา และที่จังหวัดอุดรธานี ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความสับสนในชื่อของวิทยาลัยแห่งแรก นายสุวิทย์ รัชตพล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศเปลี่ยนชื่อวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว เป็น วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2539 เป็นต้นมา

1.1.2 ที่ตั้งและขนาด

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 11 หมู่ 6 ถนนเลียบคลองสอง แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10510 โทรศัพท์ 914-3172-3 โทรสาร 914-0805 บนเนื้อที่ 56 ไร่ 2 งาน 96 ตารางวา มีขนาดความกว้างประมาณ 180 เมตร และความยาวประมาณ 500 เมตร อยู่ห่างจากถนนรามอินทรา ซึ่งเป็นถนนหลักประมาณ 8 กิโลเมตร ด้านทิศตะวันออกติดกับหมู่บ้านมโนรมย์ 4 ทิศตะวันตกติดสวนสัตว์เปิดซาฟารีเวิลด์ ทิศเหนือติดกับสนามกอล์ฟเนเชอรัลปาร์ก และทิศใต้ติดคลองสอง บริเวณโดยรอบของวิทยาลัยฯ เป็นหมู่บ้านจัดสรรจำนวนหลายโครงการ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เพิ่งสร้างเสร็จ ขณะที่อีกส่วนหนึ่งเป็นชุมชนท้องถิ่นที่อยู่เดิม มีอาชีพทางด้านเกษตรทำนาปลูกหญ้า และอีกส่วนหนึ่งรับจ้างโดยทำงานในโรงงานที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน คนท้องถิ่นเดิมส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม

1.1.3 ปรัชญาของวิทยาลัย

วิทยาลัยฯ เป็นสถานศึกษาผลิตนักเรียน-นักศึกษาด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับกลางเป็นหลัก ดังนั้นนักเรียนนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีหัวใจของการบริการ(Service Mind) ขณะเดียวกันก็ต้องมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม อันดีงาม และมีทักษะในวิชาการ ซึ่งพร้อมที่จะทำงานได้อย่างดี ดังนั้น ปรัชญาของวิทยาลัยจึงกำหนดไว้ว่า “บริการดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ”

1.1.4 อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ในปีการศึกษา 2542 วิทยาลัยฯ มีอาคารที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและอาคารประกอบรวมทั้งหมด 7 หลัง ประกอบด้วย

- 1) อาคารอำนวยการ (Administrative Building : AB) เป็นอาคาร 2 ชั้น ให้เป็นสำนักงานของฝ่ายบริหารและฝ่ายบริการ
- 2) อาคารเฉลิมพระเกียรติ (Chalermprakit Building : CB) เป็นอาคาร 6 ชั้น พร้อมลิฟท์ 2 ตัว ใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ ของประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ ห้องพยาบาล ร้านค้าสวัสดิการ
- 3) อาคารทึบnokla Rodanan Building : TNB) เป็นอาคาร 6 ชั้น พร้อมลิฟท์ 2 ตัว ใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการของประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว ห้องปฏิบัติการโรงแรม ห้องสมุด และห้องประชุม
- 4) บ้านพักผู้อำนวยการ เป็นอาคาร 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง
- 5) แฟลตพักครู เป็นอาคารคอนกรีต 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง รวม 14 หน่วย
- 6) แฟลตนักการภารโรง เป็นอาคารคอนกรีต 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง รวม 14 หน่วย
- 7) อาคารโรงอาหาร (ชั่วคราว) จำนวน 2 หลัง

1.1.5 หลักสูตร

ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัยฯ เปิดสอนเป็นปีแรก โดยเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 7 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 278 คน

ปีการศึกษา 2541 รับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นปีแรก ได้แก่ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว และสาขาวิชาการ โรงแรมและบริการ

ปีการศึกษา 2542 รับนักเรียน ปวช. ระบบทวิภาคี สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก และสาขาวิชาธุรกิจ โรงแรมเป็นปีแรก

ปีการศึกษา 2543 เปิดสอนสาขาวิชาภาษาต่างประเทศธุรกิจบริการ ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว เป็นปีแรก โดยรับระดับปวช. 1 ห้องเรียน และ ปวส. 1 ห้องเรียน

ปีการศึกษา 2544 รับนักศึกษา ปวส. สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) เป็นปีแรก

ปีการศึกษา 2545 รับนักศึกษาระดับ ปวส. สาขาวิชา การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว และสาขาวิชาการ
โรงแรมและบริการ (ระบบทวิภาคี) และสาขาวิชาการ โรงแรมและบริการ (English Program) เป็นปีแรก
ปีการศึกษา 2546 (ปีการศึกษาปัจจุบัน) หลักสูตรที่เปิดสอน มีดังนี้ (วิทยาลัยฯ. 2546 : 7-8)

ระดับ ปวช.

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

- สาขางานการบัญชี
- สาขางานการขาย
- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขางานเลขานุการ
- สาขางานธุรกิจค้าปลีก
- สาขางานภาษาต่างประเทศ

ธุรกิจบริการ

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- สาขางานการ โรงแรม
- สาขางานการท่องเที่ยว

ระดับ ปวส.

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

- สาขาการบัญชี
- สาขาการตลาด
- สาขาการเลขานุการ
- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาธุรกิจค้าปลีก

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- สาขาการโรงแรม (หลักสูตรปกติ/
ทวิภาคี)
- สาขาภาษาต่างประเทศธุรกิจบริการ
- สาขาการท่องเที่ยว (หลักสูตรปกติ/
ทวิภาคี)
- สาขาการโรงแรม (English
Program)

1.1.6 จำนวนบุคลากรและจำนวนนักเรียน

บุคลากรของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน
บุคลากร ทั้งสิ้น 67 คน

จำนวนนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2546 มีทั้งสิ้น 1,608 คน แยกตามสถานภาพนักเรียน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 1,118 คน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 490 คน

เพศหญิง จำนวน 1,378 คน

เพศชาย จำนวน 230 คน

1.2 การบริหารงานในสถานศึกษา

กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่ให้การศึกษา ฝึกอบรมและส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะและการประกอบอาชีพเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ได้มีนักการศึกษาให้แนวคิดของการอาชีวศึกษาไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

วิเวก ปางพุฒพงศ์ (2533 : 1) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพและการฝึกอบรมกำลังคนในระดับต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การศึกษาวิชาชีพนี้อาจดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน กล่าวคือมีหลักสูตรมีการกำหนดเวลาศึกษาอบรมแน่นอน และการดำเนินการนอกโรงเรียน เช่น พ่อแม่ จากการอบรม จากการทำงาน จากโรงงาน และจากการแนะนำอบรมส่งเสริมของหน่วยงานเอกชน

ทัศนาศาสตร (2542 : 53) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องกับการศึกษา และฝึกอบรมในด้านอาชีพในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ไปประกอบอาชีพ หรือไปทำงานตามที่ต้องการ เป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่มีงานทำ มีรายได้ ดังนั้นในกระบวนการบริหารจัดการจะเน้นในเรื่องการฝึกภาคปฏิบัติจริงเพื่อสามารถทำงานได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 14 – 15) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ในด้านการศึกษา ที่จะช่วยให้บุคคลได้ค้นพบความสามารถของตนเองเพื่อใช้ในการทำงาน และประกอบอาชีพโดยเน้นคุณภาพที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวหน้า

ศิริพรรณ ชุมชุม (2544 : 3-4) กล่าวว่า การอาชีวศึกษามีลักษณะพิเศษเฉพาะ เป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงทั้งระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี กล่าวคือให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายทั้งรัฐ เอกชน ผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมายและผู้ใช้กำลังคน สร้างสังคมใหม่สังคมแห่งการเรียนรู้

สำหรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษาเช่นกัน โดยกล่าวไว้ในมาตรา 20 ดังนี้ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าวมา พอสรุปได้ว่าการจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะให้เกิดความชำนาญด้านวิชาชีพ โดยเน้นในเรื่องการปฏิบัติทำให้ได้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความต้องการทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศชาติ

การบริหารงานในสถานศึกษาคามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแบ่งงานในหน่วยงานออกเป็น 4 ฝ่าย โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยรับผิดชอบงานในฝ่าย ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 1-25)

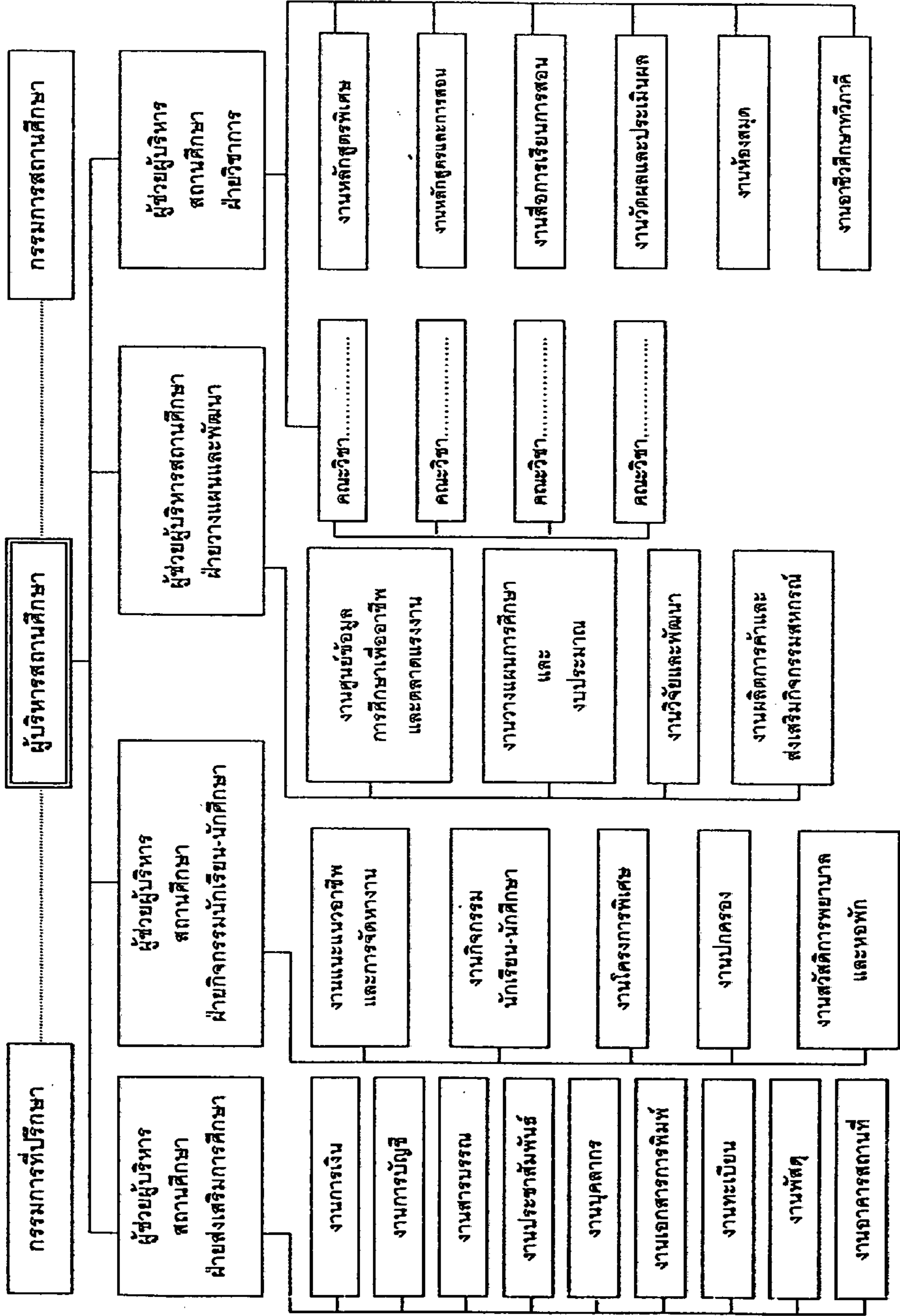
1. ฝ่ายวิชาการ มีความรับผิดชอบและขอบข่ายงาน ทั้งหมด 7 งาน ดังนี้
  - 1.1 คณะวิชาและแผนกวิชา
  - 1.2 งานหลักสูตรและการสอน
  - 1.3 งานวัดผลและประเมินผล
  - 1.4 งานหลักสูตรพิเศษ
  - 1.5 งานสื่อการเรียน การสอน
  - 1.6 งานห้องสมุด
  - 1.7 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีความรับผิดชอบและขอบข่ายงานทั้งหมด 9 งาน ดังนี้
  - 2.1 งานการเงิน
  - 2.2 การงานบัญชี
  - 2.3 งานสารบรรณ
  - 2.4 งานประชาสัมพันธ์
  - 2.5 งานเอกสารการพิมพ์
  - 2.6 งานอาคารสถานที่
  - 2.7 งานบุคลากร
  - 2.8 งานทะเบียน
  - 2.9 งานพัสดุ
3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีความรับผิดชอบและขอบข่ายงานทั้งหมด 4 งาน ดังนี้
  - 3.1 งานศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน
  - 3.2 งานผลิตการค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์
  - 3.3 งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
  - 3.4 งานวิจัยและพัฒนา
4. ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบและขอบข่ายงาน ทั้งหมด 5 งาน ดังนี้
  - 4.1 งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
  - 4.2 งานกิจกรรมนักเรียน
  - 4.3 งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก
  - 4.4 งานโครงการพิเศษ

5. งานปกครอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา แบ่งงานการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย ซึ่งในแต่ละฝ่ายจะมีผู้ช่วยผู้อำนวยการรับผิดชอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่าย และสถานศึกษา ยังต้องมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษาในการบริหารและมีคณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานในด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาได้ดัง ภาพประกอบ 2

แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1.3 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา มีขอบข่ายกว้างขวาง และเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา โดยตรง การบริหารงานกิจการนักเรียนจะช่วยส่งเสริม ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆด้าน ช่วยให้นักเรียนได้คลายเครียดจากวิชาการต่างๆ ทำให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากยิ่งขึ้นและช่วยส่งเสริมพฤติกรรมอันพึงประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาเพราะได้เห็นความสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องช่วยกันดูแล ปกป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้อยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุขกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนา และเจริญงอกงามทั้งร่างกาย สติ ปัญญา อารมณ์ และสังคม

เสริมศักดิ์ วิสาสาภรณ์ (2536 : 7) กล่าวว่า กิจการนักเรียน เป็นภารกิจหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา เน้นเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนในมุมกว้าง เช่น การจัดสวัสดิการให้นักเรียน การแนะแนว กิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน งานกิจการนักเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่ง ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2526 : 72) ได้กล่าวถึง การบริหารกิจการนักเรียนว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง ประสิทธิภาพชุดหนึ่งที่จัดขึ้นในโรงเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนทางด้านสังคมสัมพันธ์ ด้านระเบียบวินัยและความรักในชื่อเสียง และเกียรติคุณของโรงเรียน ด้านการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้แล้วการจัดกิจกรรมนักเรียนมีส่วนช่วยให้บรรลุผลดี ในส่วนของนักเรียนที่ได้รับผลจากการจัดกิจกรรมเป็นที่เข้าใจกันว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนช่วยให้นักเรียนรู้จักตน และรู้จักผู้อื่น ทั้งยังช่วยให้นักเรียนผู้รับบริการ ได้พัฒนาความเป็นผู้นำของตน รู้จักนับถือผู้อื่น มีสุขภาพอนามัยดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญ เพราะช่วยให้คนอยู่ด้วยกันทำงานอย่างมีความสุข

กรมอาชีวศึกษา (2534 ก : 17 – 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาได้ทราบและเข้าใจตนเองในด้านความสนใจ ความต้องการ และความถนัดในด้านอาชีพ
2. ช่วยสร้างวินัยในการทำงานและบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา
3. ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาเกิดความตระหนักในการมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และซื่อสัตย์สุจริต
4. ช่วยพัฒนานักเรียน นักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
5. ช่วยพัฒนาสุขภาพ สวัสดิภาพ และพลานามัยของนักเรียน นักศึกษา

6. ช่วยเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นหมู่คณะ

7. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 147) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน นักศึกษา คือ กระบวนการทางการศึกษาได้จัดไว้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ มีความสามารถทางสติปัญญา ทักษะทางสังคม อารมณ์มั่นคง สุขภาพสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ช่วยเสริมค้ำให้นักเรียน มีความสมบูรณ์นอกเหนือจากที่ได้รับตามหลักสูตรการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งตรงกับความหมายของ จูไรรัตน์ แสนวง (2543 : 16) ที่กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา คือ การกิจของผู้บริหารที่จะต้องใช้กระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมให้การจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และ สังคมในหมู่นักเรียน-นักศึกษาโดยตรวจสอบจากความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา คือ กิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นภารกิจของผู้บริหาร ที่จะต้องจัดประสบการณ์ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเน้นการปฏิบัติจริง ประสบการณ์ชีวิตจริง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษามากที่สุด

สำหรับขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา จะมากหรือน้อยเพียงใด จูไรรัตน์ แสนวง (2543 : 16) ได้กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับสภาพของสังคม ชุมชนที่สถานศึกษาดังอยู่ รวมถึงขนาด ทรัพยากร และแนวนโยบายของสถานศึกษานั้น ๆ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 149 - 151) ได้เสนอขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ไว้ 4 งาน คือ

1. งานด้านปกครองและวินัยนักศึกษา ได้แก่ งานระเบียบวินัย การวางคน ความประพฤติ การแต่งกายของนักศึกษา

2. งานด้านบริการและสวัสดิการ ได้แก่ งานบริการแนะแนว และการจัดหางาน งานบริการสุขภาพอนามัย งานบริการสหนาการและพักผ่อนหย่อนใจ งานบริการด้านความปลอดภัย หอพักทุนการศึกษา เป็นต้น

3. งานด้านกิจกรรม ได้แก่ การจัดสโมสรนักศึกษา สภานักศึกษา ชมรมและชุมนุมต่างๆ เป็นต้น

4. งานด้านเสริมวิชาการ ได้แก่ การจัดรักษาดินแดน ลูกเสือ การฝึกอบรมสอนเสริมต่างๆ หลักสูตรพิเศษ หรือ โครงการพิเศษ เป็นต้น

ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา 2529 :

7) ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ไว้ 5 งาน ดังนี้

1. งานปกครอง
2. งานกิจกรรมนักเรียน
3. งาน โครงการพิเศษ
4. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
5. งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก

จากแนวคิดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนนักศึกษาซึ่งสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาได้ยึดระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา 2529 (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 1- 22) กำหนดขอบข่ายของงานไว้ดังนี้ คือ งานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียน งาน โครงการพิเศษ งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน และงานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ซึ่งการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของนักเรียน เป็นภาระงานหนึ่งในความรับผิดชอบของงานปกครอง

2. ทฤษฎีและแนวคิดการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย

2.1 ความหมายของระเบียบวินัย

การอยู่ร่วมกันในสถานศึกษา ซึ่งมีนักเรียนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากจะต้องมีคุณธรรมที่เรียกว่า กฎเกณฑ์ หรือระเบียบข้อปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนอยู่กันอย่างสงบสุขและเรียบร้อยฉะนั้นทุกคนต้องรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองว่าควรจะทำอย่างไรในขอบเขตและบรรทัดฐานของสังคมที่วางไว้ โดยทั่วไปแล้ว แต่ละประเทศจะมีกฎหมายเป็นตัวกำหนดขอบเขต สิทธิและหน้าที่เสรีภาพของประชาชน ในสถานศึกษาก็เช่นเดียวกันจะต้องมีกฎระเบียบข้อบังคับและกติกาของการอยู่ร่วมกันของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา นั้นหมายถึงระเบียบวินัยของสถานศึกษาที่นักเรียน นักศึกษาทุกคนต้องรับรู้ และปฏิบัติตาม ทั้งให้นักเรียน นักศึกษาได้รู้จักควบคุมตนเอง รู้จักปกครองตนเอง เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสถานศึกษา หน้าที่ของงานปกครองต้องเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ และวินัย ซึ่งก็หมายถึงกรอบที่งานปกครองจะต้องปฏิบัติและดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ของนักเรียน เพื่อให้สังคมในสถานศึกษา อยู่อย่างสงบสุข เรียบร้อย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียนการสอนต่อตัวนักเรียน นักศึกษา และสังคมโดยรวม มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของระเบียบวินัยไว้ดังนี้

ระเบียบ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2537 : 791) ได้ให้ความหมายของคำว่าระเบียบอย่างสอดคล้องกันว่าหมายถึงความเรียบร้อยแบบแผน แลว แนวสิ่งที่ร้อยกรอง ลำดับหรือหมวดหมู่ที่จัดเข้าด้วยกัน

เปลื้อง ณ นคร (2535 : 250) ได้ให้ความหมายของระเบียบว่า หมายถึงแบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติหรือค่านิยมการ ถูกลำดับ มีลักษณะเรียบร้อย

ชมเชย พงษ์เจริญ (2542 : 10) ได้ให้ความหมายของระเบียบไว้ว่า ระเบียบเป็นแบบแผน แนวทาง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่วางไว้ให้คนทุกคนในหมู่คณะปฏิบัติ และมักจะใช้ควบคู่กับคำว่าวินัยด้วยเสมอ

สรุปได้ว่า ระเบียบ เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่สังคมยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

วินัย

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 248) กล่าวว่า วินัย หมายถึงการปฏิบัติตามคำสั่ง หรือระเบียบข้อบังคับด้วยความสมัครใจ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยแก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับนิคชา วีรพันธ์ (2536 : 43) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เหมาะสมของบุคคล โดยยึดถือระเบียบข้อบังคับ และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งเป็นการปฏิบัติด้วยความสมัครใจ เพื่อให้สามารถปกครองตนเองได้ และเกิดความสงบสุขต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ซึ่งประภาส เก่าตระกูล (2536 : 14) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ข้อตกลงและระเบียบต่างๆ ของ กลุ่มชน เพื่อให้สมาชิกในสังคมนั้นอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

อำพร ทองนุช (2541 : 22) กล่าวสนับสนุน วินัย หมายถึง แบบแผน ข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติ สำหรับควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม ที่บุคคลสามารถควบคุมตนเองได้ ทั้งด้านอารมณ์ พฤติกรรม และผลของการกระทำ ซึ่งจะต้องมีผลดีต่อตนเองและสังคม

พระธรรมปิฎก (2538 : 6 – 7) ได้ให้ความหมายของ วินัย ว่า หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์หรือประมวลบทบัญญัติ คือระเบียบทั้งหมด เมื่อแยกเป็นข้อ ๆ แต่ละข้อ เรียกว่า สิกขาบท แปลว่า ข้อศึกษา ข้อฝึกหัด วินัยเป็นเรื่องของการฝึกมนุษย์ เพราะฉะนั้นบทบัญญัติแต่ละข้อที่จัดวางขึ้นมา จึงถือเป็นข้อฝึกคนทั้งนั้น สรุปการฝึกคนให้มีวินัยคือการฝึกคนให้มีศีลนั่นเอง

คำรง ประเสริฐกุล (2542 : 215) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่างๆก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและทำให้เกิดความสงบสุขสำหรับตนเองและสมาชิกในสถาบัน

สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ข้อตกลง ที่บุคคลสามารถควบคุมความประพฤติของตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสังคมส่วนรวม

ระเบียบวินัย

จุไรรัตน์ แสนวัง (2543 : 22) กล่าวว่า ระเบียบวินัยหมายถึง กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติตนให้เป็นรูปแบบและแนวทางเดียวกัน โดยตัวของนักเรียนเองภายใต้การกำกับดูแลของครูอาจารย์

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2532 : 24) กล่าวถึงระเบียบวินัยว่า หมายถึง ข้อห้ามข้อบังคับการประพฤติที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือครูอาจารย์ และนักเรียนวางไว้เพื่ดำเนินการแก่นักเรียนในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าฝ่าฝืนระเบียบที่กำหนด ก็จะได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ

สรุปได้ว่า ระเบียบวินัย คือ กฎเกณฑ์ข้อบังคับที่สถานศึกษาและนักเรียน ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางป้องกันแก้ไขและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นไปตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ และที่ใดมีระเบียบที่นั่นจะต้องมีวินัยควบคู่กันไปด้วย

ความสำคัญของระเบียบวินัย

สถานศึกษามีนักเรียนนักศึกษามาอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากจึงจำเป็นต้องมีระเบียบวินัยและกฎข้อบังคับเพื่อควบคุมความประพฤติให้ทุกคนได้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขเรียบร้อยในสถานศึกษา ชมเชย พงษ์เจริญ (2542 : 11) กล่าวว่า สังคมจำเป็นต้องมีระเบียบวินัยหรือกฎหมายสำหรับควบคุมความประพฤติของสมาชิกในสังคมนั้น กฎหมายเป็นทั้งเครื่องหมายรองรับสิทธิเสรีภาพของบุคคลแต่ละคน ในขณะเดียวกัน กฎหมายก็เป็นเครื่องกำจัดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างคนที่มีความสามารถสูงกว่าต่อคนที่มีความสามารถน้อยกว่าไปในตัว เช่นเดียวกันในโรงเรียน ระเบียบวินัยก็มีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2532 : 24 – 25) ที่กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ร่าเริง ปราศจากการกระทบกระทั่งกันนั้น เป็นที่ปรารถนาของโรงเรียน เพราะจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี ถ้าไม่มีระเบียบวินัยนักเรียนจะปฏิบัติต่อกันตามอำเภอใจมุ่งทำอะไรเฉพาะที่ตนถูกใจมากกว่าถูกต้องอาจกระทบกระเทือนความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของคนอื่นๆ ที่อยู่ร่วมกัน และนำไปสู่บรรยากาศที่ไม่เป็นสุข ดังนั้นการมีระเบียบให้ทุกคนปฏิบัติต่อกันจึงจำเป็น เพราะระเบียบมีส่วนช่วยให้คนควบคุมตนเองได้ และยังช่วยฝึกให้นักเรียนได้ตระหนักว่าการอยู่ในระเบียบวินัย กติกา และกฎหมายของสังคมนั้นก่อให้เกิดสุขและสามัคคี เขาจำเป็นต้องได้รับการฝึกหัดให้ควบคุมตนเองขณะเป็นนักเรียนในโรงเรียน เพราะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ออกไปอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคม เขาจะได้ไม่ประพฤติดนินทาระเบียบสังคม ผิดกฎหมายบ้านเมืองและวัฒนธรรมประเพณีที่แต่ละกลุ่มสังคมนับถือร่วมกัน การฝึกให้นักเรียนมีระเบียบ ปฏิบัติตามระเบียบวินัย จึงเป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนที่ละเว้นเสียไม่ได้

หลักการเสริมสร้างระเบียบวินัย

กรมสามัญศึกษา (2527 : 128) ได้เสนอหลักการเสริมสร้างวินัยเพื่อให้เกิดผลดีกับนักเรียน นักศึกษา มีหลักการเสริมสร้างวินัย ดังนี้

1. ระเบียบ วินัย ข้อบังคับต่าง ๆ แม้ความคาดหวังที่โรงเรียนอยากให้เกิดขึ้นในตัวเด็กนั้น จะต้องเป็นระเบียบวินัยที่ทุกฝ่าย ทั้งผู้ปฏิบัติหมายถึงนักเรียน ผู้กำกับการปฏิบัติหมายถึง ครูอาจารย์ จะต้องยอมรับและเข้าใจตรงกัน ดังนั้น การทำความเข้าใจจึงเป็นเรื่องสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป้าหมายและจุดประสงค์ของระเบียบข้อบังคับ จะต้องชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ หรือมีไข่เพื่อคนกลุ่มน้อย
2. การสร้างระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ใน โรงเรียน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่าย และจะเกิดขึ้นด้วยอาศัยหลักเหตุผล เพื่อส่วนรวมเป็นสำคัญ
3. การรักษาวินัย โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้เป็นอำนาจหน้าที่ของครูอาจารย์หรือแม่กระทั่งนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการกำกับควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับ
4. การกำกับควบคุมดูแลเรื่องการรักษาวินัยจะต้องกระทำโดยสม่ำเสมอ และกระทำด้วยความยุติธรรมเสมอภาคกัน
5. ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ไม่สวนทางกับค่านิยมของสังคม และจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

6. ในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดวินัย จะต้องเป็นไปเพื่อการสร้างสรรค์แก้ไขข้อบกพร่องมากกว่า เพื่อเป็นการแก้แค้นหรือทำให้เจ็บใจด้วยความรุนแรง

หลักทั่วไปในการรักษาระเบียบวินัย เพื่อให้ระเบียบวินัยของสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีควรจะมีหลักเกณฑ์เพื่อการปรับปรุง ดังนี้ (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542 : 151)

1. การแก้ไขหรือทำโทษควรทำอย่างมีจุดมุ่งหมายและทำเพื่อให้มีการปรับปรุงพฤติกรรมที่ดี การแก้ไขควรเป็นการช่วยให้นักศึกษาได้สำนึกผิดและเกิดความละอายที่จะทำผิดอีก
  2. ควรส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาได้มีส่วนดูแลเกี่ยวกับระเบียบวินัยในสถานศึกษา
  3. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย
  4. การลงโทษควรอยู่ในสถานะพอประมาณและเป็นสิ่งที่รับและปฏิบัติได้
  5. การทำโทษควรจะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา
  6. การลงโทษควรพิจารณาในรูปของคณะกรรมการเพื่อความรอบคอบและยุติธรรม
- ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายนักเรียน

กรมอาชีวศึกษาได้ออกระเบียบว่าด้วยการแต่งกายนักเรียนพุทธศักราช 2534 โดยอาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2527 โดยทั่วไปมีดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา 2534 ข : 1)

เครื่องแบบนักเรียน นักศึกษาหญิง

1. เสื้อเชิ้ตสีขาว
2. กระโปรงสีคำหรือกรมท่า ขาวคลุมเข่า แบบสุภาพ
3. รองเท้าสีคำหุ้มส้น แบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้ามีส้นสูงไม่เกิน 2 นิ้ว
4. ใช้กระดุมโลหะสีขาวพร้อมติดเครื่องหมายของวิทยาลัย
5. เข็มขัดหนังสีคำ หักเข็มขัดทำด้วยโลหะตราเครื่องหมายวิทยาลัยเท่านั้น

เครื่องแบบนักเรียน นักศึกษาชาย

1. เสื้อเชิ้ตสีขาว
2. กางเกงสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาว
3. รองเท้าผ้าใบหรือหนังสีคำหุ้มส้น ถุงเท้าสีคำ
4. เข็มขัดหนังสีคำ

สำหรับการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานั้น ได้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2543 ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา โดยได้มีการปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พ.ศ. 2515 ให้เหมาะสม ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2515 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 และบรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2543 นี้แทน

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาหรือครูอาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย ที่จะดำเนินการตามความเหมาะสมดังต่อไปนี้

1. ว่ากล่าวตักเตือน
2. ทำกิจกรรม
3. ทำทัณฑ์บน
4. พักการเรียน
5. ให้ออก

สำหรับการลงโทษสั่งพักการเรียน จะสั่งพักการเรียนได้ครั้งหนึ่งไม่เกินเจ็ดวัน เมื่อสั่งพักการเรียนแล้วให้แจ้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าสั่งพักการเรียนเกินเจ็ดวัน กรณีโรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางให้ขออนุมัติอธิบดีกรมเจ้าสังกัด ส่วนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคให้ขออนุมัติอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย กรณีโรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางให้ขออนุมัติ

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนโรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคให้ขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด

การให้ออก นักเรียนหรือนักศึกษาคนใดประพฤติดนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวง ให้หัวหน้าสถานศึกษา เชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมารับทราบเหตุผล แล้วให้ นักเรียนหรือนักศึกษาผู้นั้นออกไป ในกรณีนี้ให้สถานศึกษาออกหลักฐานแสดงผลการเรียนให้นักเรียน หรือนักศึกษาคนนั้น

ห้ามลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง หรือแบบกลั่นแกล้งหรือลงโทษด้วยความโกรธ หรือด้วยความพยาบาท หรือลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กำลังเจ็บป่วย หรือกำลังมีปัญหากระทบ กระเทือนใจอย่างแรง และให้คำนึงถึงอายุของนักเรียนหรือนักศึกษาด้วย

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาทุกครั้ง ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษายึดไว้เป็นหลักฐาน ในสมุดหมายเหตุร้ายวันของสถานศึกษานั้น และให้แจ้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองทราบเป็นหนังสือ ด้วยทุกครั้ง

ให้กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมวางระเบียบว่าด้วยการตัดคะแนน ความประพฤตินักเรียนหรือนักศึกษาในสังกัด ได้ตามที่เห็นสมควร

สำหรับสถานศึกษาที่มีระเบียบว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนหรือนักศึกษาอยู่แล้ว จะใช้ระเบียบนั้นต่อไปก็ได้

สรุปได้ว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดนระเบียบวินัยของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ต้องยึดระเบียบวินัย ความระเบียบของกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2543 และระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการแต่งกายนักเรียน พ.ศ. 2534 เป็นหลักใน การดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับระเบียบและการควบคุมความประพฤติของนักเรียนใน สถานศึกษา

2.2 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

ในปัจจุบัน ปัญหาทางวินัย โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษานับว่าเป็นปัญหา หนักใจสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียนมากยิ่งขึ้น เริ่มตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่ที่ หน้าเป็นห้วง เช่น การแต่งกาย ผิดระเบียบ การมาโรงเรียนสาย การไม่ตั้งใจเล่าเรียน การหนีเที่ยว การ แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การทำร้ายร่างกาย ก่อการทะเลาะวิวาทและมีความคิดที่จะต่อต้านระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาอยู่เสมอ และที่สำคัญการพกพาอาวุธ ที่อันตราย เช่น ปืน เป็นต้น ฉะนั้นระเบียบ วินัยที่สถานศึกษา ได้มีข้อบังคับใช้ควบคุมความประพฤติให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัยนั้นควรจะต้อง ครอบคลุมไปถึงการที่นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้า หรือลับหลังผู้อื่น ซึ่งเราเรียกว่า เป็นผู้มีวินัยในตนเอง ก็จะก่อให้เกิดความสงบสุขในชีวิตของคนและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 61-65) ได้อธิบายถึงทฤษฎีที่

เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวินัยในตนเองโดยยึดแนวทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎีคือทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mawrer) และทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเพค และแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighust) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนได้ โดยมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

2.1.1 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer) ได้อธิบายว่า ทารกและเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูคน โดยที่การเรียนรู้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของทารกและเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับและขั้นตอนดังต่อไปนี้ จุดเริ่มต้นอยู่ที่การที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการ เช่น หิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ ช่างักก็มีผู้มาบำบัดให้ เมื่อทารกได้รับการบำบัดความต้องการก็จะรู้สึกสบาย พอใจ และมีความสุข ความรู้สึกนี้ของทารกจะรุนแรงมากและคิดตรึงอยู่ในสำนึกของทารกไปจนเติบโตขึ้น ขึ้นต่อมา คือ ในขณะที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนรู้สึกพอใจและมีความสุขนั้น สิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้อยู่เสมอทุกครั้ง คือ การปรากฏตัวของมารดาหรือผู้เลี้ยงดู ในขณะที่มาปรนนิบัติเด็ก เมื่อการบำบัดความต้องการกับมารดาควบคู่กันเสมอในการรับรู้ของเด็ก ขึ้นต่อมาคือ ความสุขความพอใจของเด็กที่เกิดจากการได้รับการบำบัดความต้องการต่างๆ ถ้าขอยกตัวอย่างมารดา ทำให้การปรากฏตัวของมารดาก่อให้เกิดความสุขความพอใจแก่เด็กได้ เมาเรอร์เชื่อว่าการรักและพอใจมารดานั้นจะต้องเกิดด้วยการเรียนรู้เช่นนี้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดต้องมาก่อน ถ้าไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ในเด็ก เช่น เมื่อหิวไม่ได้กิน หรือเมื่อกินไม่หิว เด็กจะไม่เกิดความสุขความพอใจ เด็กก็จะไม่มีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจมารดาของตน เมื่อการเรียนรู้ขั้นแรกเกิดขึ้นแล้ว ก็จะเป็นรากฐานของการเรียนรู้ขั้นที่สองต่อไป กล่าวคือ มารดายอมมาควบคู่กับคำอบรมสั่งสอนเด็ก หรือมารดาพูด หรือกระทำต่าง ๆ อยู่เสมอ ในภายหลังการเลียนแบบมารดาทางคำพูด การกระทำ หรือการทำตามที่มารดาสั่งสอนจะทำให้เด็กเกิดความสุขความพอใจได้เอง ความสุขความพอใจที่เกิดขึ้นนี้ มีลักษณะเป็นการให้รางวัล และชมเชยตนเอง โดยบุคคลไม่ต้องหวังผลจากภายนอก แต่อาจสังเกตได้ว่า เด็กจะเลียนแบบผู้เลี้ยงดูคนทั้งทางที่ดีและไม่ดีได้เท่าๆ กัน คราบเท่าที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักตนพอใจ ตัวอย่างในทางที่ไม่ดี เช่น ถ้าเด็กเห็นมารดาสูบบุหรี่เสมอ เมื่อเด็กสูบบุหรี่บ้างก็จะรู้สึกมีความสุขความพอใจ เพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรัก พอใจมาก่อน ความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ เมาเรอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุนิติภาวะทางจิตของบุคคลนั้น โดยจะปรากฏขึ้นในเด็กปกติที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้นผู้ที่บรรลุนิติภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ในการตอบโต้ เมื่อเกิดความข้องใจเมื่อเกิดความกลัว ในการมีความรัก และในการมีอารมณ์ขัน และอารมณ์อื่น ๆ ต่อไป ผู้ที่ขาดวินัยในตนเองเพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตามที่กล่าวมาแล้ว จะกลายเป็นบุคคลที่ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำ และกลายเป็นผู้ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ในราชที่รุนแรง อาจกลายเป็นอาชญากรเรื้อรัง หมด โอกาสที่จะแก้ไข

ดังนั้นการเกิดวินัยในตนเองตามทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) เป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของบุคคล ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยในตนเองจึงจะพัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัด ซึ่งสอดคล้องกับ สินีนาฏ สุทธิจินดา (2542 : 21) ที่ว่าการเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะทางจิตนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการเลี้ยงดูในวัยทารกอย่างมีความสุขความอบอุ่น และผ่านการ อบรมสั่งสอนเรื่องการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้ที่เกี่ยวข้องตนเอง จึงจะพัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้นและกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคลนั้น

2.1.2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม หรือการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมของเพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมทางจริยธรรมต่าง ๆ นั้น เป็นสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมที่เกิดการเรียนรู้มาตั้งแต่วัยเด็ก เพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) เห็นความสำคัญนี้และเชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (ego – control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของ อีโก้และซูเปอร์อีโก้ในบุคคลจะมีมาก หรือน้อยก็ได้และบุคคลแต่ละคนจะมีพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในส่วนผสมที่ไม่เท่ากัน และอาจแบ่งบุคคลตามลักษณะทั้งสองนี้ร่วมกันออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ที่น้อยมาก โดยบุคคลจะเป็นผู้ที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียวโดยไม่เรียนรู้ที่จะให้แก่ผู้อื่น เป็นผู้ที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และจะกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างไม่มีใครตรวจ บุคคลประเภทนี้ถูกควบคุมโดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง

2. พวกเอาแต่ได้ (Expedient person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มีน้อย แต่พลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มีมากขึ้น แต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลประเภทนี้จะยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลได้ของตนเอง เป็นคนที่ไม่จริงจัง จะยอมอยู่ใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจ ถ้าจะทำให้เขาได้รับผลที่ต้องการได้ ลักษณะนี้จะปรากฏตั้งแต่วัยเด็กตอนต้น และในคนบางประเภทจะคิดตัวไปจนตลอดชีวิต คนประเภทนี้อาจมีมากในสังคมไทย แต่ยังไม่แสดงผลวิจัยยืนยัน

3. พวกชอบคล้อยตาม (Conforming person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มีน้อยเหมือนคน 2 ประเภทแรก แต่มีพลังควบคุมซูเปอร์อีโก้มากกว่า คืออยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ใคร่ครวญ บุคคลประเภทนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม

4. พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational – conscientious person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้ในระดับปานกลาง แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มาก จะเป็นผู้ที่ยอมรับ กฎเกณฑ์และค่านิยมทางสังคมเข้าไปเป็นลักษณะของตนเอง จะเป็นผู้ที่กระทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างซื่อมั่น และมีศรัทธา เป็นผู้ที่ถูกควบคุมโดยค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม แต่บุคคลประเภทนี้ก็ยังเป็นผู้มีการ

ทำตามกฎอย่างเคร่งครัด โดยเห็นว่ากฎเกณฑ์เป็นของศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อให้เกิดผลเสียหาแก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ เอาใจใส่ บุคคลประเภทนี้จะเป็นผู้ที่เป็นหลักของชุมชน เพราะมีความมั่นคงในความเชื่อและการกระทำ คนอื่นเห็นได้ง่าย แต่การขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผลของคนประเภทนี้จึงยังเป็นคนประเภทที่ไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

5. พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational – altruistic person) คือ บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มาก และในขณะที่เขายังก็มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มากด้วย ซึ่งทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม และความสมเหตุสมผลโดยยึดการเห็นแก่ผู้อื่นทั่วไปเป็นหลัก บุคคลประเภทนี้จะมีความสามารถควบคุมตนเองอย่างมีเหตุผล มิได้ตกอยู่ใต้อิทธิพลของกลุ่มในสังคม หรืออยู่ใต้อิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล แต่เป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลของการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้อื่นก่อนจะทำอะไรต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผลเพื่อผู้อื่นพร้อมที่จะร่วมมือกับสังคม มีความรับผิดชอบ และให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์โดยทั่วไป มีความต้องการที่จะเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนักในแต่ละสังคม แต่นักทฤษฎีทั้งสอง เชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์ นักวิจัยยังพบอีกว่า ในการศึกษาเด็กอายุ 10–17 ปี และสืบสาวไปในอดีตด้วย ปรากฏว่าเด็กแต่ละคนจะเริ่มมีบุคลิกภาพประเภทใดประเภทหนึ่งที่กล่าวนี้ ตั้งแต่ อายุ 10 ปี แต่ยังไม่เด่นชัดนัก และเมื่อโตขึ้นก็จะมีบุคลิกภาพประเภทนั้นเด่นชัดขึ้นทุกที การที่บุคคลจะพัฒนาจากลักษณะประเภทหนึ่งไปสู่ลักษณะอีกประเภทหนึ่งนั้น ส่วนใหญ่อาจเกิดก่อนบุคคลอายุ 10 ขวบ แต่ยังไม่มีความชัดเจนที่สนับสนุนอย่างเด่นชัด

สรุปทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของแมเรอร์ เกิดจากความรักความผูกพัน ซึ่งเด็กได้รับจากผู้เป็นมารดา และการประพฤติปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนจากผู้คนที่ตนรักและพอใจ เด็กจะเลียนแบบและเอาแบบอย่างกับผู้คนที่ตนรักคนพอใจ ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสุขความพอใจ เพราะเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคลนั้น โดยจะปรากฏขึ้นในเด็กปกติที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ เช่นการโต้ตอบเมื่อเกิดความขัดข้องใจ เมื่อเกิดความกลัว ในการมีความรักและการมีอารมณ์ต่างๆ ส่วนผู้ที่ขาดวินัยในตนเองหรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารกจึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำ และกลายเป็นผู้ทำผิดกฎเกณฑ์ และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ในรายที่รุนแรงอาจจะเป็นอาชญากรเรื้อรังหมด โอกาสที่จะแก้ไข

อย่างไรก็ตามทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพคและแอสคิเชสกับทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของแมเรอร์นั้น สอดคล้องกันเป็นอย่างดี เพราะคนที่มีวินัยในตนเอง จะรู้จักควบคุมตน (self-control) และมีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเป็นตัวของตัวเอง (Antinomy) ที่จะประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้อง นั่นก็คือ การส่งเสริมการกระทำความดีด้วยตนเอง โดยให้แรงเสริมแก่ตนเอง

เพื่อป้องกันมิให้กระทำชั่ว ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก และพัฒนาวินัยในตนเองให้เป็นผู้ที่ได้รับประสบการณ์จนสามารถควบคุมตนเองให้เป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้บรรลุนิติภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์

2.1.3 ทฤษฎีการควบคุม (Control Theory)

ไฮร์สตี (ชุลววรรณ ประมวลรัฐการ. 2532 : 6-15 ; อ้างอิงมาจาก Hirschi. 1969) ได้พูดถึง ทฤษฎีการควบคุม (Control Theory) ว่ามนุษย์โดยธรรมชาติแล้วมีลักษณะต่อต้านต่อสังคมและมีพฤติกรรมที่ทำผิดได้ และมีแนวโน้มที่จะทำผิดต่อกฎเกณฑ์ของสังคม การที่บุคคลสามารถปฏิบัติตามข้อบังคับของสังคม ก็เนื่องมาจากมีการควบคุมทางสังคมที่เข้มแข็ง แต่เมื่อใดการควบคุมทางสังคมเปราะบาง หรือถูกทำลายลง พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเกิดขึ้นแต่ถ้าการควบคุมทางสังคมมีความเข้มแข็ง พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคมก็จะไม่เกิดขึ้นแต่ประการใด ความผูกพันทางสังคม ที่ ไฮร์สตี (Hirschi) ให้ความสำคัญประกอบไปด้วย ลักษณะสำคัญ 4 ประการ

1. ความรู้สึกผูกพัน (attachment) ต่อบุคคล ไฮร์สตี (Hirschi) ได้ให้ความหมายว่า เป็นความผูกพันที่มีความรับผิดชอบชั่วดี ซึ่งมีลักษณะการคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อื่นและผลประโยชน์ของสังคมโดยรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตัวเอง ความรู้สึกผูกพันนี้ จะมีเรื่องของศีลธรรมและ จริยธรรมแฝงอยู่ ซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวไม่ให้คนกระทำผิด (เพราะบุคคลมีความรู้สึกที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและสังคมมากกว่าส่วนตัว) และความรู้สึกผูกพันนี้ บุคคลนั้นๆ ก็ยากที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ไฮร์สตี (Hirschi) พบว่า ความรู้สึกผูกพันของบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรม เบี่ยงเบนหรือกระทำผิด ประกอบไปด้วยบิดา มารดา โรงเรียน และเพื่อน ความรู้สึกผูกพันต่อบิดา มารดา (attachment to parents) ถ้าบุคคลใดมีความรู้สึกผูกพันต่อบิดา มารดามาก ก็จะซึมซับค่านิยมที่ดีและเป็นค่านิยมที่ต่อต้านการกระทำผิด นักเรียนวัยรุ่นที่ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับบิดา มารดา ก็จะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ป้องกันการกระทำผิด ในทางตรงกันข้าม ถ้าครอบครัวของนักเรียน ไม่มีความสุข เช่น ครอบครัวแตกแยก นักเรียนก็จะหัวเหว และจะออกจากบ้าน ซึ่งอาจจะนำไปสู่การมีพฤติกรรม เบี่ยงเบนและกระทำผิดได้ ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน (attachment to school) นักเรียนที่รู้สึกผูกพันกับ โรงเรียนและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ซึ่งได้รับการเอาใจใส่จากครู จะมีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการกระทำผิดน้อย ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนมีความรู้สึกว่า ไม่ได้รับความสนใจเอาใจใส่จากครูและโรงเรียน เขาอาจมีโอกาที่จะกระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ความรู้สึกผูกพันต่อเพื่อน (attachment to peer) วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้สึกผูกพันกับเพื่อนมาก ถ้านักเรียนมีความผูกพันเหนียวแน่นกับเพื่อน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากก็มีโอกาสจะกระทำผิดได้น้อย

2. ความยึดมั่น (commitment) ต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ เป็นการเกี่ยวข้องกับบุคคลที่คำนึงถึงว่าบุคคลได้ทุ่มเทเวลา พลังงาน และการกระทำของตนเองไปกับกิจกรรม ต่างๆ ตามแบบแผนของสังคม นั่นก็คือ ถ้าบุคคลพิจารณาเห็นแล้วว่าจะได้รับประโยชน์จากระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

บุคคลก็จะปฏิบัติตาม แต่ถ้าการกระทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมแล้ว ได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าที่เขาลงทุนไป บุคคลนั้นก็จะไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม แต่เลือกที่จะตัดสินใจกระทำผิด อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลคำนึงถึงผลได้ผลเสีย มิใช่เป็นเรื่องของปัจจุบันเท่านั้นแต่ยังคำนึงถึงอนาคตด้วย หากบุคคลนั้นคิดถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตว่าคุ้มค่าแล้ว บุคคลนั้นก็จะยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมในปัจจุบัน

3. ความเกี่ยวข้อง (involvement) กับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ เป็นเรื่องของการทุ่มเทเวลา โดยใช้เวลาและพลังงานและชีวิตของตนเองให้หมดไปกับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ข้อสมมติฐานเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการเข้าไปเกี่ยวข้องนั้นก็คือ ถ้าบุคคลใช้เวลา พลังกาย พลังใจ พลังงาน หมดทุ่มเทไปกับการทำความดี หรือการกระทำอื่น ๆ ซึ่งเป็นบรรทัดฐานของสังคม ที่สังคมยอมรับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ บุคคลนั้นก็จะไม่มีเวลาหรือโอกาสที่จะกระทำผิด หรือแม้แต่คิดเกี่ยวกับการกระทำผิดได้เลย สำหรับการกระทำของนักเรียนวัยรุ่นที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมที่สังคมยอมรับก็คือ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมทางวิชาการเช่น การทำรายงาน การทำการบ้าน และกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการเช่นการเล่นกีฬา หรือเข้าชมรมต่างๆ ไฮร์สชี (Hirschi) พบว่าถ้านักเรียนได้เข้าไปมีความเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมทั้งสองมากก็มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนไม่สนใจกิจกรรมทั้งสองอย่างทีกล่าวมานักเรียนก็มีโอกาสที่จะกระทำผิดและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ง่าย

4. ความเชื่อ (belief) ในบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม ความเชื่อในความถูกต้อง เชิงศีลธรรมและจริยธรรมอีกทั้งกฎระเบียบที่มีอยู่ในสังคมถ้าบุคคลต่างมีความเชื่อว่ากฎระเบียบ มีความถูกต้อง และมีความชอบธรรมก็จะกระทำผิดได้น้อย ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลขาดความเชื่อถือต่อบรรทัดฐานของสังคมบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มจะละเมิดศีลธรรมกฎเกณฑ์ของสังคมได้มากขึ้น เพราะบุคคลปราศจากเครื่องยับยั้งชั่งใจการกระทำผิดคือมีอิสระจากความผูกพันของสังคม ทำให้บุคคลนั้นพร้อมที่จะละเมิดกฎระเบียบศีลธรรม และบรรทัดฐานของสังคม และพร้อมที่จะกระทำผิดได้ง่าย

2.1.4 แนวคิดและการปรับพฤติกรรมทางสังคม (Behavior Modification) ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 47 – 49) ได้กล่าวข้อสมมุติฐานเบื้องต้นว่า พฤติกรรมของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมมิได้ขึ้นแก่กัน จะแสดงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์เมื่ออยู่ในภาวะหนึ่งและการปรับพฤติกรรมจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และเฉพาะเจาะจง ในการปรับพฤติกรรมนั้นจะต้องสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหามาเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ และเสริมสร้าง พฤติกรรมที่ถูกต้อง ให้กับเด็กได้ประพฤติปฏิบัติต่อไป ส่วนในเรื่องของการเสริมแรง บี. เอฟ. สกินเนอร์ (B.E. Skinner) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษมีความคิดเห็นว่าการให้แรงเสริมหรือสิ่งที่มีผู้รับพอใจเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับการเรียนรู้ โดย สกินเนอร์ กล่าวว่า การกระทำใด ๆ ที่ได้รับแรงเสริม จะทำให้การกระทำนั้นมีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปที่สุดในที่สุด ซึ่ง มาลีณี จุฑารพ (2541 : 292 – 295) ได้กล่าวถึงการให้แรงเสริม (reinforcement)

หมายถึง การเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยการให้แรงเสริมบวก (positive reinforcement) หรือการให้แรงเสริมลบ (negative reinforcer) หลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

ประเภทของแรงเสริม

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 61-63) ได้กล่าวถึง แรงเสริมมี 2 ชนิด คือ

1. แรงเสริมบวก (Positive reinforcement) หมายถึงสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่ช่วยเสริมพฤติกรรมเพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นอีก แรงเสริมบวกเปรียบเหมือนการให้รางวัล เช่น คำชมเชย การยอมรับ การให้ความสนใจ หรือการให้สิ่งของตอบแทน หรือให้เป็นสัญลักษณ์ เช่น ให้คะแนน ให้ดาวรวมไปถึงคำชมเชยด้วยวาจา ตลอดจนการแสดงออกโดยการกระทำ และสีหน้าท่าทางอีกด้วย
2. แรงเสริมลบ (Negative Reinforcement) หมายถึงการให้สิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจ โดยวิธีการที่ตรงกันข้ามกับแรงเสริมเชิงบวก เช่น การดุด่า การตำหนิ การแสดงความไม่พอใจ การไม่ให้ความสนใจ การเฉยเมย

การใช้แรงเสริมเชิงบวก แรงเสริมเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ ในการใช้แรงเสริมชนิดนี้นั้น ผู้ใช้จะต้องรู้จักเลือกแรงเสริมที่เหมาะสมกับเด็ก การชมว่า “เก่ง” อาจจะใช้ได้ผลดีกับเด็กคนหนึ่ง แต่อาจจะใช้ไม่ได้ผลดีกับเด็กอีกคนหนึ่ง ผู้ใช้ต้องคอยสังเกตว่าอุปกรณ์เสริมแรงอันใดจะมีประสิทธิภาพที่สุดกับเด็กคนนั้น ยิ่งไปกว่านั้น แรงเสริมจะต้องถูกใช้ทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาออกมา จะรอไม่ได้ช่วงเวลาที่ผ่านไปเพียงเล็กน้อยทำให้แรงเสริมนั้น ไม่ได้ผลเต็มที่

การใช้แรงเสริมเชิงลบใน โรงเรียน แรงเสริมเชิงลบเป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรมที่มีประโยชน์เป็นอย่างยิ่งเมื่อครูรู้จักใช้ให้เป็นประโยชน์ และใช้ได้ถูกทาง ถ้าครูใช้วิธีลงโทษแล้วไม่ได้ผลก็อาจจะหันมาใช้วิธีนี้ดูบ้าง การลงโทษอาจจะทำให้เด็กเจ็บปวด แต่การเจ็บปวดไม่ทำให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมได้เสมอไป เด็กอาจจะยอมให้ครูตี แต่เด็กไม่ยอมให้เพื่อนล้อ หรือทำอะไรที่เป็นที่อัปยศแก่เพื่อนฝูงเป็นแน่ โดยเฉพาะในเด็ก วัยเด็กโตและวัยรุ่น ดังนั้นการที่เด็กกลัวเพื่อนล้อ หรือกลัวอายเพื่อน จะทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

กล่าวโดยสรุป แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาข้างต้น สามารถนำมาพัฒนาปรับใช้ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน โดยการปลูกฝังให้นักเรียนรักสถาบันการศึกษา ให้เกิดความรู้สึกผูกพันและให้นักเรียนเห็นประโยชน์ จากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม โดยยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง และควรสร้างค่านิยมในเชิงศีลธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม อีกทั้งควรให้แรงเสริมบวกเป็นรางวัล เมื่อนักเรียนทำความดี เช่นการชมเชย ให้ความสนใจและการแสดง วาจาและท่าทางที่จริงใจ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย

ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กล่าวถึงการพัฒนากำลังคนเป็น เรื่องแรก โดยเฉพาะในด้านมีคุณธรรมและควมมีวินัย (อำพร ทองนุช. 2541 : 1) เพราะควมมีวินัยเป็น สิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นสำหรับนักเรียน นักศึกษาและประชาชนทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้ การใช้ การอบรม มีใช้ควมหมายเฉพาะการเรียนหนังสือ การไปโรงเรียนเท่านั้น แต่เป้าหมายของการศึกษามุ่ง ให้คนมีความรู้และเป็นคนดี ฉะนั้นการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย จึง เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม (กาญจนา ศรีกาพลินธุ์. 2538 : 125-237) อย่างไรก็ตามวิธีป้องกันแก้ไขปัญหาการผิดวินัย ในสมัยปัจจุบันนี้ก็คงไม่ใช่เรื่องง่ายที่ จะทำให้สำเร็จได้ เพราะเด็กของเราในปัจจุบันนี้ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในสังคม สมัยใหม่ การติดต่อสื่อสารอย่างรวดเร็วทางโทรทัศน์ ดาวเทียม การเพิ่มอัตราการว่างงานของเด็กวัยรุ่น การขาดการดูแลอย่างอบอุ่นจากบิดามารดาของเด็กวัยต่างๆ ซึ่งเชาวัน มณีวงษ์ (2528 : 169) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมซึ่งจะต้องควบคุม แก้ไข และป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ นักเรียน ช่วยแนะแนวทางให้นักเรียนมีการปรับปรุงตัวที่ดีที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมและระเบียบ ของสังคม ปัญหาระเบียบวินัยเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่มีความสำคัญเป็นอันมาก น่าจะได้รับความ สนใจ เอาใจใส่จากบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหาร สถานศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 147) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน นักศึกษา คือ กระบวนการทางการศึกษาได้จัดไว้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ มีความสามารถทางสติปัญญา ทักษะทางสังคม อารมณ์มั่นคง สุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ช่วยเสริมเติมให้นักเรียน มีความสมบูรณ์นอกเหนือจากที่ได้รับตาม หลักสูตรการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดขึ้น

กรมอาชีวศึกษา (2529 : 12) ได้กล่าวถึง งานปกครองและระเบียบวินัยว่า งานปกครองและ ระเบียบวินัย เป็นงานที่ควบคู่กันไป การปกครองนักศึกษาเป็นงานที่ให้ความคุ้มครองดูแลรักษา รวมทั้ง การให้การอบรมศีลธรรม หน้าที่พลเมืองแก่นักศึกษาในสถานศึกษา เป็นงานปกครองนักศึกษาตามหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถานศึกษาโดยตรง นอกจากนี้การปกครองนักศึกษายังเป็นกิจกรรมที่สถาน ศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ในปี 2534 กรม อาชีวศึกษา ได้กำหนดไว้ว่า การปกครองนักเรียน นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึก อบรมดูแลนักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยและข้อบังคับของสถานศึกษา แก้ไขปัญหาความประพฤติ นักเรียน นักศึกษา ลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่กระทำผิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างระเบียบวินัยใน ตนเองแก่นักเรียน นักศึกษา อีกทั้งปรับปรุงส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานปกครองไว้ 4 ด้าน คือ การปกครองดูแลนักเรียน การประสานงานอาจารย์ที่ปรึกษา การประสานงานผู้ปกครอง สารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่บ้านเมือง และ

การลงโทษหรือเสนอการลงโทษนักเรียน หรือผู้กระทำผิด (กรมอาชีวศึกษา. 2534 ก : 146-147) อีกทั้งงานวิจัยของ นิศยา วีระพันธ์ (2536 : 7) ที่ศึกษาสภาพการปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยศึกษาในเรื่อง การปกครองนักเรียน ใน 4 ด้าน คือ การดูแลนักเรียน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมวินัยในตนเอง และการส่งเสริมประชาธิปไตย ส่วนกรมสามัญศึกษา (2540 : 42-47) ได้กำหนดการบริหารงานปกครองไว้ 6 ด้าน คือ การวางแผนงานปกครองนักเรียน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียน มีวินัย คุณธรรมจริยธรรม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการประเมินผลงานปกครองนักเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536 : 100-101) ได้ให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับพื้นฐานปัญหาทางวินัยของนักเรียน นักศึกษา ไว้ดังนี้ว่า ครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบในโรงเรียนที่เขาเป็นผู้บริหาร แต่สำหรับเด็กนักเรียนเป็นความรับผิดชอบของครูใหญ่เพียงคนเดียวเท่านั้นหรือ นักเรียนมาอยู่ในโรงเรียนประมาณ 33 เปอร์เซ็นต์ของเวลาในหนึ่งวัน ดังนั้น คงจะไม่ใช่โรงเรียนเพียงแห่งเดียวที่รับผิดชอบต่อนักเรียน สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันอื่นๆ ในสังคม ควรจะมีความรับผิดชอบ ร่วมกันในเรื่องเกี่ยวกับนักเรียน ปัญหาเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียนเป็นปัญหาของความแตกต่างทางเสรีวิทยาและจิตวิทยา ระหว่างนักเรียนซึ่งอยู่ในวันหนึ่งกับครูหรือคนอื่นที่อยู่ในอีกวันหนึ่ง และความแตกต่างนี้ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้คนทั้งสองวัยเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่าดี

ในระบบโรงเรียนของไทยเราให้ความสนใจเรื่องของวินัยมากพอสมควร แต่คำว่าวินัยมักจะหมายถึง การปกครอง การควบคุม เช่น ในโรงเรียนมีตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง เป็นต้น บางโรงเรียนพยายามหาบุคคลที่มีรูปร่างสูงใหญ่ทำงานฝ่ายปกครองก็เพื่อที่จะให้นักเรียนเกรงกลัว ปัญหาเรื่องวินัยเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ด้วยเหตุที่วินัยมิใช่ปัญหาที่วิธีแก้เฉพาะเจาะจงลงไป ปัญหาทางวินัยอาจเกิดกับนักเรียนคนหนึ่ง เมื่อครูได้หาทางแก้ไขและนักเรียนคนนั้นจบการศึกษาไปแล้ว ปัญหาแบบเดิมอาจเกิดขึ้นกับนักเรียนที่เข้ามาใหม่ กระบวนการสอนให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาจึงต้องเริ่มต้นกันใหม่อีก

ในทางทฤษฎีแล้ว เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียนนั้นคนทั้งหลายมีความคาดหวังว่าครูหรือครูใหญ่จะทำหน้าที่ที่เรียกว่า in loco parentis ซึ่งหมายถึง ครูหรือครูใหญ่ทำหน้าที่แทนบิดามารดาในอำนาจและความรับผิดชอบเกี่ยวกับระเบียบวินัย การให้การศึกษาแก่นักเรียนเพื่อที่จะประพฤติตนอย่างเหมาะสมในสังคมนั้น เป็นภารกิจที่ซับซ้อน และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบ้าน สถาบันศาสนา รัฐบาล โรงเรียน และสถาบันอื่นๆ ในสังคม

ครูใหญ่ได้รับความกดดันเกี่ยวกับปัญหาของวินัยอยู่เสมอ ครูถือว่าครูใหญ่เป็นที่พึงในเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับวินัย นักเรียนถือว่าครูใหญ่มีอำนาจจะช่วยเหลือหรือทำโทษเมื่อเขาประพฤติผิด ผู้บริหารระดับสูงถือว่าครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียน ดำรง และศาลถือว่า ครูใหญ่เป็นบุคคล

ที่ต้องคิดต่ออย่างใกล้ชิดในปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน ไม่ว่าครูใหญ่จะชอบหรือไม่ ก็ตาม แต่คนทั้งหลายก็ถือว่าครูใหญ่เป็นผู้รักษวินัย (Disciplinarian) ของโรงเรียน ครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คำว่าวินัยเป็นคำที่มีความหมายได้หลายอย่าง ผู้บริหารแต่ละคนก็อาจมีความคิดเห็นในเรื่องของวินัยไม่ตรงกัน บางคนอาจเข้าใจว่าวินัยหมายถึงความสามารถที่จะควบคุมความประพฤติของนักเรียน บางคนอาจเข้าใจว่าวินัยหมายถึง การปฏิบัติตามคำสั่งหรือกฎข้อบังคับของโรงเรียน บางคนอาจเข้าใจว่าหมายถึงการทำโทษนักเรียน ในอดีตวินัยมักจะหมายถึงการทำโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดไปจากแบบแผนของโรงเรียน วินัยกลางเป็นการบังคับให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ครูเห็นว่าเป็นของดีงาม ในปัจจุบันถือว่าวินัยเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการศึกษาในการที่จะปรับปรุงและส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน แม้ว่าวินัยอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหรือข้อบังคับของโรงเรียน แต่ไม่ใช่เป็นการขู่เข็ญบังคับ แต่วินัยมุ่งที่จะให้นักเรียนควบคุมตนเอง (self - control) มีวินัยในตนเอง (self - discipline) และรู้จักปกครองตนเอง นักการศึกษาในปัจจุบันอาจยอมรับว่าวินัยยังคงเกี่ยวข้องกับการสร้างกฎข้อบังคับ แต่นักการศึกษาส่วนใหญ่ก็เน้นในการศึกษาเพื่อจะให้เกิดวินัยในตนเองสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ซับซ้อน จึงเห็นเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะพัฒนาความประพฤติ ให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองจากภายใน (within) มากกว่าที่จะให้กฎเกณฑ์หรือสิ่งแวดล้อมภายนอกเป็นตัวบังคับของความประพฤติ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536 : 100-101) กล่าวว่า วินัยในโรงเรียนที่สอดคล้องกับแนวคิด ข้างต้น อาจมีคุณลักษณะดังนี้

1. พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการควบคุมตนเอง
2. อำนาจที่ใช้น่าจะขึ้นกับหลักของเมตตาธรรมมากกว่าที่จะขึ้นกับตัวบุคคล
3. การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งหรือระเบียบควรจะขึ้นกับความเข้าใจในเหตุผลมากกว่าที่จะยอมรับโดยปราศจากเหตุผล
4. กิจกรรมของโรงเรียน และประสบการณ์ในชั้นเรียนควรจะสร้างขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและปรารถนา
5. ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนนั้นควรจะคำนึงถึงภูมิหลังของนักเรียนด้วย

สรุป จากการศึกษาแนวคิดในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน สถานศึกษาควรจะดำเนินการใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3. การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบบวินัย

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานปกครองในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา (คำรง ประเสริฐกุล. 2542 : 195) ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ ได้รับความไว้วางใจจากชุมชน สถานประกอบการและบุคคลทั่วไป ที่พร้อมจะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาครูอาจารย์ และนักเรียนจะต้องร่วมมือการป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบบวินัยของนักเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียนรวมทั้งช่วยกันดูแลนักเรียนซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดวินัยในตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อีกทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อให้เด็กได้ฝึกการ เป็นผู้นำ ซึ่งเชาว์วัน มณีวงศ์ (2528 : 69) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่จะต้องควบคุมและ แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนช่วยวางแนวทางให้นักเรียนมีการปรับปรุงตัวที่ดี ที่ถูกต้องตาม ทำนองคลองธรรมและระเบียบของสังคมและปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งผลต่อการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น สำหรับวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพได้ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบบวินัยของนักเรียนมาโดยตลอดโดยดำเนินกิจกรรม ใน 4 ด้านคือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ซึ่งจะได้นำเสนอสาระสำคัญดังต่อไปนี้

3.1 การดูแลนักเรียน

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2538 : 21- 223) กล่าวว่า การดูแลนักเรียนหมายถึง การที่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในสถานศึกษาดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้แก่ การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนเข้าเรียนตาม แผนกวิชาต่างๆ การจัดทำทะเบียนนักเรียน ระเบียนนักเรียน และดูแลความประพฤติพร้อมทั้งรายงานผล การดำเนินงานต่อผู้ปกครอง โดยจุดมุ่งหมาย คือ ให้นักเรียนอยู่ในสถานศึกษาอย่างมีความสุข สามารถ ศึกษาเล่าเรียนตามความถนัดได้อย่างดี และประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจไว้ ซึ่งจกมล ทรัพย์สมบูรณ์ (2544 : 5-24) กล่าวว่า การดูแลนักเรียนหมายถึง การส่งเสริมป้องกันและการช่วยเหลือ แก้ไข โดยมีครูที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีระเบียบสะสมซึ่งเป็นเอกสารรวบรวมข้อมูล ส่วนตัวของนักเรียน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2521 : 92-93) กล่าวว่า ระเบียนสะสม (Student Cumulative Records) เป็นบันทึกเกี่ยวกับตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ ละเอียดกว่าทะเบียนนักเรียน มีข้อปลีกย่อยและบันทึกติดต่อกัน ระเบียนสะสมควรมีข้อมูลต่างๆ เช่น รายละเอียดส่วนตัว รายละเอียดของครอบครัวรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนรายละเอียดเกี่ยวกับการมาเรียน เกี่ยวกับสุขภาพ พฤติกรรมของนักเรียน และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น การได้รับทุน ความสามารถพิเศษ หรือความสนใจพิเศษ เป็นต้น

หลักในการบันทึกข้อมูลลงในระเบียนสะสมในการบันทึกรายงานเรื่องต่าง ๆ ของตัวเด็กลงใน ระเบียนสะสมนั้น ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญต่อไปนี้

1. ควรพยายามหาข้อมูลของเด็กจากหลาย ๆ ทาง
2. พยายามบันทึกรายละเอียดไว้ให้ได้มากที่สุด
3. ควรบันทึกข้อเท็จจริงให้ได้มากที่สุด ไม่ควรเพิ่มเติมความคิดเห็นส่วนตัวลงไป นอกจากในช่องที่ต้องการให้แสดงความคิดเห็น
4. ต้องบันทึกข้อมูลเก็บไว้ตั้งแต่เด็กเริ่มเข้ามาเรียนในโรงเรียน และบันทึกต่อเนื่องกันไปจนกระทั่งเด็กออกจากโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้มองเห็นลักษณะพัฒนาการของเด็ก ได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ในการดูแลนักเรียนอาจารย์ที่ปรึกษาต้องใช้ความใกล้ชิดดูแลนักเรียน โดยใช้กิจกรรมโฮมรูมและใช้กิจกรรมจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือประสานเพื่อส่งเสริมและป้องกันปัญหาของนักเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครอง

ในการดูแลนักเรียน การรับนักเรียนเข้าเรียนถือว่าสำคัญที่สุดจะต้องสนองความต้องการของกรมอาชีวศึกษา คือ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความถนัด เพื่อจะได้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542 : 20 - 21)

สำหรับวิธีการดำเนินการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพนั้น ใช้วิธีการให้โควต้าพิเศษ แต่ละสถานศึกษา โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยสะสม โควตานักศึกษา และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เช่น การเล่นดนตรี กีฬา นาฏศิลป์ และมารยาทเรียบร้อย เป็นต้น นอกจากนี้ก็ใช้วิธีการสอบคัดเลือก และสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน นอกจากนั้นก็มีมารับฝากกรณีพิเศษ เช่น รับบุตรหลานของผู้ที่เคยอุปการะคุณแก่สถานศึกษา และรับเจ้าหน้าที่ของสถานประกอบการต่าง ๆ มาเพิ่มความรู้ ซึ่งส่วนใหญ่จะยึดตามนโยบายที่กรมอาชีวศึกษากำหนด ทั้งวิธีรับและจำนวนนักเรียน แต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาด้วยเป็นสำคัญ

การดูแลนักเรียนซึ่งถือเป็นนโยบายหลักของกรมอาชีวศึกษาที่วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพต้องดำเนินการ โดยได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมป้องกันและควบคุมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาซึ่งได้มอบความรับผิดชอบการดูแลนักเรียนให้ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนเริ่มตั้งแต่เข้ามาเรียนดูแลการเรียน ดูแลความประพฤติ นักเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าพบนักเรียนก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาทีเป็นประจำทุกวัน การประสานงานของอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นการร่วมมือช่วยเหลือดูแลนักเรียนอีกทางหนึ่ง

การทำทะเบียนนักเรียน สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียน ตั้งแต่เด็กเริ่มเข้ามาเรียนในสถานศึกษาไว้เป็นหลักฐานที่สำคัญ เริ่มตั้งแต่ นักเรียนต้องลงรายการต่างๆ ลงในแบบฟอร์ม สถานศึกษา

ได้แก่ เลขที่ ชื่อนักเรียน วันเดือนปีเกิด สถานศึกษา ชื่อบิดามารดา ที่อยู่ปัจจุบัน พร้อมทั้งเบอร์โทรศัพท์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการประสานงานระหว่างสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครอง

การรายงานผลการเรียนและการดูแลความประพฤติ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับ การดูแลความประพฤติของนักเรียน อีกทั้งเอาใจใส่ ต่อการเรียนของนักเรียน โดยมีหนังสือรายงานความประพฤติ และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ ทั้งนี้ ผู้ปกครองจะได้ทราบความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นเรื่องพฤติกรรมความประพฤติและผลการเรียน ฉะนั้นการรายงานผลนักเรียนเป็นสิ่งที่ทำให้ครู อาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครอง มีความมั่นใจต่อสถานศึกษาว่า ทุกฝ่ายได้ร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนไปสู่พฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้

การดูแลนักเรียนของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพนั้น ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายตั้งแต่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ปกครองเพื่อให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น โดยทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ รวมทั้งการส่งเสริมป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอันดับแรก เริ่มตั้งแต่การรับนักเรียนเข้าเรียน โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียนก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที เป็นประจำทุกวัน อาจารย์ที่ปรึกษาทำประวัตินักเรียนแต่ละคน ดูแลเรื่องการเข้าชั้นเรียน ดูแลความประพฤติของนักเรียน รายงานผลการเรียน และรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง และที่สำคัญนักเรียนสามารถปรับตัวเองและรู้จักใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษาอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่าการดูแลนักเรียน ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพื่อจะได้พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนไปสู่พฤติกรรมอันพึงประสงค์ โดยส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดทำประวัตินักเรียนแต่ละคน ดูแลเรื่องการเข้าชั้นเรียน ดูแลเรื่องการเรียน และความสนใจความถนัดของแต่ละคน ดูแลความประพฤติและจัดประชุมผู้ปกครอง พร้อมทั้งรายงานผลการเรียน ให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ

3.2 การส่งเสริมวินัยในตนเอง

ในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีและเก่ง สิ่งที่จะต้องปลูกฝังอันดับแรกนั้นก็คือ การสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้น เพราะการอยู่ร่วมกันกับคนหมู่มาก โดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งมีอารมณ์รุนแรง และก้าวร้าว นั้น จะต้องมีการและระเบียบปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนอยู่กันอย่างมีความสุข มีวินัย รู้จักบทบาท และหน้าที่ของตนเอง ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องรู้จักควบคุมตนเอง รู้จักปกครองตนเองเพื่อจะได้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสถานศึกษา

การส่งเสริมวินัยในตนเอง เป็นงานหนึ่งในการศึกษาคำนึงงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติผิดระเบียบวินัย ของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีการประพฤติปฏิบัติ ในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสมด้วยตัวของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องมีอำนาจภายนอกมาควบคุม

ความหมายของคำว่า วินัยในตนเอง

ความหมายของคำว่า วินัยในตนเองนั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : 9) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และความประพฤติของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคม และไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ คณัย งามมานะ (2530 : 249) ที่ว่า วินัยในตนเอง คือ การที่บุคคลพยายามที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ด้วยการควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 59) ให้ความหมายของการมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเอง เมื่อคนทำดี และลงโทษตนเองเมื่อทำชั่ว ซึ่งเป็นความสามารถในการควบคุมตนเอง หรือความสามารถที่จะยับยั้งคั้งเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งนักจิตวิทยาได้เรียกชื่อต่าง ๆ กันไป ได้แก่ มโนธรรม หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) พลังอีโก้ (ego strength) การควบคุมของอีโก้ (ego control) การควบคุมตนเอง (self – control) การจัดระเบียบตน (self – regulation) และลักษณะนี้เป็นส่วนสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต และการมีความกล้าหาญทางจริยธรรม การมีวินัยในตนเองนี้ แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) และความเป็นเอกเทศทางจริยธรรม (moral independence) ซึ่งลักษณะที่กล่าวนี้ แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคล ทำให้บุคคลนั้นเป็นผู้มีคุณธรรม อันจะเป็นเครื่องช่วยป้องกันมิให้บุคคลนั้นกระทำความชั่ว

สินีนาน สุทธิจินดา (2543 : 16) ให้ความหมายของการมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังได้ โดยเกิดจากความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดีงามแต่ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม และสิทธิของผู้อื่นด้วย

จากความหมายที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมการกระทำของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง โดยมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี ทำในสิ่งที่ถูกต้องมากกว่าถูกใจและ ไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมที่วางไว้

ความสำคัญของวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมคนให้เป็นผู้ที่มีระเบียบและรู้จักการควบคุมตนเอง ไม่ให้ประพฤติดุปฏิบัติตนไปในทางที่เสื่อมเสีย เพราะคนที่มีวินัยจะเป็นคนที่มีเหตุผล และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคมทั่วไป รวมทั้งการปฏิบัติตัวตามระเบียบที่สังคมวางไว้ ซึ่ง คณัย งามมานะ (2531 : 247) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นสิ่งจำเป็นในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นระดับบ้าน ชนชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน หรือชาติ วินัยเป็นเครื่องช่วยให้สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างเรียบร้อย ในแนวทางที่ต้องการ วินัยจะช่วยสร้างความสุขให้กับสังคม คนมีวินัยเป็นคนเข้าใจชีวิต และเป็นที่ยอมรับกันว่า จะคุณภาพชีวิตของผู้ใดก็ให้ดูวินัยของผู้คน ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติพงษ์ วรจำปา

(2536 : 20) ที่ว่าวินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการฝึกอบรมคนให้เป็นผู้มีระเบียบ จะช่วยส่งเสริมปลูกฝังคนให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ สามารถควบคุมตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ วินัยยังมุ่งที่จะให้การอบรมคนให้รู้ระเบียบของสังคม ในอันที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยนั้น ความสำคัญของวินัยถือเป็นเรื่องจำเป็น เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536 : 101) กล่าวว่า วินัยถือเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการศึกษา ในการที่จะปรับปรุงและส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน แม้ว่าวินัยอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามตามกฎ หรือข้อบังคับของสถานศึกษา แต่มิใช่เป็นการขู่เข็ญ บังคับ แต่วินัยมุ่งที่จะให้ นักเรียนควบคุมตนเอง (self – control) มีวินัยในตนเอง (self – discipline) และรู้จักปกครองตนเอง การเน้นให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง เป็นเรื่องที่สำคัญมากในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียน เพราะผู้ที่มีวินัยในตนเอง จะควบคุมตนเองจากภายใน (within) มากกว่า ที่จะใช้กฎเกณฑ์หรือสิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นตัวบังคับของความประพฤติ

ฉะนั้น ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมผิดระเบียบวินัย จึงควรสร้างวินัยในโรงเรียนที่สอดคล้องกับแนวคิดข้างต้น ซึ่ง เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536:101) กล่าวว่าควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ เป็นการควบคุมตนเอง
2. อำนางที่ใช้น่าจะขึ้นอยู่กับหลักของเมตตาธรรมมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับตัวบุคคล
3. การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง หรือระเบียบควรจะขึ้นอยู่กับความเข้าใจในเหตุผลมากกว่าที่จะยอมรับโดยปราศจากเหตุผล
4. กิจกรรมของโรงเรียน และประสบการณ์ในชั้นเรียนควรสร้างขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและปรารถนา
5. ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน ควรจะคำนึงถึงภูมิหลัง ของนักเรียน หลักการส่งเสริมวินัยในตนเอง

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยนั้น การส่งเสริมวินัยในตนเองเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 65 – 69) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยในตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาลักษณะวินัยให้แก่ นักเรียน ดังนี้ คือ

1. วิธีฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเอง วินัยในตนเองนอกจากจะเกิดจากการสะสมประสบการณ์ในการถูกอบรมเลี้ยงดูมาแต่เด็กแล้ว ลักษณะวินัยในตนเองของเด็กยังอาจเกิดจากการเลียนแบบลักษณะการควบคุมตนเองของบิดา มารดา หรือผู้ที่ใกล้ชิด จะเห็นได้ว่า อิทธิพลของผู้เลี้ยงดู ที่มีต่อเด็กในฐานะตัวอย่างให้เด็กเลียนแบบนั้น เป็นปัจจัยสำคัญในการฝึกอบรมให้เด็กมีความสามารถในการบังคับตนเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อตัวเด็กใน 2 ด้าน คือ ด้านการปลูกฝังความดีด้วยการทำตนเป็นตัวอย่าง และ

ให้คำแนะนำแก่เด็ก อีกด้าน คือ การใช้วิธีการลงโทษเด็ก เพื่อสร้างความวิตกกังวลที่จะทำผิดในเด็ก ซึ่งเป็นทางป้องกันมิให้เด็กทำผิดได้ต่อไปในอนาคต ลักษณะของตัวแบบกับการส่งเสริมวินัยในตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็คนั้น ผู้ใหญ่นอกจากจะลงโทษเมื่อเด็กกระทำผิดแล้ว และให้รางวัลเมื่อเด็กทำดี ผู้ใหญ่ยังเป็นแบบอย่างแก่เด็กโดยตรงอีกด้วย

2. วิธีการลงโทษเพื่อปลูกฝังวินัยในตนเอง การที่จะสามารถควบคุมตนมิให้กระทำชั่ว เช่น โกง ละเมิดกฎ ก้าวร้าว ฯลฯ บุคคลจะต้องเคยถูกห้ามปรามและโดนลงโทษมาก่อน หรือรับทราบที่ตัวแบบโดนลงโทษ ดังได้กล่าวมาแล้ว การโดนลงโทษเมื่อกระทำพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา จะทำให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล ซึ่งจะเป็นเครื่องยับยั้งการทำผิดของบุคคลนั้นได้ การห้ามหรือลงโทษเมื่อเด็กทำผิดไปแล้ว จะไม่สร้างความสามารถด้านทานการชั่วใจได้ แต่จะทำให้เกิดความรู้สึกผิดเมื่อเด็กกระทำผิดซ้ำอีก ฉะนั้นความสามารถบังคับใจตนเอง กับความรู้สึกผิดเมื่อกระทำผิดแล้วนั้น จึงเกิดจากเวลาการลงโทษที่ต่างกัน การลงโทษถ้าทำไม่ถูกวิธีอาจเป็นการปลูกฝังความค้ำทราทางจิตใจให้กับเด็กได้ ฉะนั้น จึงควรจะใช้วิธีการลงโทษให้ถูกต้องดังนี้ คือ ในการลงโทษเด็ก เพื่อมุ่งหวังที่จะปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็คนั้น ผู้ลงโทษจะต้องเป็นผู้ที่เด็กทราบว่ามีความรัก และหวังดีต่อเด็กมาก เด็กมีความรักและศรัทธาบุคคลนี้อย่างมากด้วย บุคคลชนิดนี้ถ้าลงโทษเด็กไม่ว่าด้วยวิธีการลงโทษทางกาย หรือทางจิตก็จะให้ผลดีแก่เด็กได้มาก การลงโทษทางกายด้วยการเมิยหนี การผูกโยง และการทรมานทางกายเด็กต่าง ๆ นั้น ยิ่งใช้มากเท่าใดก็จะทำให้เด็กขาดลักษณะต่าง ๆ ทางจริยธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการลงโทษทางกายเป็นกระบวนการที่มีได้อธิบายเหตุผลดีผลชั่วแก่เด็กมากเท่าที่ควร และเป็นการแสดงความก้าวร้าวของผู้ทำการลงโทษด้วย นอกจากนี้ผู้เลือกวิธีการลงโทษทางกาย แทนการลงโทษทางจิตแก่เด็ก มักเป็นผู้ที่ขาดความรักสนับสนุนเด็กอยู่แต่เดิมด้วย ส่วนการลงโทษทางจิต คือการทำที่ห่างเหินเลิกรักเด็ก ตัดสิทธิบางประการของเด็กชั่วคราว ไม่ให้สิ่งที่เด็กต้องการ เป็นต้น วิธีการนี้จะไม่มีผลเลยถ้าผู้ลงโทษมีความรักให้เด็กแต่เพียงเล็กน้อยมาแต่เดิม แต่จะให้ผลดีมากถ้าผู้ลงโทษรักเด็กมาก และเด็กก็รักตนมากมาแต่เดิม การลงโทษทางจิตจะใช้เวลานาน และมีการกล่าว อบรมสั่งสอนประกอบด้วยมาก นอกจากนี้การยุติการลงโทษทางจิตมักจะเกิดเมื่อเด็กทำความดีใน ภายหน้า ซึ่งจะเป็นการให้แรงเสริมต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของเด็กด้วย

3. การลดการควบคุมภายนอกเพื่อฝึกวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูเด็ก เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมใกล้ชิด และลงโทษทางกายเมื่อเด็กทำผิดนั้น เป็นเด็กที่มีการแสดงออกทางจริยธรรมหลายด้าน ค่อนข้างกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบส่งเสริมสนับสนุน คือเมื่อเด็กทำผิดก็จะถูกว่ากล่าวชี้แจงเหตุผลและเปิดโอกาสให้เด็กแก้ไขตนเอง และลงโทษเด็กด้วยการทำเมินเฉยไม่ให้ความรักเด็กชั่วคราว ทดสอบโดยได้ฝึกเด็ก 6-7 ขวบ โดยเปิดเทปบันทึกแนวการปฏิบัติให้ฟัง แล้วให้ผู้ใหญ่คอยควบคุมใกล้ชิดในขณะที่ฝึกครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งให้ผู้ใหญ่ออกไปนอกห้อง ผลปรากฏว่าเด็กจะสามารถบังคับตนเองมิให้หันไปดูกรงใส่สัตว์ตัวเล็กๆ น่ารักคล้ายหนูมีขนปุยในช่วงเวลาที่ทดสอบได้ดีถ้าตอนฝึกหัดนั้นผู้ใหญ่เปิดโอกาส

ให้เด็กมีอิสระและสามารถฝึกการควบคุมตนเองได้มากส่วนเด็กที่ถูกผู้ใหญ่ควบคุมใกล้ชิดในตอนฝึกจะมีความสามารถควบคุมตนเองในภายหลังได้น้อยกว่าเด็กประเภทแรก

4. การฝึกเพ่งความสนใจ ความสามารถควบคุมตนเองขึ้นอยู่กับ การเพ่งความสนใจไปที่ลักษณะบางประการของสิ่งที่ต้องการ ถ้าฝึกเด็กให้เหมาะสม เด็กจะสามารถรอคอยสิ่งที่ต้องการได้นานกว่าปกติ การฝึกนี้เรียกว่าการใช้วิธีแปลสภาพการรู้หรือการเพ่งความสนใจ โดยอาจแยกเป็น 2 วิธี วิธีแรก คือ การเพ่งความสนใจไปทำงานที่ต้องทำ และไม่เพ่งความสนใจไปที่รางวัล ทำให้เด็กเื่องน้อยลง ส่วนอีกวิธีหนึ่ง คือ การเพ่งความสนใจไปที่รางวัล ในลักษณะที่อาจจะป้องกันการทำได้ เช่น ฝึกให้เด็กสนใจในลักษณะอื่นของขนม ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับความอร่อยและการรับประทานขนม นั้น เช่น เพ่งขนมปิ้งว่ามีลักษณะเหมือนท่อนไม้ เด็กเล็ก ๆ ก็จะทนได้นาน โดยไม่หิบบขนมปิ้งตรงหน้ามารับประทาน แม้ไม่มีคนคอยควบคุมก็ตาม ฉะนั้น การฝึกวินัยในตนเองจะต้องมีการฝึกออกคำสั่งแก่ตนเองให้รับรู้รับทราบสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่จะป้องกันมิให้คนทำชั่วประกอบกับการเข้าใจและท่องบ่นกฎเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตาม จะช่วยให้เด็กเล็ก ๆ และแม้แต่ผู้ใหญ่สามารถบังคับตนเองได้เป็นระยะเวลานานตามต้องการ โดยไม่มีความรู้สึกทรมานใจประการใด

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัยของนักเรียนด้วยการส่งเสริมวินัยของนักเรียนนั้นต้องถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สถานศึกษาจะต้องหาทางเพื่อป้องกันแก้ไขส่งเสริมวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและส่งเสริมกิจกรรมการเกิดวินัยให้นักเรียนมีวินัยในตนเองโดยใช้หลักการพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรม มุ่งไปสู่การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งถาวร วิชาพง (2540 : 99-100) ได้กล่าวไว้ว่าการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพราะวินัยเป็นสิ่งสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยสถานศึกษาควรหาแนวทางให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งวินัยในตนเองถือเป็นขอคปรารถนาของสังคม

วนิดา เสวกครุณทร (2537 : 71-74) ได้ให้แนวคิดและแนวทางในการสร้างวินัยให้แก่ นักเรียนไว้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่สามารถสร้างวินัยให้กับเด็กได้ คือ การทำตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กประพฤติปฏิบัติตนคอยชี้แนะ คัดเตือน รวมทั้งให้เหตุผลข้อดีข้อเสีย ของการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ได้

2. ขึ้นเรียนกับการสร้างวินัย ซึ่งในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนครูต้องควบคุมเอาจริงกับระเบียบข้อบังคับ ถ้าทำผิดก็ลงโทษและทำอย่างต่อเนื่อง

3. กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสร้างนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดเด็กมากจึงเหมาะที่จะช่วยปลูกฝังและสร้างนิสัยให้กับเด็กในหลายโอกาสที่เอื้ออำนวยให้ โดยเฉพาะตอนเช้าหลังการเคารพธงชาติ ซึ่งโรงเรียนส่วนมากมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ การปรับตัว ตลอดจนการฝึกทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และกิจกรรมต่างๆ ควรวางโครงการอย่างมีจุดประสงค์และแนวปฏิบัติ ที่ชัดเจน รวมทั้งมีการประเมินผล

สุคใจ ทศพร (2528 : 48) ได้เสนอแนะวิธีสร้างวินัยในตนเอง ไว้ 3 เรื่อง คือ

1. วินัยในการเข้าแถวเคารพธงชาติ ควรจะต้องทำความเข้าใจและตกลงกับคณะครู และนักเรียนให้เข้าใจตรงกันว่า สถานศึกษามีกติกาการเข้าแถวเวลาใด เพื่อให้นักเรียนได้กระตือรือร้นและตระหนักถึงความรับผิดชอบในการมาเข้าแถวในตอนเช้า ควรฝึกให้นักเรียน ได้มีจิตสำนึกและเห็นความสำคัญของการเข้าแถวว่า เกิดประโยชน์และได้รับความรู้จากการมาเข้าแถวเป็นอย่างมาก กิจกรรมหน้าเสาธง ควรเป็นกิจกรรมที่ชักจูงชมเชยนักเรียนที่กระทำความดี
2. วินัยในการรักษาความสะอาด สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ ควรมีถังขยะไว้ในที่ต่าง ๆ ให้เพียงพอ และควรมีกิจกรรมประกวดความสะอาดของห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและร่วมแก้ไข และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และควรมีการประกาศเพื่อชักจูงชมเชย เป็นสิ่งสำคัญมากในการเสริมสร้างวินัยในตนเอง
3. วินัยในการทำความเคารพ จะเกิดขึ้นได้ ครูต้องเป็นผู้ที่มีเหตุผล เข้าใจนักเรียน ไม่ใช่อารมณ์เป็นคนตรงต่อเวลา ทำตัวเป็นตัวอย่าง และเป็นที่พึ่งของเด็กเวลาเด็กมีปัญหาได้ เป็นกันเองกับเด็ก จริงใจเป็นห่วงเป็นใย อึดแน่นเข้มใส ลักษณะเช่นนี้จะสร้างศรัทธาให้กับเด็กได้ เมื่อเด็กศรัทธาก็จะเกิดสำนึกในการทำความเคารพด้วยความรู้สึกที่ดีของเด็กเองเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้กับเด็ก

คำรง ประเสริฐกุล (2542 : 221 – 223) ได้เสนอแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหាកการกระทำผิดทางวินัยของนักเรียนไว้ดังนี้ คือ

1.การส่งเสริมให้เกิดความสนใจในบทเรียน ครูอาจารย์จะต้องพยายามสร้างความ สนใจให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอน โดยครูอาจารย์จะต้องหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน เพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน ซึ่งอาจจะหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน เช่น ใช้วีดีโอเทป สไลด์ แผ่นโปร่งใส หรือมีภาพประกอบการสอน โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียน การสอน เด็กได้แสดงออกในการร่วมกิจกรรม ขณะที่มีการเรียนการสอน ครูอาจารย์เองก็จะต้องมีอารมณ์ขันบ้างอย่าแสดงอารมณ์เครียดมากเกินไป ซึ่งจะมีผลเสียต่อนักเรียนด้วย

2.การสร้างความรักโรงเรียน ให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น หรือให้นักเรียนได้จัดกิจกรรมตามความต้องการของนักเรียน โดยมีครูอาจารย์เป็นผู้ควบคุมดูแลอยู่ด้วย เช่น ให้นักเรียนจัดกิจกรรม รื่นเริงในวันปิดภาคเรียนปลายปี วันปีใหม่ วันสถาปนาโรงเรียน จัดกิจกรรมชมรม หรือจัดให้นักเรียนรับประทานอาหารกลางวันร่วมกันในโรงเรียน จัดการแข่งขันกีฬา หรือจัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียนในกลุ่มเดียวกันโดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม

3. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครูอาจารย์ด้วยกัน การที่ครูอาจารย์แต่ละคนจะมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้ ก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนว่า จะบริหารงาน อย่างไร

จึงจะทำให้เกิดความยุติธรรมในเรื่องต่างๆ และจะต้องสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะครูอาจารย์ เมื่อครูอาจารย์มีความสามัคคีกัน ครูอาจารย์ก็ไม่มีเรื่องที่จะมานินทาว่าร้ายต่อกัน ครูอาจารย์ก็จะมีเวลาพอที่จะให้การอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความสนิทสนมกับนักเรียนทุกคน ได้ทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธา และรักใคร่ในตัวครูอาจารย์ นักเรียนก็จะเชื่อฟังในสิ่งที่ครูอาจารย์ อบรมสั่งสอน ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่ทำผิดวินัย

4. พยายามขจัดสิ่งชั่วๆ ที่จะก่อให้เกิดความผิดทางวินัย สิ่งชั่วๆ ต่าง ๆ ทั้งที่อยู่นอกโรงเรียนและในโรงเรียน อันได้แก่ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน เช่น สถานเริงรมย์ แหล่งมั่วสุมอบาขมูข สนามแข่งขันการเล่นเกมต่าง ๆ โดยพยายามสอดส่องดูแลนักเรียนอย่าให้เข้าไปในสถานที่เหล่านี้ได้ นอกจากนีส่สิ่งชั่วๆ ภายใน ได้แก่ความรู้สึททางจิตใจ หรือทางอารมณ์ พยายามอย่าให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนหรือตัวครูอาจารย์ นักเรียนก็จะไม่ทำผิดวินัย

5. การให้รางวัลความประพฤติดี การให้รางวัลความประพฤติดีควรทำค่อหน้านักเรียน การให้รางวัลนี้จะต้องให้ในลักษณะที่เป็นการจูงใจให้นักเรียนอยากทำดีด้วยความอยากจะทำ แต่ไม่ใช่ทำเพราะมีสิ่งตอบแทน นั่นคือ การประกาศชมเชยค่อหน้านักเรียนทั้งโรงเรียน เมื่อนักเรียนทำดี เช่น นักเรียนเก็บกระเป๋าสตางค์ของผู้อื่น ได้แล้วนำมาให้ครูประกาศหาเจ้าของ ครูอาจารย์นำนักเรียนที่เก็บกระเป๋าสตางค์ได้ มากล่าวชมเชยค่อหน้านักเรียนทั้งโรงเรียนในเวลาเคารพธงชาติ หรือให้รางวัลเป็นสิ่งของ เช่น ประกาศนียบัตรชมเชยการทำควมดี โล่ห์ เหรียญอย่างใดอย่างหนึ่ง สิ่งที่ควรระวังอย่างยิ่งในการให้รางวัลเป็นเงิน การให้รางวัลเป็นเงินนั้นอย่าให้มากนักหรือถ้าไม่จำเป็นจริงๆ ก็อย่าให้เลย เพราะนอกจากจะเป็นการลดเกียรติดูณของรางวัลที่ให้แล้ว ยังทำให้คุณค่าแห่งความประพฤตินั้นอาจซื้อได้ด้วยเงิน ซึ่งเป็นอันตรายค่อการสร้างควมรู้สึททางด้านคุณค่าของจิตใจเป็นอย่างมาก

6. ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน โรงเรียนจะต้องติดค่อกับทางผู้ปกครอง หรือบิดา มารดาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น นักเรียนมาโรงเรียนสาย หรือไม่มาโรงเรียนเพียงวันเดียว โรงเรียนจะต้องเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองทันที ถ้าทางคมนาคนสะดวกก็ใช้ไปรษณียบัตรส่งไปให้ผู้ปกครองทราบ และให้ผู้ปกครองคอบกลับมาโรงเรียนทันทีเช่นเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนทราบว่าทางโรงเรียนได้ติดค่อกับทางบ้าน เด็กจะได้ไม่กล้าหนีโรงเรียนหรือมาสาย

7. การชี้แจงคักเตือนนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่คณะ การคักเตือนนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำในห้องส่วนตัวของครูอาจารย์โดยไม่ให้ผู้อื่นได้รับรู้ เพื่อมิให้นักเรียนเกิดความ อับอาย ถ้าเป็นหมู่คณะควรจะเป็นการคักเตือนในเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นการชี้ให้นักเรียนเข้าใจว่าอะไรควรจะทำ อะไรไม่ควรทำ หรือในเรื่องการปฏิบัติตัวของนักเรียนว่ายังมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง ในการเรียกนักเรียนที่กระทำผิดมาปรับควมเข้าใจ เพื่อชี้แจงให้นักเรียนเห็นโทษของการกระทำนั้นๆ ด้วยเหตุผล นักเรียนอาจจะระลึกถึงควมผิดพลาดได้เอง ซึ่งวิธีการนี้ถ้ากระทำกับนักเรียนที่โตแล้วจะได้ผล เพราะนักเรียนโตพอที่จะเข้าใจอะไรต่าง ๆ ได้ง่าย ถ้านักเรียนเป็นคนที่มีเหตุผล

8. การจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่ทางโรงเรียนจะต้องจัดให้มีขึ้น เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้นักเรียนในวัยเด็กมีกำลังมาก จะทำให้ใช้กำลังที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย แทนที่จะใช้กำลังไปในทางที่ผิด

เสถียร สภาพงศ์ (2537 : 44) ได้เสนอแนะในการสร้างภูมิคุ้มกันทางพฤติกรรมที่ผิดระเบียบของนักเรียนว่า ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง หรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจะต้องปลูกฝังนิสัยพื้นฐานหรือจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน นักศึกษาได้มีคุณสมบัติ 7 ประการ คือ

1. การมีความพึงพอใจและมีความเชื่อมั่นตนเอง
2. การรู้จักสำรวจตนเองและพัฒนาตนเองตลอดเวลา
3. การเป็นคนรู้จักเหตุผล
4. การมีสติตามรู้ตนเองอยู่ตลอดเวลา
5. การเสียสละและระสุมความดี
6. การสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ
7. การมีมนุษยสัมพันธ์

หากพฤติกรรมดังกล่าวได้เกิดแก่ตัวเด็กหรือนักเรียนนักศึกษาแล้ว ถึงตกอยู่ในท่ามกลางความเลวร้าย หรือแหล่งชั่วชญาบาปใดๆ เขาจะมีภูมิคุ้มกันสิ่งเลวร้ายต่าง ๆ ได้อย่างเชื่อมั่น เพราะคุณสมบัติ 7 ประการ เหมือนกับตัวเขาในวัคซีนที่ฉีดเข้าไปให้แก่เขาแล้ว

แต่ปัญหาอุปสรรคที่ควรคิดและหาแนวทางป้องกันไว้ล่วงหน้า คือ จะต้องฝึกให้นักเรียน นักศึกษารู้จักเอาชนะใจตนเองให้ได้ พยายามหลีกเลี่ยงอิทธิพลภายนอกที่จะมาบีบบังคับระมัดระวังเรื่องความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ในความอยากทดลอง อยากเรียน อยากรู้ สิ่งเหล่านี้จะต้องจัดกิจกรรม คุ้มกันและสร้างเสริมด้วยการให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ การเล่นกีฬา การร่วมกิจกรรม นันทนาการ การร่วมกิจกรรมเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอยู่ค่ายพักแรม การเป็นอาสาสมัคร ฯลฯ

การส่งเสริมวินัยในตนเองของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญ เพราะจะทำให้ นักเรียนมีระเบียบวินัย และเกิดความสุขขึ้นในสถานศึกษา เพราะผู้ที่มีวินัยในตนเอง จะบังคับตนเองให้ทำในสิ่งที่ถูกต้องและไม่ขัดกับบรรทัดฐานของสังคม (พยุหศักดิ์ สนเทศ. 2533 : 44.) นักเรียนจะยอมรับสภาพการควบคุมความประพฤติ การอยู่ในระเบียบวินัย กฎข้อบังคับของโรงเรียน โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ อันจะเป็นการลดปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ทางหนึ่ง

สรุปการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนในด้านการส่งเสริมวินัยในตนเองนั้น วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพได้จัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีอำนาจภายนอกมาควบคุม ได้แก่ การส่งเสริมวินัยด้านการแต่งกาย ส่งเสริมวินัยนักเรียนที่ตรงต่อเวลาและส่งเสริมวินัยนักเรียนที่มีความประพฤติดี โดยจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย มอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบ ตรง

ต่อเวลาและมีความประพฤติดี กิจกรรมเพื่อนดูแลเพื่อนให้นักเรียนได้ปกครองดูแลกันเอง ให้มีความเสียสละ รู้จักความรับผิดชอบ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดในห้องเรียนและบริเวณภายในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนรักสถานศึกษา อีกทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูอาจารย์ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมวันสถาปนาวิทยาลัยฯ กิจกรรมกีฬา และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของสถานศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา จะต้องเป็น ตัวอย่างที่ดีกับนักเรียน ไม่ใช่อารมณ์ ควรมีเหตุผล ชี้แนะแจ่มใส สร้างศรัทธาให้กับนักเรียนและสามารถเป็นที่พึ่งให้กับนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนมีปัญหา

3.3 การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ความหมาย ของคำว่า คุณธรรม

สุพล วังสินธ์ (2533 : 3) กล่าวว่า คุณธรรม คือ คุณงามความดี ที่สะสมอยู่ในใจของมนุษย์ อันเกิดจากเจตจำนงที่ดี และปลูกฝังติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ซึ่ง นิคยา วีระพันธ์ (2536 : 34) กล่าวว่า สนับสนุน ความหมายของ คุณธรรม ว่า คุณงามความดี ที่เกิดขึ้นในความนึกคิดของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นจะสามารถทราบได้จากการสังเกตพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงออกมาในทางที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับ และได้รับการยกย่องจากสังคมโดยรวม

เสริมวิทย์ สุภเมธิ (2531 : 268) ได้กล่าวสรุปว่า คุณธรรมหมายถึง คุณงาม ความดี และความรู้สึคนึกคิดของบุคคลที่เป็นไปในทางที่ดี ที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล ผู้นั้นให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงามที่สังคมยอมรับ

กล่าวโดยสรุป คุณธรรม หมายถึง ความดีงาม ที่เกิดจากภายในจิตใจรวมถึงความรู้สึคนึกคิดของบุคคลนั้น และจะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และสังคมยอมรับออกมา

ส่วนคำว่า จริยธรรม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน

จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์ (2539 : 53) กล่าวว่าจริยธรรมเป็นสิ่งที่ได้มาจากการอบรม สั่งสอน ประสพการณ์หรือเป็นสิ่งที่คิดตัวมาตั้งแต่กำเนิดโดยธรรมชาติ ซึ่ง คงเดือน พัทธมนาวิน (2537 : 30) ได้กล่าวว่า จริยธรรม เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ เพื่อให้ทุกคนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง ซึ่งหมายถึง การเป็นผู้ที่มีศีลธรรม จริยธรรมสูง และทำงานขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ซึ่ง นิคยา วีระพันธ์ (2536 : 41) ได้กล่าวสนับสนุนว่า จริยธรรมที่ดีงาม ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และควรสร้างความอบอุ่นเป็นกันเอง และที่สำคัญควรจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ จัดวิชาพิเศษเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เช่น กิจกรรมลูกเสือ ชูวาทะ จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรทางดนตรี ศิลปะ และ กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกประทับใจ และดึงดูดความสนใจ ฝึกในเรื่องเหตุผลและความคิดที่ถูกต้อง ซึ่งตรงกับแนวคิดกรมสามัญศึกษา (2537 : 55 – 60) ว่าเป็นการฝึกให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ในตัวนักเรียนอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด เพราะใน

ระหว่างการปฏิบัติงานนักเรียนจะซึมซับลักษณะดังกล่าว ที่ละน้อยจนในที่สุดเป็นคุณสมบัติติดตัวไปตลอด เป็นการเตรียมคนให้สมบูรณ์ พร้อมที่จะเป็น พลเมืองของสังคมต่อไป

เสริมวิทย์ สุขเมธี (2531 : 255) ได้สรุปคำว่า จริยธรรม คือความสามารถในการปรับตัวเองควบคุมตนเองในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสังคม ซึ่งเป็นลักษณะการแสดงออกในสิ่งที่พึงาม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จริยธรรมมีความหมายกว้างอาจรวมถึงศีลธรรม คุณธรรม ศาสนา กฎหมาย และค่านิยมของแต่ละกลุ่มคน ถ้ากิจกรรมในแง่ศาสนา จริยธรรมหมายถึงลักษณะทางจิตใจ และสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้บุคคลทำความดี หรือละเว้นความชั่ว

กล่าวโดยสรุป ผู้ที่มีจริยธรรมที่พึงาม ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง และพึงามจากประสบการณ์ตั้งแต่เด็กจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ จนสามารถประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามระเบียบของสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เกิดความคับข้องใจใด ๆ ทั้งสิ้น

ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนนั้น สถานศึกษาควรมุ่งให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (เปรมฤดี กฤษเจริญ. 2542 : 6) การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นงานขั้นแรกที่ต้องกระทำก่อนพัฒนาอื่นใด หลักศาสนาธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นแกนนำต่อการพัฒนาคนได้ เพราะ ถ้าบุคคลใดมีจิตสำนึกที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ก็จะยังประโยชน์แก่สังคมโดยรวมและบุคคลผู้นั้น ก็จะมีความสุขในการเล่าเรียน และการทำงาน ท่านพุทธทาส (2543 : 18) กล่าวว่า คนที่ทำตัวห่างเหินจากคุณธรรม ศีลธรรม และห่างจากธรรมะ ไม่สนใจศาสนา จิตใจก็จะไม่ค่อยมีศีลมีธรรม เรียกว่า มีระดับของศีลธรรมอยู่ในจิตใจต่ำคับแคบ เช่นว่า เป็นคนไม่ค่อยมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ใครมาขอความช่วยเหลือ ก็ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แม้ว่าจะอยู่ในฐานะที่เกื้อกูลได้ สุพล วังสินธ์ (2533 : 3) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่มีคุณธรรมไว้ว่า ต้องเป็นผู้ที่มีความพอดี เป็นผู้ที่กระทำด้วยเจตนาดี ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และทำไปเพื่อสิ่งที่พึงาม เป็นผู้ที่มีเหตุผล พอใจจะได้ปฏิบัติต่อผู้อื่น และเห็นประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง เป็นผู้มุ่งศาสนา หรือความสงบสุข ไม่ใช่มุ่งความสมบูรณ์พูนสุข เป็นผู้รู้จักพอ รู้จักเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และทำหน้าที่อย่างดีที่สุด เป็นผู้ที่สามารถควบคุมตนเองในเรื่องของแรงกระตุ้นและความอยากต่างๆ ไว้ได้ด้วยเหตุผล และเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎ หรือมาตรการทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมแก่กาลเทศะอยู่เสมอ คนที่มีคุณธรรมจริยธรรมจะไม่ทำให้ตนเองและคนอื่นเดือดร้อน สังคมก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนนั้น การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องจำเป็น ซึ่ง ถาวร วิชาสง (2540 : 50-51) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็นการพัฒนานุคลิกภาพของนักเรียนอย่างหนึ่ง ฉะนั้นจะต้องมีกระบวนการพัฒนา

เป็นขั้นตอน คือ การสร้างสรรทำให้เกิดขึ้น ให้ความรู้หรือความถี่รวมขอคและส่งเสริมให้ปฏิบัติอย่าง ต่อเนื่อง

กรมสามัญศึกษา (2530 : 56-60) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนั้น คือ การจัดโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการสอนคุณธรรมจริยธรรมอย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ ให้นักเรียนได้เห็นตัวแบบทางคุณธรรมที่หลากหลายและให้ครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกๆ คนในโรงเรียน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม ตามหน้าที่ของคนสม่ำเสมอ ดำเนินการอบรมสั่งสอน นักเรียนทั้งนอกและในห้องเรียน ให้ประพฤติปฏิบัติตามหลัก จริยธรรม และหน้าที่ของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ สืบเนื่องไม่ขาดตอน กำหนดระเบียบโรงเรียนต่างๆ ตามหลักจริยธรรม และดำเนินการให้ นักเรียนถือปฏิบัติสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องชมเชย เมื่อนักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม ให้นักเรียนได้มี โอกาสสำรวจตนเอง และเลือกแนวทางปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ตามที่ต้องการส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียน ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

กองแก้ว เจริญอักษร (2522 : 46 – 48) ได้กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ ส่งเสริมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ควรมีดังนี้ คือบริเวณ โรงเรียน ไม่ว่าจะคับแคบ หรือ กว้างขวาง ต้องให้สะอาด เป็นศรีสง่าแก่โรงเรียน ควรประดับดอกไม้ ต้นไม้ เพื่อจะสร้างบรรยากาศที่ดีแก่สายตา สถานที่ควรให้คู่ศักดิ์สิทธิ์น่าเคารพกราบไหว้ เช่น สถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูป หรือ ที่ตั้งของบุคคล สำคัญในระดับต่าง ๆ ควรมีการเปลี่ยนแปลงเครื่องประดับเปลี่ยนดอกไม้ ให้ดูสง่า น่าเกรงขามเสมอ จัดให้มีป้ายแสดงคติธรรม คำขวัญทางศาสนา ป้ายแสดงปรัชญา คุณธรรมที่โรงเรียนยึดมั่น คัดประกาศ ในที่อันควร การจัดให้มีกิจกรรมนักเรียน เนื่องในวันสำคัญทางศาสนาหรือประเพณีวัฒนธรรม จะช่วยให้ นักเรียนซาบซึ้งมองเห็นคุณค่าจริยธรรมวัฒนธรรมได้ จัดงาน ประจำปีของโรงเรียน เช่น วันสถาปนา สถานศึกษา การให้นักเรียนร่วมกันแสดงละครคติธรรม การร่วมกันทำงานให้โรงเรียน ความใกล้ชิด ระหว่างครู และนักเรียนเป็นผลพลอยได้จากกิจกรรมที่ให้ทำร่วมกันนักเรียนในการปรับตัวและการอยู่ ร่วมกับผู้อื่นเป็นการสอนจริยธรรมผ่านการประพฤติดต่อกัน

การจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน เพื่อส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียน ควรสอดคล้องเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมที่มนุษย์ให้การรับรู้ความรู้สึก เป็น สภาพแวดล้อมพื้นฐานของมนุษย์ มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยนักเรียนได้ง่าย ได้แก่

- 1.1 อาคารเรียน และบริเวณทั่วไปมีความสะอาด ระเบียบ เรียบร้อย
- 1.2 จัดป้ายแสดงคำขวัญ คำสอนพุทธศาสนา คติพจน์ อาคารเรียนบริเวณ โรงเรียน
- 1.3 จัดให้มีพระพุทธรูป ภาพพุทธประวัติไว้ในห้องเรียน
- 1.4 จัดป้ายนิเทศผลงานของผู้นำหรือบุคคลที่มีคุณธรรมดีเด่น
- 1.5 จัดแสดงวันสำคัญทางพุทธศาสนา

นอกจากนี้ความสะอาดแสดงให้เห็นจิตใจของผู้อาศัยในบ้าน สภาพแวดล้อมทางวัตถุจะมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางจิตใจ

2. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตใจ นักเรียนจะมีบุคลิกลักษณะทัศนคติต่อจริยธรรมเป็นผลจากสภาพแวดล้อมในส่วน ซึ่งได้แก่

1.1 จัดให้มีห้องจริยศึกษาในโรงเรียน

1.2 จัดประกวดนักเรียนมารยาทดีเด่น

1.3 จัดให้มีป้ายแสดงรายชื่อประวัติดีนักเรียน ที่มีความประพฤติดี

การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพนั้น สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันมาก เพราะผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมจะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาอีกทั้งมีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง มุ่งที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะยังความผาสุกให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งพยุหศักดิ์ สนเทศ (2533 : 46) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนมีความประพฤติดี แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้

สรุปการศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน ในด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพได้ดำเนินกิจกรรมในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยการจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนเข้าใหม่ ทุกๆ ปี มีการเชิญวิทยากรมาให้การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม สถานศึกษาได้จัดให้มีครูเวรพูดหน้าเสาธง เพื่อจะได้ชี้แจงข้อมูล ข่าวสาร และอบรมความประพฤติแก่นักเรียนทุกๆ เช้า อีกทั้งส่งเสริมให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ นอกจากนี้สถานศึกษา ยังส่งเสริมให้มีกิจกรรมตามโครงการคนดีมีศีลธรรม นั่นก็คือ เมื่อนักเรียนคนใดกระทำความดีไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม เช่น การเก็บกระป๋องพลาสติกได้แล้วนำมาคืน การช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ เช่น การช่วยเหลือกิจกรรมลูกเสือ การช่วยเหลือชุมชนในละแวกใกล้เคียง สถานศึกษาจะมีเกียรติบัตรมอบให้กับนักเรียนที่ทำความดีหน้าเสาธงเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมตามประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันสถาปนาวิทยาลัย วันลอยกระทง เป็นต้น โดยจะจัดกิจกรรมในสถานศึกษาอยู่เป็นประจำมิได้ขาด

3.4 การส่งเสริมประชาธิปไตย

ความหมายของประชาธิปไตย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 501) กล่าวว่า ประชาธิปไตย หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ หรือการถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่

คำรง ประเสริฐกุล (2542 : 198) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือ อำนาจอสูงสุดของประชาชนในการปกครองประเทศ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกัน รู้จักแก้ปัญหา โดยใช้เหตุผลและสติปัญญาในการแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญส่ง ลอยสุวรรณ (2529 : 36 – 42) ที่ว่า

ประชาธิปไตยคือการมีศรัทธา มีความเชื่อมั่นในสติปัญญา เหตุผล และความสามารถของมนุษย์ ในการอยู่ร่วมกันด้วยความศรัทธาทั้งกาย วาจา ไม่ก้าวล่วงสิทธิของผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกันรับผิดชอบและทำประโยชน์ให้แก่สังคม ส่วนพระธรรมปิฎก (2538 : 13) กล่าวว่า ประชาธิปไตยคือการปกครองของประชาชน ที่แต่ละคนปกครองตนเอง โดยทุกคนมีส่วนร่วมโดยการนำเอาสติปัญญา ความรู้ความสามารถออกมาสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

นิตยา วีรพันธ์ (2536 : 55) ได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยว่า หมายถึง อุดมการณ์ทางการเมืองที่เคารพในความคิด สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของมนุษย์ในสังคม หรือระบอบ การปกครองที่เป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน และเป็นวิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมที่จะต้องยอมรับและปฏิบัติตาม กฎ กติกาของสังคมโดยส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ วชิรพรรณ วัชรพงศ์กุล (2542 : 18) ที่กล่าวว่า ประชาธิปไตยเป็นหลักปรัชญาของสังคมมนุษย์ในการอยู่ร่วมกัน โดยอาศัยระบบการเมือง และวิธีการจัดระเบียบการปกครองตามอุดมคติ และวิถีชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่บ่งชี้หลักปรัชญาเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องยึดมั่นในการระบอบธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรมอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคม

สรุป ประชาธิปไตย หมายถึง การให้ความร่วมมือของส่วนรวม โดยใช้เหตุผลและสติปัญญาในการแก้ปัญหา ในการปกครองประเทศ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของส่วนรวม

ความสำคัญของการปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียน

ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียน ซึ่ง อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 197-198) กล่าวว่า การฝึกอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจและแสดง พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องหมายความว่ารวมถึง ลักษณะจิตใจของนักเรียนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในวันข้างหน้า ซึ่งการปลูกฝังประชาธิปไตย จะทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทางวิชาการและการจัดกิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง จึงจะเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง กรมวิชาการ (2533 : 26-28) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ซึ่ง ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารและครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีซึ่งในการที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของระบบการเมือง โดยเฉพาะ โรงเรียน มักจะมีการเรียนการสอนส่งเสริมทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อในสิทธิการเมืองที่สอดคล้องกับความประสงค์ของรัฐที่มุ่งจัดการศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้มีความเข้าใจ และกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตย

การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนนั้น ดำรง ประเสริฐกุล (2542 : 197) กล่าวว่า การส่งเสริมการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานประชาธิปไตยใน

โรงเรียน เช่น การให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การมอบหมายงานให้รับผิดชอบ การทำความสะอาดชั้นเรียน การดูแลรักษาความสะอาดอาคารเรียนและรอบๆ บริเวณ โรงเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความเป็นประชาธิปไตย โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การจัดที่นั่งเรียนเป็นกลุ่ม การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำงาน และช่วยกันแก้ปัญหา ประการสำคัญการปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียน ได้ดีที่สุดคือ การจัดกิจกรรมในรูปขององค์การนักเรียน หรือสภานักเรียน หรือคณะกรรมการนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญงอกงามทัดเทียมกับอารยประเทศได้นั้นก็คือ พัฒนาคณะในสังคมของประเทศนั้นให้เป็นประชาธิปไตย โดยที่ส่งเสริมประชาชนทุกคนให้มีจิตสำนึกในการเป็นประชาธิปไตย จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน นั่นก็คือต้องรู้จักปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อจะได้เกิดการสั่งสอนและได้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นประชาธิปไตย ค่อยไปในอนาคตอย่างแท้จริง

นิคชา วีรพันธ์ (2536 : 53) ได้พูดถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประชาธิปไตย เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ถาวร วิชาผง (2540 : 65 – 66) กล่าวว่า โรงเรียนมีบทบาทและความรับผิดชอบต่อการพัฒนา นักเรียนในการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยให้นักเรียน เพื่อให้เป็นผู้เห็นคุณค่าของประชาธิปไตย ในฐานะเป็นอุดมคติ เป็นระบบการเมือง เป็นวิถีชีวิต โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก ในการปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียนนั้น มุ่งให้เกิดพฤติกรรมประชาธิปไตย และสัมพันธภาพประชาธิปไตย

บรรจง ชูสกุลชาติ (2534 : 7-10) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ในการเรียนการสอนและกิจกรรมทุกกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ครูและนักเรียนต้องร่วมมือกันคิดพิจารณาร่วมกันกระทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย อย่างรวดเร็วเรียบร้อย และ เกิดประโยชน์ร่วมกัน
2. ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียนครูจะต้องตั้งใจไว้เสมอว่าต้องมุ่งให้นักเรียนฝึกอบรมตนเองด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถเป็นคนพึ่งตนเองได้ ต้องให้นักเรียนฝึกฝนจนทำได้ด้วยตนเองได้
3. ทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น อย่าไปแยกว่า ครูกับศิษย์ ให้ถือว่าเป็นการร่วมกันฝึกอบรมตนเองทั้งสองฝ่ายไปพร้อมๆ กัน
4. การสอนและการจัดกิจกรรมทุกอย่างต้องชี้แนะให้ร่วมกันคิดไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนคนเสมอ ไม่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันว่าใครเก่งกว่าใครแต่ให้วัดคุณค่าของผลงานของหมู่คณะมากกว่าผลงานของบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

5. ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ครูควรน้อมนำให้นักเรียนได้พูดมากกว่าครูจะพูด ให้ฟัง บางโอกาสให้นักเรียนพูดแทนครูได้ก็ให้พูดทันที

6. การส่งเสริมให้เด็กพูดนั้น ต้องให้พูดแต่ความจริงพูดในสิ่งที่พิสูจน์ได้ และทุกคนยอมรับได้ พูดแต่ในสิ่งที่ประ โยชน์ เสริมสร้างความรักความสามัคคี พูดถ้อยคำที่นุ่มนวลชวนฟัง เป็นการฝึกอบรมให้นักเรียนพูดเป็น พูดดี พูดมีประ โยชน์ อันเป็นการพูดเพื่อประชาธิปไตยโดยแท้

7. การจัดการสอนและกิจกรรมทุกกิจกรรม ครูและนักเรียนช่วยกันสร้างให้เกิดความ สงบสุข ในโรงเรียน น้อมนำให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานของตนด้วยความคิดและความเข้าใจ มากกว่าลอกเลียนแบบหรือขโมยความคิดหรือผลงานของผู้อื่น

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 18-20) ได้กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนในการดำเนินชีวิตตามระบอบสังคมประชาธิปไตยโดยกำหนดพฤติกรรมไว้ 4 ด้าน คือ

1. ด้านวินัยธรรม นักเรียนนักศึกษาจะต้องเกิดพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อ บังคับ ตามที่สถานศึกษานั้นๆ กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับจะต้องเกิดมาจากความเห็นชอบของนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งครู – อาจารย์ ในสถานศึกษานั้น ทั้งนี้รวมถึงกฎ ระเบียบข้อบังคับ ที่เกิดขึ้นจากกรมเจ้า สังกัดและกระทรวงด้วย และให้รวมถึงตัวบทกฎหมายที่ใช้บังคับให้ประชาชนในประเทศประพฤติและ ปฏิบัติ

2. ด้านการระบธรรม นักเรียนนักศึกษาจะต้องเกิดพฤติกรรมในการเคารพต่อสิทธิของบุคคล ต่างๆ ที่อยู่สถานศึกษาเดียวกัน สิทธินั้นๆ จะเป็นสิทธิที่สถานศึกษานั้นมอบหมายให้ทุกคนที่เข้ามา เป็น นักเรียน นักศึกษาแล้วจะต้องได้รับ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่จะได้รับการศึกษาในสถานศึกษา แห่งนั้น สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักเรียน นักศึกษา และสิทธิอื่นๆ ที่พึงมี ในฐานะที่เป็นนัก เรียน นักศึกษาในสถานศึกษานั้น

3. ด้านศรัทธาธรรม ด้านนี้จะป็นด้านที่นักเรียนนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และสถานศึกษาที่ได้ มอบหมาย ให้ด้วยความศรัทธาในหน้าที่ที่ได้รับ ประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้ด้วยความ เต็มใจ และเมื่อได้เปลี่ยนหน้าที่ให้รับผิดชอบในหน้าที่อื่น ก็สามารทำได้ด้วยความยินดี สามารถเป็น ได้ทั้งผู้นำและผู้ตาม และสมาชิกของกลุ่มนั้นๆ

4. ด้านสามัคคีธรรม เน้นพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่จะต้องอยู่ร่วมกันในสังคมสถาน ศึกษาต่างๆ ด้วยความรัก ความผูกพัน และสามัคคีต่อกันและกัน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่มเป็นสมาชิกของ กลุ่มต่างๆ ตามความต้องการ และความคิดอันเป็นอิสระของแต่ละคน แต่เมื่อมารวมกันเป็นกลุ่มแล้วก็

สามารถเป็นสมาชิกที่ดี และทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มนั้นๆ และเมื่อรวมตัวเป็นกลุ่มกันและก็รู้จักใช้สิทธิใช้เสียงของตนเพื่อการเลือกตั้งสมาชิกในกลุ่มเพื่อรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ที่กลุ่มได้มอบหมาย

การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สถานศึกษาให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมประชาธิปไตยเพราะถือว่า การฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและกระทำอย่างมีเหตุผลและใช้สติปัญญา แก้ปัญหาต่างๆ ได้นั้น เป็นการฝึกวินัยให้มีความรับผิดชอบจะทำให้สังคมโดยรวมเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

สรุปการดำเนินงานเพื่อป้องกันการและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน สถานศึกษาได้ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย โดยจัดกิจกรรม ดังนี้ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการ องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง คณะกรรมการองค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันคิดจัดกิจกรรมในสถานศึกษา และกิจกรรมต่างสถาบัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว นักเรียนได้พัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเอง ได้ ฝึกการเป็นผู้นำ มีความกล้าแสดงออก โดยสถานศึกษาจัดให้ นักเรียนฝึกพูดหน้าเสาธงเป็นประจำ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษอีกทั้งจัดให้มี การอบรมให้นักเรียนได้เข้าใจเรื่องประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งมีผู้รับความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกับสถานศึกษาในด้านต่างๆ ดังนั้น ทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ สถานศึกษาต้องการให้นักเรียนเกิดความรักความผูกพันและความสามัคคีต่อสถานศึกษา

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของนักเรียน

เพศ

โดยธรรมชาติแล้วเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกัน ทั้งทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์ ความต้องการทางสังคมและความสนใจต่างๆ เพศเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลนั้นๆ แสดงออกมาขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางชีวภาพและทางสภาพแวดล้อม ความแตกต่างทางชีวภาพทำให้เกิดการแบ่งบทบาทความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของแต่ละเพศ ส่วนสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดบทบาท บุคลิกภาพและแบบแผนของพฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชาย เช่น การอบรมเลี้ยงดู เจือปนใจสังคมและวัฒนธรรม การเรียนรู้ความแตกต่างของบทบาทของเพศเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและการสังเกตตัวแบบ ดังนั้นทั้งการอบรมเลี้ยงดูและการสังเกตตัวแบบต่างๆ ในสภาพแวดล้อมจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้บทบาทต่างๆ ของเด็ก บิดามารดามักเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยกับลูกสาวมากกว่าลูกชาย ดังนั้นบรรทัดฐานทางสังคมจึงเป็นผู้กำหนดบทบาททางเพศให้เพศหญิงและเพศชายมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างกัน (สินีนาง สุทธิจินดา. 2543 : 43-44 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1984 : 403 ; Bandura. 1986 : 347 ; Grusec. 1988 : 293) ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา สุภาพ (2535 : 30-32) ที่กล่าวว่า สังคมไทย

มีลักษณะพิเศษ เป็นโครงสร้างแบบหลวมๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อย เป็นสังคมเกษตร ชอบยึดขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นหลัก มีการศึกษาค่ำ และมีโครงสร้างของชนชั้น ดังนั้นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมสู่บุคคล และการสร้างค่านิยมของบุคคลก็ทำให้เกิดความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายและหญิง กล่าวคือ การได้ลูกชายจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจจากบิดามารดาและญาติมิตรทั่วๆ ไป ชายจะมีอำนาจตามบิดา ซึ่งแตกต่างจากหญิงจะต้องรับผิดชอบงานบ้านการเรือน เลี้ยงน้อง ทำกับข้าว จะทำอะไรต้องอยู่ในกรอบประเพณีอย่างเคร่งครัด ต้องตื่นก่อนนอนที่หลัง เป็นช่างเท้าหลัง เหล่านี้ทำให้หญิงต้องมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ และอยู่ในระเบียบวินัยมากกว่าชาย ซึ่งเป็นผลให้การมีค่านิยมพื้นฐานบางประการรวมทุกด้าน ระหว่างชายและหญิงแตกต่างกัน

ระดับชั้น

แบนคูรา (สินีนานู สุทธจินดา. 2543 : 43-44 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977 : 16-22) ถือว่าจริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์สำหรับการประเมินความถูกผิดของพฤติกรรมและกฎเกณฑ์เหล่านี้ เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น เป็นการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ฟังคำบอกเล่าและอ่านจากบันทึกจากแนวคิดนี้ จึงกล่าวได้ว่า คนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางสังคมต่างกันย่อมมีความสามารถและโอกาสในการเรียนรู้แตกต่างกัน เด็กสามารถเรียนรู้ได้เฉพาะสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว มีลักษณะเป็นรูปธรรม ในขณะที่ผู้ใหญ่สามารถพิจารณาสิ่งต่างๆ ได้ละเอียดลึกซึ้งกว่าและเป็นนามธรรมกว่า เช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ย่อมมีโอกาสนในการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ น้อยกว่าครู ทั้งนี้ เพราะว่าสถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะที่ทำให้แต่ละบุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมและมีบทบาทแตกต่างกันไป จากงานวิจัยของอานวย ชมภูวงศ์ (2535 : 69) ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมพื้นฐานบางประการของนักเรียนวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกันมีค่านิยมพื้นฐานแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่านิยมพื้นฐานบางประการรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เพราะฉะนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ได้ผ่านประสบการณ์ในวิทยาลัยมาแล้ว 1 ปี และเกิดความเข้าใจว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้มีความขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ ฟังตนเอง และมีระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ จึงเลือกที่จะยึดแนวคิดนี้เป็นหลักในการปฏิบัติตนค่อนข้างมาก ซึ่งต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาใหม่จึงยังคงไม่ได้พัฒนาค่านิยมพื้นฐานเหล่านี้มากนัก สำหรับนักเรียนศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นั้น เนื่องจากปรับตัวได้แล้ว จึงมีความรู้สึกมั่นคง และสบายใจตลอดจนมีสถานภาพเป็นรุ่นพี่แล้ว

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

กูด (สมพิศ แซ่เฮง. 2546 : 8 ; อ้างอิงจาก Good. 1973 : 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความรู้ และทักษะที่ได้เรียนไป

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2529 : 29) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอนทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง

พรสุตา คิชยะวรรณชนะ (2534 : 104-106) ได้ศึกษารูปแบบของพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางตรง มีแนวโน้มที่จะพัฒนาสูงขึ้นในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่พฤติกรรมก้าวร้าวทางตรง มีแนวโน้มที่จะพัฒนาต่ำลงในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางตรงน้อยกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบของธัญญะ บุปผเวส และคณะ (2538 : 50) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบการแต่งกายระเบียบความประพฤติแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีคะแนนสะสมเฉลี่ยสูง มีความคิดเห็นต่อระเบียบการแต่งกาย ระเบียบความประพฤติ มากกว่านักเรียนที่มีคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำ และปานกลาง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

บุญพา มิตินทสุต (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วินัยของนักเรียนอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน กับนักเรียน มีทัศนะว่า นักเรียนอาชีวศึกษาขาดวินัย ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการแต่งกายและด้านความประพฤตินักเรียน อาชีวศึกษาขาดวินัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความเห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษาขาดวินัยทั้ง 3 ด้านมาก คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ และด้านความรับผิดชอบ

เพชร เกาทัณฑ์ทอง (2534 : 76 : 83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมผิดวินัย ในด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านความประพฤติและด้านการแต่งกาย นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมผิดวินัยแตกต่างกัน นักเรียนกลุ่มที่อยู่ในวินัยกับกลุ่มที่ผิดวินัยได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกัน และมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้วยตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์พฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนตามความคิดของนักเรียนอัตโนมัติ (เป็นผลรวมของทัศนคติ ค่านิยม ความสามารถ และคุณภาพการแสดงพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคน)

และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยตามลำดับ และพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอัตรานโยบายการได้รับการอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

นิตยา วีระพันธ์ (2536 : 116 – 118) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า การปกครองนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นว่า โดยสรุปรวมทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านเดียวที่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากคือ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ส่วนอีก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับผู้บริหารมีทัศนะว่าทั้งโดยสรุปรวมทุกด้าน และแต่ละรายด้านทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนครูมีทัศนะว่าสรุปรวมทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า ในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพียงด้านเดียวที่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนอีก 3 ด้าน ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทั้งหมด

พร้อม มิตรสุวรรณ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการประพฤติดวินัยของนักเรียนตามทัศนะของครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า การประพฤติดวินัยของนักเรียน ตามทัศนะของครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการประพฤติดวินัย ด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย ครูและนักเรียนได้ให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างวินัยแก่นักเรียนว่า ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียนบ้าง กฎระเบียบ และข้อบังคับนั้นควรได้รับ การแก้ไขให้ทันสมัยกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โรงเรียนควรวางมาตรการป้องกัน และลงโทษ การประพฤติดวินัยอย่างเด็ดขาด ยุติธรรม และจริงจัง ครูควรร่วมมือกันทั้งโรงเรียนในการปลูกฝังวินัยแก่นักเรียน ครูควรประพฤติดนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในทุกๆ ด้าน ผู้ปกครองนักเรียนควรให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการควบคุมความประพฤติของนักเรียน

เกษม มีเสน (2537 : 78 – 79) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดองค์กรบริหารให้มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย ควรจัดให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการ การประเมินผลหลังจากปฏิบัติงานเสร็จสมบูรณ์ มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อแสดงความคิดเห็น ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมและการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และเปิดวิชาเลือกเสรีตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ควรส่งเสริมให้มีการเลือกตั้ง

คณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางประชาธิปไตย ส่งเสริมให้มีกิจกรรมชุมนุมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตย ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดดูแลรักษาความสะอาดและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จัดให้มีการประชุมร่วมกันวางแผนเพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

วีระชัย อุดรแผ้ว (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางที่กรมสามัญศึกษากำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ แต่โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอและมีงบประมาณจำกัด ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนระยะยาวในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ทุกคนเห็นความสำคัญของส่วนรวม ควบคู่กันไปกับแนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยที่ปฏิบัติอยู่ ก็น่าจะส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

อำพร ทองนุช (2541 : 1321 – 133) ได้ทำการศึกษา เรื่องสาเหตุพฤติกรรมบกพร่องต่อระเบียบวินัยของนักเรียนตามทัศนะของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า

1. นักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา – มารดา นับเป็นผลดีในการดูแลอบรมความประพฤติและการแต่งกาย ตลอดจนการแสดงออกในรูปแบบอื่นๆ เป็นการหล่อหลอมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อครอบครัวและสังคม

2. ทัศนะของนักศึกษาชั้น ปวช. 3 ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อสาเหตุพฤติกรรมบกพร่องต่อระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการแต่งกาย และด้านความประพฤติอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ เห็นว่าพฤติกรรมที่บกพร่องที่เกิดขึ้นภายในวิทยาลัยของตนยังไม่อยู่ในระดับที่ร้ายแรง และมีโอกาสเกิดขึ้นได้เสมอ นักศึกษามีทัศนะอยู่ระดับปานกลางทั้งสิ้น

วิเชียร ศิริมาศ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องปัญหาการบริหารงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสกลนคร 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานปกครองนักเรียน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนิน การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน และการประเมินผลงานปกครองนักเรียน พบว่า

ผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายปกครองมีปัญหาการบริหารงานปกครองนักเรียนโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการประเมินผลงานปกครองนักเรียน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาด ต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานปกครองนักเรียนโดยรวม

และเป็นรายด้าน 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาโดยรวม ด้านการวางแผนงานปกครองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียนให้มีวินัยคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียน มากกว่าผู้บริหาร และครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดเล็ก สำหรับผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าในฝ่ายปกครองโรงเรียนขนาดเล็กและขนาด กลางมีปัญหาด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและด้านการประเมินผลงานปกครอง นักเรียนมากกว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายปกครองในโรงเรียนขนาดใหญ่

จุไรรัตน์ แสนวัง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องสาเหตุการประพฤติดีประเวณีวินัย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. บุคลากร โดยส่วนรวม และจำแนกตามสถานภาพ เห็นว่า การประพฤติดีประเวณีวินัยของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เกิดจากสาเหตุโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพ ส่วนตัวของผู้ประพฤติดีประเวณีวินัย ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมทั่วไป เป็นสาเหตุการประพฤติดีประเวณีวินัยอยู่ในระดับ มาก และด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวเป็นสาเหตุการประพฤติดีประเวณีวินัย อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่า เป็นสาเหตุอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน เห็นว่า การประพฤติดีประเวณีวินัยของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เกิดจากสาเหตุโดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์เห็นว่า สาเหตุโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวของผู้ประพฤติ ดีประเวณีวินัย ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และด้านสภาพ แวดล้อมทางครอบครัว ทำให้นักเรียนประพฤติดีประเวณีวินัยมากกว่านักเรียน และผู้บริหารเห็นว่า ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพ แวดล้อมในสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ทำให้ นักเรียนประพฤติดีประเวณีวินัยมากกว่า นักเรียน

สินีนาน สุทธจินดา (2543 : 98-99) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียน สาขาพาณิชยการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนมีวินัยในตนเองโดยรวม วินัยในตนเองในด้านการปฏิบัติตนในห้องเรียน การปฏิบัติตนนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตนในสังคม ในระดับสูง และเมื่อเปรียบเทียบวินัยในตนเอง ของนักเรียนตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน การอบรมเลี้ยงดู และอิทธิพลของตัวแบบสัญลักษณ์ พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีวินัยใน ตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่าเพศ ชายและนักเรียนระดับชั้น นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีวินัยในตนเองโดยรวม วินัยในตน

เองในด้านการปฏิบัติตนในห้องเรียน การปฏิบัติตนนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตนในสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พูนสวัสดิ์ นาคเสน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บุคลากรโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการแต่งกาย และบุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและกรรมการปกครอง เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงาน โดยรวมด้านการตรงต่อเวลา ด้านความสะอาด และด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน มากกว่าครูผู้สอน และผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียน มีการปฏิบัติด้านการแต่งกายมากกว่าครูผู้สอน นอกจากนี้บุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับปัญหาการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่คือ ครู อาจารย์ภายในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ในการควบคุมดูแล ตรวจสอบการแต่งกายของนักเรียน ก่อนเข้าห้องเรียน หรือก่อนการเรียนการสอน นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจิตสำนึกในการแสดงความเคารพ และการรักษาความสะอาดของส่วนรวม โรงเรียนขาดการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮิวส์ (Hughes. 1997 : 4206-A) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลการใช้เครื่องแบบของนักเรียนที่มีต่อระเบียบวินัยการมาโรงเรียน และการเข้าชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า การมาเรียนหรือการเข้าชั้นเรียนของนักเรียน ไม่ได้มีผลกระทบต่อการแต่งเครื่องแบบของนักเรียนแต่อย่างใด นักเรียนที่แต่งกายถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด มักจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนน้อยและอยู่ในกฎระเบียบมากกว่า นักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบและไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ปกครอง นักเรียน ให้การสนับสนุนที่จะให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างที่ดี และสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

คีด (Kidd. 1997 : 132-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมรุนแรงกับปัญหาด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรม รุนแรงเป็นกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการดูแลทางด้านพฤติกรรมไม่เพียงพอ จนกลายเป็นเด็กกลุ่มเสี่ยง ก่อให้เกิด

ปัญหาด้านความประพฤติและด้านระเบียบวินัย เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้ ถูกสังคมของโรงเรียนจัดให้เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาของโรงเรียนและสังคม นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มนี้ หากให้บอกเล่าหรือเล่าเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เมื่อไร พวกเขา ก็จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเมื่อนั้น หรือพวกเขาได้เห็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรงหรือสัมผัสกับพฤติกรรมที่รุนแรง พวกเขา ก็จะมีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านระเบียบวินัยของโรงเรียนทันที นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นอีกว่า ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อโรงเรียนสัมพันธ์กัน โดยตรงกับปัญหาระเบียบวินัย ตามที่พวกเขาได้แสดงออกมา

แมคมิลแลน (Mcmillan. 1997 : 3846-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การฝึกอบรมพฤติกรรมด้านจริยธรรมให้เกิดผลต่อการเรียนในระดับสูงขึ้นและความพึงพอใจของนักเรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมในวัยเด็ก มีผลต่อมาตรฐานการศึกษาในระดับสูงขึ้น รวมถึงความพึงพอใจและความสนใจของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนจำนวนมากที่ได้รับการฝึกอบรมให้อยู่ในกรอบระเบียบของศีลธรรมจะยังผลให้นักเรียน มีจิตสำนึกในสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง และเห็นคุณค่าในการที่จะศึกษาในระดับที่สูงไปกว่าเดิม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

บูล (Bull. 1998 : 699 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องวินัยของนักเรียนในโรงเรียน โดยเน้นการบริหารของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยของโรงเรียน และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านวินัยของนักเรียนตลอดจนการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียนไปสู่พฤติกรรมอันพึงประสงค์ ผลการวิจัย พบว่าโรงเรียนควรจัดกลไกในการบริหาร เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียน ได้รู้ถึงความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิดนักเรียน แต่เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุน ให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเอง อีกทั้งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

เอดดี (Eddy. 1998 : 4505-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนและความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนมีความเข้าใจเรื่องระเบียบวินัยของโรงเรียนและความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกัน ถึงแม้ว่าผลที่ออกมาจากการใช้แบบสอบถามจะต่างกันแต่ผลที่ได้รับจากทั้ง 2 ฝ่าย ก็ออกมาในทางบวกเหมือนกัน ทั้งในด้านระเบียบวินัยของโรงเรียนและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม แม้ว่าผู้ที่ให้ข้อมูลจะต่างเพศ ต่างวัย ต่างระดับการศึกษาและประสบการณ์ก็ตาม

ซีเวอร์สัน (Severson. 1998 : 3013-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดูแลนักเรียนโดยใช้วิธีการ พบปะนักเรียนในชั้นเรียน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและระเบียบวินัย โดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง กรณีศึกษาเพื่อการจัดข้อขัดแย้งในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดูแลนักเรียน โดยใช้วิธีการพบปะนักเรียนในชั้นเรียน มีความสำคัญมากต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและมีผลต่อการแสดง

พฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์ นั่นคือ นักเรียนจะไม่สนใจการเรียนหากครูไม่ดูแลนักเรียน โดยการใช้วิธีทบทวนนักเรียนในชั้นเรียนก่อน ฉะนั้นวิธีการนี้เป็นเหมือนตัวเชื่อมสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน อย่างไรก็ตามครูผู้สอนก็ควรจะเข้าไปมีบทบาทในการดูแลนักเรียน เพื่อจะได้ศึกษาให้รู้ถึงพฤติกรรมที่ทำทนายของนักเรียนหลายรูปแบบ ผลการวิจัยยังพบต่อไปอีกว่า การดูแลนักเรียนโดยใช้วิธีการทบทวนในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความก้าวหน้าในการเรียน อีกทั้งฝึกให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนในด้านปรัชญาของโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและเกิดความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย

ทักเคอ (Tucker. 1999 : 2290-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ระเบียบวินัยกรณีศึกษานักเรียนครูผู้ปกครองและผู้บริหารของโรงเรียน Bermuda Hight school ที่มีต่อสาเหตุของการกระทำผิด

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลที่ได้ออกมาในทางลบเสียส่วนใหญ่ คือ

1. นักเรียนไม่ให้ความเคารพครูอย่างแท้จริง
2. มีการรวมกลุ่มกันขาดเรียน ไม่เข้าเรียน
3. นักเรียนมักแสดงพฤติกรรมที่ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน
4. มักเสพยาเสพติดและดื่มสุรา
5. มีพฤติกรรมที่รุนแรงและก้าวร้าว
6. มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่หลากหลายและหลายรูปแบบ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชายถูกพักการเรียนมากเป็น 3 เท่า ของนักเรียนหญิง ในทุก ๆ กรณีดังกล่าว ยกเว้นกรณีเสพยาเสพติดและดื่มสุรา

จากการศึกษางานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศอาจกล่าวได้ว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยนั้นจะต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และส่งเสริมวินัยในตนเองในเรื่องการแต่งกาย ความประพฤติและความรับผิดชอบ โดยผู้บริหารครู อาจารย์และนักเรียน จะต้องร่วมมือกัน โดยครู อาจารย์จะต้องมีกลยุทธ์เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างจริงจัง เช่น มีความเมตตา มีความจริงใจ ชี้แนะเข้มงวดใสและเป็นกันเอง อีกทั้ง ควรมีการส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมจริยธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการเรียน การสอนและทำให้สามารถปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียน และประเทศชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 โดยผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.ปีที่ 2 - 3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. 1-2) ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1,098 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มจากนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2-3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1-2) ประจำปีการศึกษา 2546 ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นเกณฑ์และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 546 คน จากนั้นในแต่ละกลุ่มใช้การสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	ประชากร			ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	จำนวน
ปวช.(ปีที่2 - 3)	78	530	608	ปวช.(ปีที่2 - 3)	66	220	286
ปวส.	70	420	490	ปวส.	59	201	260
รวมทั้งสิ้น	148	950	1,098	รวมทั้งสิ้น	125	421	546

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาคำนึงงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ในด้านการดูแลนักเรียน การส่งเสริมวินัยในตนเอง การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารการดำเนินงานของวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ในด้านการดูแลนักเรียน การส่งเสริมวินัยในตนเอง การส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษา
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) และหลักการสร้างแบบสอบถามและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 79-80)
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยอาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาเป็นรายข้อ ว่าแต่ละข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

ผศ. ดร. นำชัย เลวลย์

ดร. ปาน กิมปี

อาจารย์ประจำภาคพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ดร. นิรนาท แสนสา

หัวหน้างานแนะแนว

อาจารย์ สมบัติ ภู่อ้อย

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

อาจารย์ วรรณพรรณ ตูลยาพร

อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้างานวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนสตรีรัตนบุรี

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีอาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เป็นผู้ดูแล แล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1974 : 202) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ด้วยตนเอง

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ และขอความร่วมมือนักเรียน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 546 คน พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าใจด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 546 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ซึ่งเป็นฉบับที่สมบูรณ์ทั้ง 546 ฉบับ นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนจำแนก ข้อมูลตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของนักเรียน ตรวจสอบให้คะแนนแต่ละข้อตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน	5	เมื่อนักเรียนตอบช่อง มากที่สุด
ให้คะแนน	4	เมื่อนักเรียนตอบช่อง มาก
ให้คะแนน	3	เมื่อนักเรียนตอบช่อง ปานกลาง
ให้คะแนน	2	เมื่อนักเรียนตอบช่อง น้อย
ให้คะแนน	1	เมื่อนักเรียนตอบช่อง น้อยที่สุด

การแปลความหมาย

มากที่สุด	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดกับกิจกรรมหรือโครงการในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน
มาก	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยมากกับกิจกรรมหรือโครงการในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน
ปานกลาง	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยปานกลางกับกิจกรรมหรือโครงการในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน
น้อย	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยน้อยกับกิจกรรมหรือโครงการในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน
น้อยที่สุด	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยน้อยที่สุดกับกิจกรรมหรือโครงการในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1). แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2). แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยการประเมินความคิดเห็นของนักเรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวมทุกด้าน เพื่อเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ส่วนในการแปลความหมายใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามที่กำหนดไว้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 57-60) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับมากที่สุด

3). เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ โดยใช้สถิติ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบความคิดของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีประเวณีของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีประเวณีของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีประเวณี ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution

* แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (N=546)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	421	77.1
ชาย	125	22.9
รวม	546	100
2. ระดับชั้น		
ระดับ ปวช. ปีที่ 2-3	286	52.4
ระดับ ปวส. ปีที่ 1-2	260	47.6
รวม	546	100
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ระดับสูง	362	66.3
ระดับต่ำ	184	33.7
รวม	546	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้ นักเรียนเป็นเพศหญิง จำนวน 421 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 เป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ปีที่ 2-3 จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. ปีที่ 1-2 จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติด
ระเบียบวินัยใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (ดังตาราง 3-7)
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน
และแก้ไขการประพฤติดระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดระเบียบวินัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการดูแลนักเรียน			
1. สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียน และความสามารถพิเศษ	3.95	.76	มาก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล	4.03	.68	มาก
3. อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.96	.75	มาก
4. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียนและการเข้าชั้นเรียน	4.07	.73	มาก
5. อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียน ก่อนเข้าเรียนตอน เช้า 5-10 นาที	3.80	.88	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชา ตามความถนัด	4.36	.73	มาก
7. สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ ผู้ปกครองทราบ ทุกภาคเรียน	3.98	.91	มาก
8. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ	4.20	.71	มาก
9. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.51	.94	มาก
10. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึง ความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน	4.19	.72	มาก
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.14	.73	มาก
12. สถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิด ในรูปของคณะกรรมการ	3.78	.88	มาก
รวม	3.99	.46	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน
และแก้ไขการประพฤติดระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดีระเบียบวินัย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง				
1.	ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว	3.91	.83	มาก
2.	สถานศึกษาใช้หลักเมตตาธรรมในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน	3.96	.77	มาก
3.	สถานศึกษาดัดคะแนนความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ	3.78	.89	มาก
4.	นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์การ ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม	3.68	1.04	มาก
5.	สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน	3.32	1.04	ปานกลาง
6.	สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี	4.25	.71	มาก
7.	นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน	3.89	.82	มาก
8.	นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณ สถานศึกษา	3.89	.78	มาก
9.	สถานศึกษาคำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุ มากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง	4.08	.88	มาก
10.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ของสถานศึกษา	4.03	.82	มาก
11.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็น ตัวอย่างแก่นักเรียน	4.19	.72	มาก
12.	สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ	4.25	.72	มาก
13.	สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิด ระเบียบวินัยทุกครั้ง	3.72	.97	มาก
รวม		3.91	.49	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพาศิคระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$)

ตาราง 5   คำเฉลี่ย   ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน   ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน
และแก้ไขการประพฤติดิศรัระเบียบวินัย   ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิศรัระเบียบวินัย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม				
1.	สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียน ที่เข้าใหม่ทุกปี	4.21	.69	มาก
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในวันสำคัญทาง ศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	4.03	.72	มาก
3.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่	4.06	.71	มาก
4.	สถานศึกษาจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเชิญวิทยากรมาให้การอบรม	3.88	.75	มาก
5.	สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ	4.22	.72	มาก
6.	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้าหน้าเสาธง	3.74	.91	มาก
7.	สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ	4.10	.73	มาก
8.	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประกวดนักเรียนที่มีมารยาทงามเป็นประจำทุกปี	4.04	.73	มาก
9.	สถานศึกษาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการประพฤติดิตามหลักธรรมของ ศาสนา เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	3.99	.68	มาก
10.	การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียน เป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ	3.99	.82	มาก
11.	สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินการกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม	4.04	.73	มาก
12.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติดิตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	4.14	.72	มาก
13.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาด ชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง	3.73	.90	มาก
รวม		4.01	.48	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน
และแก้ไขการประพฤติดิศรัระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน				
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการจัดกิจกรรม กีฬา กีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา		4.43	.64	มาก
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อธท.)		4.15	.68	มาก
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อธท. กิจกรรมลูกเสือ		4.10	.74	มาก
4. สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษา		4.19	.72	มาก
5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับ นักเรียนต่างสถาบัน		4.17	.77	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน		4.14	.64	มาก
7. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอก สถานศึกษา เช่น ใ้คว้าที่ แข่งขันทักษะวิชาชีพ		4.07	.73	มาก
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ		3.92	.82	มาก
9. สถานศึกษาส่งเสริมการออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี		4.11	.75	มาก
10. สถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย อย่างสม่ำเสมอ		3.92	.80	มาก
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านผู้รับความคิดเห็น		4.12	.73	มาก
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สิทธิ์ออกเสียงในการเลือกตั้ง คณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อธท.)		4.20	.69	มาก
รวม		4.12	.48	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับ มาก ($\bar{X} = 4.12$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย	ระดับ		ความเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน	3.99	.46	มาก
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	3.91	.49	มาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.01	.48	มาก
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.12	.48	มาก
รวม	4.01	.40	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการดูแลนักเรียน ($\bar{X} = 3.99$) และด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 3.91$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (จากตาราง 8-22)

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	หญิง (N=421)		ชาย (N=125)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน					
1. สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียนและ ความสามารถพิเศษ	4.01	.71	3.76	.90	2.87*
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล	4.06	.67	3.95	.73	1.54
3. อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.97	.75	3.94	.74	.32
4. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียนและการเข้าชั้นเรียน	4.10	.70	3.94	.83	1.94
5. อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียน ก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที	3.81	.86	3.74	.95	.76
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตามความถนัด	4.36	.73	4.35	.75	.08
7. สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครอง ทราบทุกภาคเรียน	4.03	.89	3.82	.97	2.16*
8. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ	4.19	.72	4.23	.67	.64
9. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.54	.92	3.41	1.01	1.34
10. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความ ถนัดความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน	4.19	.73	4.17	.68	.33
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.17	.71	4.04	.78	1.80
12. สถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดในรูปของ คณะกรรมการ	3.82	.83	3.64	1.02	1.79
รวม	4.02	.46	3.91	.48	2.18*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษารับนักเรียนโดยพิจารณาผลการเรียนและความสามารถพิเศษ และสถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข
การประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย		หญิง (N=421)		ชาย (N=125)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง						
1.	ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว	3.95	.76	3.77	1.02	1.85*
2.	สถานศึกษาใช้หลักเกณฑ์มาตรฐานในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน	3.96	.73	3.93	.89	.46
3.	สถานศึกษาจัดคะแนนความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ	3.80	.86	3.74	.97	.53
4.	นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม	3.72	1.00	3.55	1.15	1.49
5.	สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน	3.32	1.00	3.34	1.16	.22
6.	สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี	4.29	.68	4.10	.79	2.75*
7.	นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน	3.88	.80	3.91	.87	.39
8.	นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานศึกษา	3.88	.78	3.93	.80	.64
9.	สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุมากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง	4.10	.86	3.99	.94	1.20
10.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของสถานศึกษา	4.04	.81	4.00	.88	.48
11.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน	4.22	.70	4.11	.77	1.45
12.	สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ	4.27	.69	4.15	.78	1.66
13.	สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยทุกครั้ง	3.77	.95	3.53	1.03	2.50*
รวม		3.93	.46	3.85	.58	1.55

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี และสถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยทุกครั้ง

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดุกระเบียบวินัย		หญิง (N=421)		ชาย (N=125)		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม						
1.	สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่เข้าใหม่ทุกปี	4.21	.66	4.22	.79	.65
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในวันสำคัญทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	4.06	.70	3.94	.77	1.75
3.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่	4.08	.70	4.00	.73	1.08
4.	สถานศึกษาจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเชิญวิทยากรมาให้การอบรม	3.90	.72	3.84	.86	.65
5.	สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำคุณความดีอย่างสม่ำเสมอ	4.24	.68	4.05	.79	3.04*
6.	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้าหน้าเสาธง	3.79	.89	3.55	.95	2.59*
7.	สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ	4.15	.68	3.92	.84	3.18*
8.	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประกวดนักเรียนที่มีมารยาทงามเป็นประจำทุกปี	4.06	.73	3.96	.72	1.33
9.	สถานศึกษาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการประพฤติดุกระเบียบวินัยของศาสนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	4.01	.68	3.89	.65	1.83
10.	การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ	4.08	.73	3.69	1.00	4.11*
11.	สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม	4.09	.70	3.88	.80	2.82*
13.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติดุกระเบียบวินัยตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	4.19	.67	3.95	.83	3.29*
14.	สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง	3.80	.85	3.50	1.01	2.97*
รวม		4.05	.46	3.87	.50	3.67*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้า หน้าเสาธง สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่างๆ เป็นประจำ การจัดการเรียนการสอนวิชาถูกเลื่อมมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรมสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	หญิง (N=421)		ชาย (N=125)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการจัดกิจกรรม กีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา	4.44	.60	4.39	.76	.70
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อ.ร.ท.)	4.15	.66	4.15	.75	.00
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อ.ร.ท. กิจกรรมลูกเสือ	4.14	.70	3.95	.84	2.55*
4. สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษา	4.21	.69	4.13	.81	1.10
5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับ นักเรียนต่างสถาบัน	4.22	.75	4.01	.82	2.70*
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน	4.19	.61	3.98	.73	3.09*
7. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถาน ศึกษา เช่น ใ้เวที แข่งขันทักษะวิชาชีพ	4.11	.69	3.91	.84	2.44*
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูด หน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ	3.98	.78	3.74	.92	2.65*
9. สถานศึกษาส่งเสริมการออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี	4.14	.73	4.03	.78	1.39
10. สถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย อย่างสม่ำเสมอ	3.98	.72	3.70	.99	2.92*
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านผู้รับความคิดเห็น	4.13	.69	4.11	.84	.19
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สิทธิ์ออกเสียงในการเลือกตั้ง คณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อ.ร.ท.)	4.22	.67	4.12	.77	1.43
รวม	4.15	.46	4.01	.53	2.87*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อ
ป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อรท. กิจกรรมลูกเสือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น ใ้คว้าที่ แข่งขันทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	หญิง (N=421)		ชาย (N=125)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน	4.02	.46	3.91	.48	2.18*
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	3.93	.46	3.85	.58	1.55
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.05	.46	3.87	.50	3.67*
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.15	.46	4.01	.53	2.87*
รวม	4.04	.38	3.91	.45	3.09*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านยกเว้นด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง

ตาราง 13   เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุติ
 ผิกระเปียบวินัย   ด้านการดูแลนักเรียน   จำแนกตามระดับชั้น

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดีกระเปียบวินัย	ปวช. ปีที่ 2-3 (N=280)		ปวศ. ปีที่ 1-2 (N=260)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน					
1. สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียนและความสามารถพิเศษ	3.95	.74	3.95	.79	.01
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล	4.05	.68	4.02	.69	.38
3. อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.95	.70	3.98	.80	.51
4. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียนและการเข้าชั้นเรียน	4.01	.76	4.12	.70	1.73
5. อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียน ก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที	3.77	.88	3.82	.88	.66
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตามความถนัด	4.27	.74	4.45	.71	2.84*
7. สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน	3.91	.98	4.06	.83	1.96*
8. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ	4.14	.70	4.25	.72	1.81
9. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.50	.97	3.51	.90	.10
10. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน	4.09	.73	4.29	.69	3.31*
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.06	.76	4.23	.68	2.83*
12. สถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดในรูปของ คณะกรรมการ	3.76	.85	3.80	.92	.64
รวม	3.95	.48	4.04	.45	2.16*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุติผิกระเปียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตาม ความถนัด สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประทุติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความถนัด ความสนใจ และ พัฒนาการทุกด้านของนักเรียน และสถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข
การประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับชั้น

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	ปวช. ปีที่ 2-3 (N=286)		ปวส. ปีที่ 1-2 (N=260)		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง					
1. ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว	3.91	.81	3.91	.84	.02
2. สถานศึกษาใช้หลักเกณฑ์มาตรฐานในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน	3.93	.78	3.98	.77	.71
3. สถานศึกษาดัดคະแนแนวความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ	3.76	.86	3.81	.92	.69
4. นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม	3.70	1.00	3.67	1.07	.29
5. สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน	3.30	1.00	3.35	1.08	.63
6. สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี	4.23	.71	4.27	.72	.51
7. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน	3.87	.80	3.91	.84	.57
8. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานศึกษา	3.86	.74	3.92	.83	.88
9. สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุมากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง	4.04	.87	4.11	.88	.92
10. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของสถานศึกษา	4.03	.79	4.03	.86	.09
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน	4.17	.71	4.22	.74	.77
12. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ	4.15	.73	4.35	.68	3.40*
13. สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยทุกครั้ง	3.66	.99	3.78	.95	1.53
รวม	3.89	.49	3.94	.48	1.30

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ

ตาราง 15   เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดี
    ศีลระเบียบวินัย   ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม   จำแนกตามระดับชั้น

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติผิดระเบียบวินัย	ปวช. ปีที่ 2-3 (N=286)		ปวส. ปีที่ 1-2 (N=260)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
1. สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียน ที่เข้าใหม่ทุกปี	4.23	.70	4.20	.68	.52
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในวันสำคัญทาง ศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	4.01	.71	4.06	.73	.83
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่	4.02	.70	4.10	.71	1.36
4. สถานศึกษาจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเชิญวิทยากร มาให้การอบรม	3.87	.78	3.90	.72	.39
5. สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำ ความดีอย่างสม่ำเสมอ	4.16	.77	4.28	.65	2.08*
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้า หน้าเสาธง	3.80	.88	3.67	.94	1.74
7. สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ	4.04	.76	4.17	.69	2.10*
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประกวดนักเรียนที่มีมารยาท งามเป็นประจำทุกปี	4.04	.73	4.03	.74	.06
9. สถานศึกษาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการประพฤติตามหลักธรรม ของศาสนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	3.96	.71	4.01	.64	.86
10. การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้าง เสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และ ความเป็นผู้นำ	3.99	.82	4.00	.81	.09
11. สถานศึกษาจัดให้มีห้องค่านิยมกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม	4.00	.73	4.08	.73	1.23
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	4.09	.75	4.18	.68	1.40
13. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาด ชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง	3.67	.92	3.80	.87	1.62
รวม	3.99	.48	4.03	.46	1.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงาน
เพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีศีลระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามระดับชั้น

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย	ปวช. ปีที่ 2-3 (N=286)		ปวส. ปีที่ 1-2 (N=260)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.36	.65	4.51	.62	2.78*
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา	4.09	.70	4.22	.65	2.32*
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ(อธท)	4.06	.74	4.14	.72	1.31
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อธท. กิจกรรมลูกเสือ	4.13	.72	4.26	.72	2.08*
4. สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายในและ ภายนอก สถานศึกษา	4.12	.78	4.23	.75	1.64
5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน	4.08	.68	4.21	.60	2.39*
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน	3.99	.78	4.16	.67	2.75*
7. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น ใ้คว้าที แข่งขันทักษะวิชาชีพ	3.92	.80	3.92	.84	.05
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกโดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ	4.09	.78	4.14	.71	.74
9. สถานศึกษาส่งเสริมการออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี	3.88	.77	3.96	.83	1.07
10. สถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ	4.08	.74	4.17	.71	1.48
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านผู้รับความคิดเห็น	4.15	.74	4.25	.63	1.80
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สิทธิ์ออกเสียงในการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อธท.)					
รวม	4.07	.48	4.18	.46	2.48*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียน ช่วยกันดำเนินการจัด กิจกรรมกีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมให้มี คณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท) สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายในและ ภายนอก สถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน และสถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียน ได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น ใ้คว้าที่ แข่งขันทักษะวิชาชีพ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิกระเบียบวินัย โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับชั้น

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประทุพผิกระเบียบวินัย	ปวช. ปีที่ 2-3 (N=286)		ปวส. ปีที่ 1-2 (N=260)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน	3.95	.48	4.04	.45	2.16*
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	3.89	.49	3.94	.48	1.30
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	3.99	.48	4.03	.46	1.10
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.07	.48	4.18	.46	2.48*
รวม	3.97	.41	4.04	.39	2.05*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิกระเบียบวินัย โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการดูแลนักเรียน และ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่าง

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	ระดับสูง (N=362)		ระดับต่ำ (N=184)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน					
1. สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียน และ ความสามารถพิเศษ	4.07	.71	3.73	.82	4.91*
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	.69	3.88	.64	3.94*
3. อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.00	.74	3.89	.76	1.60
4. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียนและการเข้าชั้นเรียน	4.14	.73	3.93	.72	3.12*
5. อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียน ก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที	3.82	.90	3.74	.83	.98
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตาม ความถนัด	4.41	.75	4.24	.69	2.57*
7. สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติ ให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน	4.16	.84	3.63	.96	6.70*
8. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ	4.23	.72	4.13	.69	1.53
9. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.58	.94	3.36	.93	2.55*
10. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึง ความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน	4.24	.73	4.08	.68	2.46*
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.19	.70	4.05	.77	2.03*
12. สถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดในรูป ของคณะกรรมการ	3.89	.85	3.55	.89	4.30*
รวม	4.07	.47	3.85	.43	5.25*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อยกเว้น คือ อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียนก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที และอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเองจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติดิกระเบียบวินัย	ระดับสูง (N=362)		ระดับต่ำ (N=184)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง					
1. ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว	3.99	.76	3.74	.92	3.33*
2. สถานศึกษาใช้หลักเกณฑ์มาตรฐานในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน	4.02	.73	3.84	.84	2.58*
3. สถานศึกษาดัดคะแนนความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ	3.87	.86	3.61	.92	3.31*
4. นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์ การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม	3.80	.98	3.45	1.11	3.87*
5. สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน	3.39	.99	3.20	1.12	1.98*
6. สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี	4.33	.68	4.10	.75	3.57*
7. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน	3.90	.82	3.86	.82	.45
8. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานศึกษา	3.86	.79	3.93	.77	.98
9. สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุ มากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง	4.14	.83	3.95	.95	2.47*
10. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการ ออกกฎระเบียบของสถานศึกษา	4.06	.82	3.97	.83	1.17
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่าง สม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน	4.25	.71	4.08	.72	2.61*
12. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ	4.29	.67	4.16	.79	1.92*
13. สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียน กระทำความผิด ระเบียบวินัยทุกครั้ง	3.82	.93	3.52	1.02	3.40*
รวม	3.97	.46	3.80	.52	4.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อยกเว้น คือ นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานศึกษา และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของสถานศึกษา

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติ
ผิดระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติผิดระเบียบวินัย	ระดับสูง (N=362)		ระดับต่ำ (N=184)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
1. สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียน ที่เข้าใหม่ทุกปี	4.26	.68	4.12	.71	2.25*
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในวันสำคัญทาง ศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	4.04	.71	4.02	.74	.42
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่	4.10	.71	3.97	.70	2.06*
4. สถานศึกษาจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเชิญวิทยากร มาให้การอบรม	3.92	.74	3.80	.76	1.74
5. สถานศึกษาขอก้องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียน ที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ	4.29	.69	4.07	.75	3.46*
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้า หน้าเสาธง	3.76	.92	3.69	.89	.84
7. สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ	4.14	.72	4.03	.74	1.68
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประกวดนักเรียนที่มีมารยาทงาม เป็นประจำทุกปี	4.06	.75	3.99	.70	.95
9. สถานศึกษาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการประพฤติตามหลักธรรม ของศาสนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	4.02	.71	3.92	.61	1.51
10. การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริม ให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ	4.06	.78	3.86	.87	2.63*
11. สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียน นับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม	4.10	.72	3.92	.74	2.80*
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	4.20	.71	4.01	.72	2.91*
13. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะดวก ชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง	3.77	.89	3.65	.91	1.56
รวม	4.05	.48	3.92	.46	2.97*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาจัดการ ปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่ เข้าใหม่ทุกปี สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัด สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาดเป็นระเบียบและร่มรื่นน่าอยู่ สถานศึกษายกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ การจัดการเรียนการสอนวิชาถูกเลื่อมมี ประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพติ
ผิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประทุพติผิกระเบียบวินัย	ระดับสูง (N= 362)		ระดับต่ำ (N=184)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.49	.60	4.33	.70	2.78*
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการ จัดกิจกรรมกีฬา กีกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา					
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ(อชท.)	4.17	.67	4.12	.71	.79
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อชท. กิจกรรมลูกเสือ	4.16	.72	3.98	.75	2.72*
4. สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรม ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา	4.23	.69	4.11	.78	1.89*
5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน	4.22	.79	4.08	.72	1.98*
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน	4.19	.63	4.04	.66	2.63*
7. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอก สถานศึกษา เช่น ใต้เวที แข่งขันทักษะวิชาชีพ	4.14	.70	3.92	.78	3.42*
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ	3.95	.81	3.86	.84	1.27
9. สถานศึกษาส่งเสริมการออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี	4.13	.77	4.08	.70	.86
10. สถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย อย่างสม่ำเสมอ	3.94	.78	3.88	.83	.81
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านคูรับความคิดเห็น	4.17	.72	4.04	.74	1.98*
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สิทธิ์ออกเสียง ในการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท.)	4.28	.67	4.04	.71	3.81*
รวม	4.17	.46	4.03	.49	3.10*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อ
การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพติผิกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น
คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท.) สถานศึกษาส่งเสริมให้

นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกโดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาส่งเสริมการ
ออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี และสถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤ
ติกระเบียบวินัย โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพฤติกติกระเบียบวินัย	ระดับสูง (N=362)		ระดับต่ำ (N=184)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการดูแลนักเรียน	4.07	.47	3.85	.43	5.25*
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง	3.97	.46	3.80	.52	4.00*
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.05	.48	3.92	.46	2.97*
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.17	.46	4.03	.49	3.10*
รวม	4.06	.39	3.90	.40	4.51*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อ
การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติกติกระเบียบวินัย โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิตระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ได้สรุปไว้โดยลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
7. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิตระเบียบวินัยตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิตระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิตระเบียบวินัยของนักเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประทุพผิตระเบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มี ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพาศิเคราะห์เบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพาศิเคราะห์เบียบวินัยของนักเรียน แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.ปีที่ 2-3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. 1-2) ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1,098 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มจากนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ปีที่ 2-3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1-2) ประจำปีการศึกษา 2546 ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นเกณฑ์และ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 546 คน จากนั้นในแต่ละกลุ่มใช้การสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อ ป้องกันและแก้ไขการประพาศิเคราะห์เบียบวินัยของนักเรียน วิทยาลัยบริหารธุรกิจและ การท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพาศิเคราะห์เบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยผู้วิจัยสร้างแบบ

สอบถาม เป็นลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows โดยกำหนดโปรแกรมให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย และสมมุติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. หาค่าร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนและโดยภาพรวมและราย ด้าน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ t-test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 421 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 เป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.9 ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ปีที่ 2-3 จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และศึกษาอยู่ ในระดับ ปวส. ปีที่ 1-2 จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7
2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยวิเคราะห์รายด้าน และโดยภาพรวม พบว่า
  - 2.1 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ
  - 2.2 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.4 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.5 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และโดยภาพรวม โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือสถานศึกษารับนักเรียนโดยพิจารณาผลการเรียนและความสามารถพิเศษและ สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน

3.2 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี และสถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยทุกครั้ง

3.3 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาขอชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้า หน้าเสาธง สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ และการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด

ห้องจริยธรรม สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง

3.4 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อรท. กิจกรรม ลูกเสือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขัน กิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น ใ้คว้าที่ แข่งขันทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ

3.5 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3.6 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตาม ความถนัด สถานศึกษา รายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนและสถานศึกษา ส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3.7 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือสถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ

3.8 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาจัด นิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ

3.9 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท) สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายในและ ภายนอก สถานศึกษา สถานศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของ นักเรียน และสถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น ว่ายน้ำ แข่งขันทักษะวิชาชีพ

3.10 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อ ป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติดุกระเบียบวินัย โดยจำแนกตามระดับชั้น พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการดูแลนักเรียน และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3.11 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการ ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย ด้านการดูแลนักเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียนและความ สามารถพิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียน และการเข้าชั้นเรียน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตามความถนัด สถานศึกษา รายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน สถานศึกษาจัดกิจกรรม ประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดในรูปของ คณะกรรมการ

3.12 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเองโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว สถานศึกษาใช้หลักเมตตาธรรมในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน สถานศึกษาดัดคະແນ ความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์ การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี สถานศึกษาคำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุมากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ และสถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิด ระเบียบวินัยทุกครั้ง

3.13 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่เข้าใหม่ทุกปี สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่ สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียนนับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

3.14 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัย ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกัน ดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมชมรมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อรท. กิจกรรมลูกเสือสถานศึกษาส่งเสริม นักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายในและ ภายนอก สถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขัน

กิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น โด้วาที แข่งขันทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านผู้รับความคิดเห็น และ สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ ใช้สิทธิ์ออกเสียงในการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท.)

3.15 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติผิดระเบียบวินัย เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติผิดระเบียบวินัย ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร1 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบ วินัย ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันและ แก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ส่วนใหญ่นักเรียนเห็นด้วยกับ การดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งนี้จะเห็นได้จากการที่นักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือในการร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้นและร่วมกิจกรรมนั้นๆเป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียน ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการเป็นผู้ประพฤติดี และการมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ ประยงค์ โมคภา (2528 : 56) ที่พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อ ระเบียบการแต่งกายและระเบียบความประพฤติเหมาะสมดีแล้ว ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนอยู่ใน ฐานะของผู้ถูกดูแลจากสถานศึกษา จึงอยากจะทำให้ตัวเองได้มีโอกาสปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ต่างๆ ไปในทางที่ดี (ประชิด เขยกิจวงศ์. 2538 :114) นักเรียนเป็นวัยรุ่นแม้พัฒนาการทางด้านร่างกาย จะเติบโตแบบผู้ใหญ่ แต่ก็ยังมีความเป็นเด็กอยู่ ในการทำความเข้าใจเรื่องต่างๆ ยังต้องอาศัยผู้ใหญ่ให้ คำแนะนำ ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอยู่เสมอ และการดำเนิน งานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษานั้น คณะครูอาจารย์จะให้ความสำคัญในการดูแลความประพฤติ นักเรียน ทั้งเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมและให้การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมกับ นักเรียนอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเอง ไม่ต้องใช้การบังคับ แต่ให้นักเรียน เกิดจิตสำนึกด้วยตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน และราย ด้านอยู่ในระดับ มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติผิดระเบียบวินัยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อสวดมนต์สวดให้มีการตรวจการ แต่งกายของนักเรียนทุกวัน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนต้องได้รับการตรวจ เครื่องแต่งกายจากอาจารย์ที่ปรึกษาในแถวทุกวันจนเกิดความเคยชิน ซึ่งบางครั้งมาตรฐานการ ตรวจเครื่องแต่งกายไม่คงที่ แล้วแต่อาจารย์ที่ปรึกษา บางคนใจดี บางคนเข้มงวด ส่งผลให้นักเรียน เกิดความไม่แน่ใจในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวินัยในตนเองด้านการแต่งกาย ดังเช่นผลการวิจัย ของ นายอำพร ทองนุช (2541: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุพฤติกรรม บกพร่องระเบียบวินัยด้านการแต่งกายอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุรจิต ประสงค์เจริญ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการแต่งกาย ในภาพรวม อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และข้อค้นพบจากงานวิจัยของ พูลสวัสดิ์ นาคเสน (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยของนักเรียนด้านการแต่งกายอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียน วัยรุ่น ชอบความสะดวกสบาย และทำตัวให้เป็นจุดสนใจ และต้องการเป็นจุดเด่น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติผิดระเบียบวินัย ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยจำแนกตาม เพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งนักเรียนหญิงเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยเหมาะสมดีแล้ว และเห็นด้วยกับการ ดำเนินงานของสถานศึกษามากกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนหญิงไม่ค่อยทำผิด ระเบียบวินัย มักปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณีวัฒนธรรมของสังคม มีความสุภาพ อ่อนน้อม ระวังตัวอยู่เสมอ และมีความคิดเห็นไปในทิศทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ โมกกา (2528 : 57) ที่พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนหญิง ที่มีต่อระเบียบการแต่งกาย ระเบียบความ ประพฤติและการลงโทษเหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะเพศหญิงมีบุคลิกภาพที่แตกต่างจากเพศชาย ความคิดเห็น ในเชิงต่อต้านระเบียบวินัยต่างๆ จึงมีน้อยและมักอยู่ในกรอบประเพณีและระเบียบ ผิดกับนักเรียนชาย ซึ่งมักจะฝ่าฝืนระเบียบวินัย และไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียน^๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญะ บุปผเวส และคณะ (2538 : 48-50) ที่พบว่านักเรียนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบการแต่งกาย ระเบียบการประพฤติและการลงโทษแตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัย ของพะเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมี พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยแตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการ ประพฤติผิดระเบียบวินัย ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยจำแนกตาม ระดับชั้น

พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนระดับ ปวส. มีความเป็นผู้ใหญ่ และมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนระดับ ปวช. เพราะได้รับประสบการณ์และมีบทบาทใน กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา มากกว่านักเรียนระดับ ปวช. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ โมคภา (2528 : 59) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทำกิจกรรมและแสดงบทบาทมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น การเป็นประธานกรรมการนักเรียน เป็นคณะกรรมการนักเรียน จึงทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีโอกาเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่ง แบนดูรา (สินีนาฏ สุทธจินดา. 2543 : 43-44 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977 : 16-22) ถือว่า จริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์สำหรับการประเมินความถูกต้องของพฤติกรรมและกฎเกณฑ์เหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น เป็นการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ฟังคำบอกเล่าและอ่านจากบันทึก จากแนวคิดนี้ จึงกล่าวได้ว่า คนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางสังคมต่างกันย่อมมีความสามารถและโอกาสในการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ อำนวย ชมภูวงศ์ (2535 : 69) ที่ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมพื้นฐานบางประการของนักเรียนวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกันมีค่านิยมพื้นฐานแตกต่างกัน โดยนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 มีค่านิยมพื้นฐานบางประการรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เพราะว่่านักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ได้ผ่านประสบการณ์ในวิทยาลัยมาแล้ว 1 ปี และเกิดความเข้าใจว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้มีความขยันหมั่นเพียรรับผิดชอบ ฟังตนเอง และมีระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ จึงเลือกที่จะยึดแนวคิดนี้เป็นหลักในการปฏิบัติตนค่อนข้างมาก ซึ่งต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาใหม่จึงยังคงไม่ได้พัฒนาค่านิยมพื้นฐานเหล่านี้มากนัก สำหรับนักเรียนศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นั้น เนื่องจากปรับตัวได้แล้ว จึงมีความรู้สึกมั่นคง และสบายใจตลอดจนมีสถานภาพเป็นรุ่นพี่แล้ว

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัย ในด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป เป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดีและเรียบร้อย มีความคิดดี และเห็นว่าการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษานั้น คณะครูอาจารย์ให้ความสำคัญในการดูแลความประพฤตินักเรียนเหมาะสมดีแล้ว อีกทั้งครูอาจารย์เอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสุดา ดิษยะวณิช (2534 : 104-106) ที่ได้ศึกษารูปแบบของพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าว

ทางตรง มีแนวโน้มที่จะพัฒนาสูงขึ้นในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่พฤติกรรมก้าวร้าวทางตรง มีแนวโน้มที่จะพัฒนาต่ำลงในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางตรงน้อยกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบของธัญญา นุปผเวส และคณะ (2538 : 50) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนโรงเรียนสาริดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบการแต่งกายระเบียบความประพฤติแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง มีความคิดเห็นต่อระเบียบการแต่งกาย ระเบียบความประพฤติมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ และปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา ครู อาจารย์

- 1.จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมตามที่ได้ปฏิบัติกันอยู่อย่างต่อเนื่องและจริงจังต่อไป
- 2.จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับกิจกรรมการตรวจเครื่องแต่งกายของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานศึกษาควรทบทวนระเบียบการแต่งกายโดยพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และครูอาจารย์ควรปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- 3.จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และการกำหนดกฎระเบียบของสถานศึกษา ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับ เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเห็นด้วยกับการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของสถานศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดกับนโยบาย และระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ
- 5.จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน เห็นด้วยกับการที่จะให้ผู้ปกครองมาช่วยกันดูแล และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับตัวนักเรียน และได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเป็นประจำ ควรจัดประชุมผู้ปกครอง

เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ปกครองได้ใกล้ชิดกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การแต่งกาย ความประพฤติ และการเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่องแก้ว เจริญอักษร. (2522, มีนาคม - เมษายน). “การจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์,” *ครุศาสตร์*. 9(2) : 36 – 56.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2538). *การบริหารกิจการนักเรียน*. ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิติพงษ์ วรจำปา. (2536). *บทบาทของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติมา ปรีดีคิลก. (2532). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกษม มีเสน. (2537). *การศึกษากิจการกรรมการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2532). *แนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จรูญ มุ่งการนา. (2535). *เทคนิคการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร.
- จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. (2539). “พัฒนาการทางด้านจริยธรรมของเด็ก,” *แนะแนว*. 30 (168) : 53 – 59.
- จิราภรณ์ อำนางเถลิงศักดิ์. (2540). *การศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ทะเลาะวิวาทของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จกกล ทรัพย์สมบูรณ์. (2544). *เอกสาร “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา”*. กรุงเทพฯ : สามเสนวิทยาลัย.

- จุไรรักษ์ แสนวัง. (2543). สาเหตุการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2521). การบริหารกิจการนักเรียน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ชมแข พงษ์เจริญ. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2542). กลยุทธ์ความสำเร็จในการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณัช งามมานะ. (2531). จิตวิทยาการเรียนการสอน. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ สกลนคร : วิทยาลัยครูสกลนคร.
- คำรง ประเสริฐกุล. (2542). การบริหารกิจการนักเรียน. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.
- ดวงใจ เนตรโรจน์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2527, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). “จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน,” *แนะแนว*. 18(9) : 58 – 71.
- _____. (2537, มกราคม – มิถุนายน). “วิทยาศาสตร์การพัฒนาริธีกรรมแก่เด็กและเยาวชน,” *มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*. 18(2) : 29 – 42.
- เทอดหญิง ณ พัทลุง. (2542). ศึกษาความคิดเห็นของครู อาจารย์ต่อการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ธรรมปิฎก. (2538, พฤศจิกายน). “วินัย : เรื่องที่ใหญ่กว่าที่คิด,” *พหุกรรมศาสตร์*. 2(1) : 6 - 14.
- ธัญญา บุปผเวสและคณะ. (2538, มิถุนายน-กันยายน). “การศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียน โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น,” *ศึกษาศาสตร์*. 18(2) : 48 – 50.

- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2526). การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- _____. (2532). การบริการกิจการนักเรียน. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- นิตยา วีระพันธ์. (2536). การปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2534, มิถุนายน). “ประชาธิปไตยในโรงเรียน,” มิตรครู. 33(11): 7 – 10.
- บุญพา มิตินทสูต. (2532). วินัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารอาจารย์ผู้สอน และ นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญส่ง ลอยสุวรรณ. (2529, กรกฎาคม). “ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ความหวังใหม่ของ สังคมที่ยังต้องรอคำตอบ,” สารพัฒนาหลักสูตร. 52(7): 36 – 42.
- ประชิด เขยกิจวงศ์. (2538). คุณธรรมและจริยธรรมของผู้ใหญ่ตามความคาดหวังของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาส เฮ้าตระกูล. (2536). การศึกษากระบวนการบริหาร โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประยงค์ โมคภา. (2528). ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา ต่อระเบียบการแต่งกาย ระเบียบความประพฤติ และการลงโทษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา วิหกโต. (2541, มีนาคม). “การศึกษาสภาพการใช้ยาเสพติดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา,” วารสารวิชาการ. 1(3): 61.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การจัดและบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- เปรมฤดี กฤษเจริญ. (2542). การส่งเสริมจริยศึกษาในโรงเรียนอัสสัมชัญลำไย จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เปลื้อง ณ นคร. (2535). ปทานุกรมนักเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พงษ์ศักดิ์ ทาแก้ว. (2544). มาตรฐานการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพ
สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ผดุง อาชะวิญญู. (2542). เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : บริษัทร่ำไทยเพรส
สำนักแว่นแก้ว.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2531). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พยุ้งศักดิ์ สนเทศ. (2533, มีนาคม). “การบริหารงานปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา,”
สารพัฒนาหลักสูตร. (96) : 44 – 49.
- พรสุภา ดิษขวรรณะ. (2534). พฤติกรรมการแสดงออกตามทฤษฎีของคิจิโอะวานิกับ การอบรม
เลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคมบางประการของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พร้อมมิตร มิตร์สุวรรณ. (2536). การศึกษาการประพฤติดิฉันวินัยของนักเรียน ตามทัศนะของครูและนัก
เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพัทลุง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการ
ศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2529). การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนัก
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พุทธทาส. (2543). ไสยธรรมท่านพุทธทาส. กรุงเทพฯ : พิมพ์สร้อยทอง.
- พูนสวัสดิ์ นาคเสน. (2544). การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ภูมินทร์ แสนเจริญสุข. (2544). ปัญหาการปฏิบัติงาน กิจกรรมประชาธิปไตย โรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวังแสน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- มาลินี จุฑะรพ. (2541). จิตวิทยาการเรียนการสอน. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. พิมพ์ครั้งที่ 3 อักษราพิพัฒน์ กรุงเทพฯ.
- เมธี ปิณฑนานนท์. (2531). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิกษ์อักษร.

- บุบผวรรณ ประมวลรัฐการ. (2532). *ตัวแบบสมุฏฐานการใช้ยา หรือสิ่งเสพติดในวัยรุ่น : ทดสอบเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ส.ม. (สังคมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- ราชบัณฑิตสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : การศาสนา.*
- _____. (2526). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : การศาสนา.*
- วนิดา เสวกครุฑทร. (2537, เมษายน-มิถุนายน). “วินัย : ปัญหาเก่าแก่ที่ยังแก้ไม่ได้,” *สารพัฒนาหลักสูตร. 13(117) : 71-74.*
- วีรพรรณ วัชรวงศ์กุล. (2542). *การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน : ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- วิชาการ, กรม. (2533). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต ตามแนวหลักสูตรประถมและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.*
- วิจิตร อาชะกุล. (2538). *เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินต์ติ้งเฮาส์.*
- วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ. (2543-2545). *ธรรมเนียมวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา.*
- วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ. (2546). *คู่มือนักเรียน นักศึกษา. กรุงเทพฯ : สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา.*
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.*
- _____. (2538 กุมภาพันธ์ - มีนาคม). “คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3).*
- วิเชียร ศิริมาศ. (2542). *ปัญหาการบริหารงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสกลนคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*
- วิเวก ปางพุฒิพงศ์. (2533). “การอาชีวศึกษา,” ใน *รายงานประจำปี 2533 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.*

- วีระชัย อุดรแผ้ว. (2540). การศึกษาการสร้างเสริมประชาธิปไตยโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์.
 ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพรรณ ชุมชุม. (2544). เอกสาร. การอาชีวศึกษาเพื่อระบบเศรษฐกิจ สังคม ฐานความรู้. กรุงเทพฯ :
 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริวรรณ เจริญเจริญ. (2544). ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาขององค์กรชุมชน
 จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2538). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ :
 กระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1. (2546). “วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์,” เอกสาร
 ประกอบการประชุมสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1. กรุงเทพฯ :
 สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1.
- สมพิศ แซ่เฮง. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความมีวินัยในตนเอง
 ของนักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
 ศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2536). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่โรงพิมพ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สามัญศึกษา, กรม. (2527). ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร . กรุงเทพฯ :
 อรุณการพิมพ์
 _____. (2530). คู่มือการปกครองนักเรียน โรงเรียนกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ.
 _____. (2537). การประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงาน สังกัดกรมสามัญศึกษา
 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
 _____. (2540). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2526). คู่มือปลูกฝังค่านิยม. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานนโยบายและแผนฯ. (2539). แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ :
 สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.

- สินินาฏ สุทธิจินดา. (2543). การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาพาณิชยการ โรงเรียนอาชีวศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2534). สังคมและวัฒนธรรม : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2534.
- สุรางค์ จันทน์เอม. (2524). จิตวิทยาสังคม. คณะครุศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและกระบวนการบริหาร
การศึกษา หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.
- สุดใจ ทศพร. (2528, กันยายน). “วิธีสร้างวินัยในโรงเรียน,” สารพัฒนาหลักสูตร. 42 : 48 – 49.
- สุนทร แสงรุ่ง. (2530). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่มีต่อระเบียบการ
แต่งกาย ระเบียบความประพฤติและวิธีการลงโทษนักศึกษาผู้ประพฤติผิดระเบียบ ในวิทยาลัย
พลศึกษา ปี 2530. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ พรหมดี. (2540). การเปรียบเทียบพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และมีสิ่งแวดล้อม
แตกต่างกัน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัชิต ประสงค์เจริญ. (2543). การศึกษาพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน ในเขตจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ อ.ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล วัณสินธ์. (2533, พฤษภาคม - มิถุนายน). “คุณธรรมสำหรับพัฒนาวิชาชีพครู,” จันทรเกษม.
(214) : 1 – 4.
- เสถียร สถาพงศ์. (2537, มกราคม). “การสร้างภูมิคุ้มกันด้านพฤติกรรมเบี่ยงเบนในตนเองสำหรับ
นักเรียนและนักศึกษา,” สารวัตรนักเรียน. 3(1) : 41.
- เสริมวิทย์ สุขเมธี. (2531). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2521). *การบริหารกิจการนักเรียน*. พิษณุโลก : แผนกการตลาดและการพิมพ์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- _____. (2536). *หลักและวิธีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- อวยชัย วัชสุวรรณ. (2533). *การบริหารกิจการนักเรียน*. นครสวรรค์ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
มหาวิทยาลัยพุทธชินราช คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ .
- อาชีวศึกษา, กรม. (2530). *46 ปีทองของคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2534 ก). *คู่มือการปกครองนักเรียน นักศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2534 ข). *ระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย และความประพฤตินักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช
2534*. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2535). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ปี 2535*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2537). *ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ.2537*.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- _____. (2539). *แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ :
กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2532). *การวางแผนการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนวย ชมภูวงศ์. (2535). *การศึกษาค่านิยมพื้นฐานบางประการของนักเรียนวิทยาลัยครู
สาขาวิชาการศึกษาในสหวิทยาลัยทักษิณ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อำพร ทองนุช. (2541). *การศึกษาสาเหตุ พฤติกรรมบกพร่องต่อระเบียบวินัยของนักศึกษาตามทัศนะ
ของนักศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิค*. วิทยานิพนธ์ อ.ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- Bull, Harry Clinton. (1998, September). "High School Administration Perception of Their Comfort
Levels With the Law of Safe Schools," *Dissertation Abstracts International*. 59(32) :
699 – A.
- Cronbach, Lee J. (1974). *Essential of Psychological Testing*. New York : Harper & Row.
- Eddy, Thomas Michael. (1998, June). "Teacher and Student Perceptions of School Environment and
Student Discipline," *Dissertation Abstracts International*. 58(12) : 4505 – A.

- Hughes, Eloixe Stapp. (1997, April). "Effects of Mandated School Uniforms on Student Attendance, Discipline Referrals, and Classroom Environment," *Dissertation Abstracts International*. 57(10) : 4206 – A.
- Kidd-Burtion, Sarah Jane. (1997, July). "Relationship between Violent Experiences and Discipline Problems in school (Student Behavior)," *Dissertation Abstracts International*. 58(1) : 132 – A.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Garyle W. (1970, Autumn.) "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3) : 607-610.
- Mcmillan, Dugald. (1997, March). "Moral Behavioral Training and Controls in Higher Education and Their Significance to Student Satisfaction," *Dissertation Abstracts International*. 57(9) : 3846 – A
- Peck, R.F. and R.J. Havighust. (1963). *Child Development and Personality*. New York : John Willey & Sono, Inc.
- Severson, David Loweel. (1998, February). "Class Meetings for Behavior Modification and Student – Centered Discipline: A Case study," *Dissertation Abstracts International*. 58(8) : 3013 – A.
- Tucker, Gina Marie. (1999, January). "Discipline Bermuda High School Student, Teacher, Parent, And Administrator Perceptions of the Causes of Misbehavior," *Dissertation Abstracts International*. 59(7) : 2290 – A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัย
ของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ที่มีต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตอบตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ขอขอบคุณนักเรียนนักศึกษาที่สละเวลาเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้

.....

(นางสาววรรณพร ตูลยาพร)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

2. ระดับชั้นการศึกษา

☐ ระดับ ปวช. ปีที่ 2-3

☐ ระดับ ปวส. ปีที่ 1-2

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข การประพาศิเคราะห์เบี่ยงวินัยใน 4 ด้าน คือ ด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริม วินัยในตนเอง ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความซึ่งเป็นการดำเนินงานของวิทยาลัยฯด้านการป้องกันและแก้ไขการ ประพาศิเคราะห์เบี่ยงวินัยด้านต่างๆ โดยขีดเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่างทางขวามือ ให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านการดูแลนักเรียน					
1. สถานศึกษารับนักเรียน โดยพิจารณาผลการเรียนและ ความสามารถพิเศษ					
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล					
3. อาจารย์ที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
4. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลเรื่องการเรียนและการเข้าชั้นเรียน					
5. อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักเรียน ก่อนเข้าเรียนตอนเช้า 5-10 นาที					
6. สถานศึกษาเปิด โอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาตามความถนัด					
7. สถานศึกษารายงานผลการเรียนและความประพฤติให้ผู้ปกครอง ทราบทุกภาคเรียน					
8. อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และจริงใจ					
9. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน					
10. การจัดกลุ่มนักเรียนในการเข้าเรียนแต่ละแผนกคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน					
11.สถานศึกษาส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
12. สถานศึกษาใช้วิธีการลงโทษเมื่อนักเรียนกระทำความผิดในรูปของ คณะกรรมการ					

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2. ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง					
1. ระเบียบเรื่องการแต่งกายของนักเรียนมีความเหมาะสมดีแล้ว					
2. สถานศึกษาใช้หลักเมตตาธรรมในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน					
3. สถานศึกษาดัดคະแนนความประพฤติเมื่อนักเรียนทำผิดระเบียบ					
4. นักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ 60 จึงผ่านเกณฑ์การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม					
5. สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจการแต่งกายของนักเรียนทุกวัน					
6. สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี					
7. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดของห้องเรียน					
8. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานศึกษา					
9. สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่สาเหตุมากกว่าใช้วิธีลงโทษอย่างรุนแรง					
10. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของสถานศึกษา					
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู อาจารย์ รักษาวินัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน					
12. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันสถาปนาวิทยาลัยฯ					
13. สถานศึกษาเชิญผู้ปกครองมาพบ เพื่อรับทราบเมื่อนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยทุกครั้ง					

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
1. สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศและอบรมจริยธรรมแก่นักเรียน ที่เข้าใหม่ทุกปี					
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในวันสำคัญทาง ศาสนาอย่างสม่ำเสมอ					
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และร่มรื่นน่าอยู่					
4. สถานศึกษาจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเชิญวิทยากร มาให้การอบรม					
5. สถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดี อย่างสม่ำเสมอ					
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการอบรมความประพฤติทุก ๆ เข้า หน้าเสาธง					
7. สถานศึกษาจัดนิทรรศการวันสำคัญในโอกาสต่าง ๆ เป็นประจำ					
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประกวดนักเรียนที่มีมารยาทงาม เป็นประจำทุกปี					
9. สถานศึกษาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการประพฤติดามหลักธรรมของ ศาสนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน					
10. การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมให้ นักเรียนเป็นคนเสียสละ มีความสุภาพ มีวินัย และความเป็นผู้นำ					
11. สถานศึกษาจัดให้มีห้องดำเนินกิจกรรมทางศาสนาตามที่นักเรียน นับถือ ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องจริยธรรม					
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติดามหลักศาสนาที่ตนนับถือ					
13. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำ ความสะอาด ชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง					

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีระเบียบวินัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
4. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬา กิจกรรมชมรม ภายในสถานศึกษา					
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท.)					
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ เช่น กิจกรรม อชท. กิจกรรมลูกเสือ					
4. สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนทุกคนในการทำกิจกรรมทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา					
5. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับนักเรียนต่างสถาบัน					
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรม และปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน					
7. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าแข่งขันกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เช่น โต้วาที แข่งขันทักษะวิชาชีพ					
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก โดยการให้พูดหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ					
9. สถานศึกษาส่งเสริมการออกค่ายอาสาพัฒนาเป็นประจำทุกปี					
10. สถานศึกษาจัดการอบรมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ					
11. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยผ่านผู้รับความคิดเห็น					
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สิทธิ์ออกเสียงในการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ (อชท.)					

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นำชัย เลวัลย์   อาจารย์ประจำภาคพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร. ปาน กิมปี   ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. ดร. นิรนาท แสนสา   หัวหน้างานแนะแนว
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
4. อาจารย์ สมบัติ ภู่อ้อย   ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
5. อาจารย์ วรรณพรรณ ตูลาพร   อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้างานวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนสตรีนนทบุรี

ภาคผนวก ค
หนังสือราชการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   บัณฑิตวิทยาลัย มศว   โทร. 5731, 5618

ที่   ทม 1012/55๔5

วันที่   17   กรกฎาคม 2546

เรื่อง   ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน   คณบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร ดุลยาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำชัย เลวลัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณพร ดุลยาพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 5544

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร ศุขยาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายปาน กิมปี ศึกษาานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณพร ศุขยาพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ที่ ทม 1012/5547

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร คุณยาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มาร์ศรี สุธานีธิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นิรนาถ แสนสา หัวหน้างานแนะแนว เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณพร คุณยาพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ที่ ทม 1012/ 55๕6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร ตุลยาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมบัติ ภู่อ้อย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษา การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดุกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณพร ตุลยาพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ที่ ทม 1012/ 5615

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒/ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร คุณาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานีธิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วรรณพร คุณาพร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดิกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณพร คุณาพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ที่ ทม 1012/5594

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร คุณาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2-3 และนักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 4 ห้องเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณพร คุณาพร ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ที่ ทม 1012/5602

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณพร ตูลยาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2-3 และ นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 546 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขการประพฤติดีกระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัด กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณพร ตูลยาพร ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9140805 ต่อ 112

มือถือ 01-5124714

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาววรรณพร ตูลยาพร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2498
สถานที่เกิด	อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	85/19 ซอยติวานนท์1 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	หัวหน้างานปกครอง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 11 หมู่ 6 ถนนเลียบคลอง 2 แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาโรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน” จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง สาขาพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษายะลา จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2520	การศึกษามัธยมศึกษา สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร